

**СПРАВКА  
ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ**

**ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ПО ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС, ПОЛУЧЕНИ В ХОДА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 3 АПРИЛ – 5 МАЙ 2025 Г.**

а

| №  | Организация<br>/потребител<br>/вкл. начина на<br>получаване на<br>предложението/ | Предложения и становища                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Приети/<br>неприети | Мотиви                          |
|----|----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------------------|
| 1. | Беянова                                                                          | <b>Предложение за редакция на § 16:</b><br><br>Предложеният текст на § 16 от проекта на ЗИД на ГПК регламентира запазване на статута на медиаторите, преминали успешно допълнителен подбор и специализирано обучение за медиатори към съдебен център по чл. 20 и Наредба № 10 от 30.10.2023 г. на ВСС за подбора, статута и дейността на медиаторите в съдебните центрове по медиация (обн., ДВ, бр. 94 от 10.11.2023 г., в сила от 1.07.2024 г.) преди влизане в сила на решение № 11 от 1.07.2024 г. по конституционно дело № 11/2024 г. на Конституционния съд (обн., ДВ, бр. 57 от 5.07.2024 г.) и служебното им вписване в списъка на медиаторите към съответния съдебен център след влизане в сила на закона. | Приема се.          | Направена е редакция на текста. |

Счита че така предложенят текст не отчита факта, че конкурсите за медиатори към съдебните центрове бяха проведени през м. юни 2024 г., т.е. непосредствено преди влизане в сила на решение № 11 от 1.07.2024 г. по конституционно дело № 11/2024 г. на Конституционния съд и не на всички класирани кандидати е била осигурена възможност от Висшия съдебен съвет и/или окръжните съдилища да преминат специализирано обучение за медиатори, тъй като не във всички окръжни съдилища са били проведени такива обучения преди влизане в сила на решението на КС. Това несправедливо ограничава правото на успешно преминалите конкурса и допълнителния подбор и класирани кандидати за медиатори да бъдат вписани като медиатори към съответния съдебен център, за който са кандидатствали.

Във връзка с горното, предлага следната редакция на текста на § 16. от проекта на ЗИД на ГПК:

*„§ 16. Медиаторите, преминали успешно допълнителен подбор за медиатори към съдебен център по чл. 20 и Наредба № 10 от 30.10.2023 г. на ВСС за подбора, статута и дейността на медиаторите в съдебните центрове по медиация (обн., ДВ, бр. 94 от 10.11.2023 г., в сила от 1.07.2024 г.) преди влизане в сила на решение № 11 от 1.07.2024 г. по конституционно дело № 11/2024 г. на Конституционния съд (обн., ДВ, бр. 57 от 5.07.2024 г.) и преминали специализирано обучение за медиатори към съдебен център*

|    |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                            | <i>подлежат на служебно вписване в списъка на медиаторите към съответния съдебен център след влизане в сила на този закон. “.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 2. | Българска стопанска камара | <p><b>Предложения:</b></p> <p><b>1. Относно предложението по §1 за изменение на чл. 34, ал. 3 ГПК</b> чрез заличаване на думите „в случаите по чл. 140а и 140б“.</p> <p><b>Коментар:</b> С направеното предложение, текстът на чл. 34 ал. 3 ГПК предвижда изрично упълномощаване само за участие в процедура по медиация. <b>Остава нерегламентирано участието чрез изрично упълномощаване в информационна среща или участие на страна, заедно с изрично упълномощен адвокат в тази среща.</b></p> <p><i>С цел отстраняване на тази непълнота, предлагаме следната редакция на чл. 34 ал. 3:</i></p> <p><i>„Чл. 34. (3) За сключване на спогодба, за намаляване, оттегляне или отказ от иска, за признаване на исканията на другата страна, <b>за участие в информационна среща за процедурата по медиация и в процедура по медиация, за получаване на пари или на други ценности, както и за действия, представляващи разпореждане с предмета на делото, е необходимо изрично пълномощно.</b>“</i></p> | 1. Приема се частично. | <p>1. Личното участие на страните в информационната среща е изключително важно и се налага, тъй като информацията, която ще получат, би мотивирала страните да изберат именно процедурата по съдебна медиация, каквато е целта на промените. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната на защитник. Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. Целта на предложението за лично явяване на страната е да се гарантира реалното ангажиране на страните в процеса, повишаването на информираността за същността на медиацията, тъй като това ще допринесе за по- ефективното ѝ прилагане. Същевременно в законопроекта е направено допълнение в чл.140, ал.3 и чл. 22а ЗМ, като е уточнено, че недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – лично с попечителско</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p><b>2. Относно предложението по §2 в чл. 78, ал. 9 изречение първо да се измени така:</b> „При приключване на делото със спогодба половината от внесената държавна такса се връща на ищеца, като в случаите, в които съдът е одобрил сключено споразумение в процедура по медиация, 75 на сто от внесената държавна такса се връща на ищеца.“</p> <p><b>Коментар:</b> Производството може да се прекрати поради оттегляне или отказ от иск в резултат на проведената процедура по медиация и спорът да не приключи със споразумение по същество. В този случай медиацията е довела до постигане на споразумение между страните как да уредят взаимоотношенията си по спорния въпрос и е неоправдано да не могат да получат като резултат връщане на държавната такса, както при постигнато споразумение по съществото на спора.</p> | <p>2. Не се приема.</p> | <p>съдействие. Предвидена е също така възможност, когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те да могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Предвижда се и възможност ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те да могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> <p>2. Не се предвижда връщане на държавна такса, „когато производството по делото е прекратено поради оттегляне или отказ от иска в резултат на това споразумение“, защото споразумение за оттегляне/отказ от иск е недопустимо – то би било непозволен от закона процесуален договор. С оглед на въведеното в Закона за медиацията (ЗМ) правило, че одобреното споразумение в процедура по медиация има характер на съдебна спогодба, то в тази хипотеза делото се прекратява в резултат на одобряването на съдебната спогодба, а не поради оттегляне или отказ от иска (вж. чл. 234, ал. 3 и ал. 4 ГПК).</p> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><i>Предлагаме следната редакция на чл. 78, ал. 9:</i></p> <p><i>„Чл. 78. (9) При приключване на делото със спогодба половината от внесената държавна такса се връща на ищеца, като в случаите, в които спогодбата е в резултат на сключено споразумение в процедура по медиация или когато производството по делото е прекратено поради оттегляне или отказ от иска в резултат на това споразумение, 75 на сто от внесената държавна такса се връща на ищеца. Разноските по производството и по спогодбата остават върху страните, както са ги направили, ако не е уговорено друго.“</i></p> <p><b>3. Относно предложенията по §4 за изменение на чл. 92а ГПК чрез създаване на нови ал. 2 и 3, със следното съдържание:</b></p> <p><i>„(2) Страна, която неоснователно не се яви или откаже да участва в информационна среща за процедура по медиация, когато е била задължена от съда, заплаща глоба в размерите по чл. 91, ал. 1.“</i></p> <p><i>„(3) Определението на съда по ал. 1 и 2 може да бъде обжалвано с частна жалба.“</i></p> <p><b>Коментар по предложената нова ал. 2:</b><br/>Предвиждането на глоба за неизпълнение на задължението за участие в информационна среща превръща участието на страните в административно задължение или тежест, противоречи на изискванията страните да не се</p> |  | <p>3. Не се приема.</p> <p>3. Този законов подход е избран с оглед преодоляване на неконституционносообразността по отношение на понасянето на разноски във връзка с производството по медиация, независимо от изхода на спора. Налагането на глоба е в пряка причинна връзка с поведението на страната и тя е с ясно определени в закона граници. Предложението е в синхрон с предвидената в чл. 89, т. 2 ГПК глоба, която съдът има право да наложи за Следва да се има предвид и че при разноските няма предвидимост, тъй като същите предварително не са известни и не са с ясен и точно определен размер. Предвидените глоби, съотнесени към минималната работна заплата, не се явяват прекомерни и като такива не може</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |               |                                                                              |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>натоварват с разноси, за да бъде спазен принципът „доброволност“. Отделно от това, този текст не е в съответствие с мотивите на КС и особеното мнение по Решение по к.д. 11 /01.07.2024 г. Страните може да са глобявани на две основания – по ал. 1 и ал. 2, в случаите на задължаване за участие в информационна среща.</p> <p><i>Предлагаме следната редакция на чл. 92а, ал. 2:</i></p> <p><i>„Чл. 92а(2) Страна, която неоснователно не се яви или откаже да участва в информационна среща за процедура по медиация, когато е била задължена от съда, дължи разноските за срещата с медиатора с продължителност от 1 час в размерите съобразно наредбата по чл. 25а, т. 4 от Закона за медиацията. Когато информационната среща не е проведена поради неявяване и на двете страни, разноските за срещата с медиатора се заплащат от тях поравно. Съответните суми се присъждат в полза на съда.“</i></p> <p><b>4. Относно предложението по § 5 за изменение на чл. 127 ГПК чрез създаване на нова ал. 5, със следното съдържание:</b></p> <p><i>„(5) В исковата молба ищецът посочва наличието на пречки по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3 за провеждане на процедура за медиация по спора и представя писмени доказателства за тях.“</i></p> <p><b>Коментар по предложената нова ал. 5:</b> Задължаването на ищеца да познава</p> |               | <p>да бъдат квалифицирани като евентуално пречещи достъпа до правосъдие.</p> |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 4. Приема се. | 4. Направена е редакция на текста.                                           |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |               |                                    |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------------------------|
|  | <p>процедурата по медиация и да преценява наличието на предвидените доказателства, както и да ги представя, ще създаде допълнителни затруднения при изготвяне на исковата молба и задължително консултиране с адвокат относно медиацията. Нарушената комуникация или липсата на комуникация се доказват трудно с писмени доказателства и това е само един от примерите за възможни затруднения.</p> <p><i>Предлагаме следната редакция на чл. 127, ал. 5:</i></p> <p><i>„(5) В исковата молба ищецът посочва наличието на пречки по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3 за провеждане на процедура за медиация по спора, ако са му известни и представя писмени доказателства за тях, в случай че такива доказателства са налице.“</i></p> <p><b>5. Относно предложението по § 6 за изменение на чл. 134 ГПК чрез създаване на нова ал. 4, със следното съдържание:</b></p> <p><i>„(4) В отговора на исковата молба ответникът посочва наличието на пречки по чл. 140а, ал. 3 за провеждане на процедура за медиация по спора и представя писмени доказателства за тях.“</i></p> <p><b>Коментар:</b> Както при чл. 127 ал. 5</p> <p><i>Предлагаме следната редакция на чл. 134, ал. 4:</i></p> <p><i>„Чл. 134 (4) В отговора на исковата молба ответникът посочва наличието на пречки по чл. 140а1, ал. 3 за провеждане на процедура за</i></p> |               |                                    |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5. Приема се. | 5. Направена е редакция на текста. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><i>медиация по спора ако са му известни и представя писмени доказателства за тях, , в случай че такива доказателства са налице.“</i></p> <p><b>6. Относно предложението по § 7 за изменение на чл. 140 ал. 5 ГПК, както следва:</b></p> <p><i>(5) В случаите по ал. 3 и 4 съдът указва на страните, че при неизпълнение на задължението за лично участие, се налага глоба по чл. 92а, ал. 2.“</i></p> <p><b>Коментар:</b> Считаме предложението за глобата за неприемливо по съображенията, изложени по чл. 92а.</p> <p><b>7. Относно предложенията по § 8 за изменение на чл. 140а, ал. 1, ал. 3 и ал. 4 ГПК</b></p> <p><b>7.1. Коментар по чл. 140а, ал. 1:</b> Неправилно е изключването от обхвата на спорове, които могат да бъдат подходящи за разрешаване чрез медиация, тъй като са налице трайни отношения между страните, близост между тях или продължаващи отношения. Често отношенията са от такъв характер, че разрешаването на конкретното дело няма да ги ликвидира и страните ще продължат да живеят или работят заедно, но съдебното решение ще внесе трайно разделение между тях, докато медиацията може да възстанови нарушените отношения. Такива</p> | <p>6. Не се приема.</p> <p>7.1. Приема се по принцип.</p> | <p>6. Виж съображенията, изложени в т. 3.</p> <p>7.1. В законопроекта са включени точно такива спорове, при които са налице трайни отношения между страните, близост между тях или продължаващи отношения, като е взета предвид практиката на съдебните центрове по медиация. Освен това е предвидена хипотеза, независимо от вида на делото, цената на иска и условията по ал. 2, ако липсват пречки по ал. 3, съдът:</p> <p>1. да приканва страните да разрешат спора чрез медиация, когато е налице писмено съгласие между тях, постигнато преди предявяване на иска;</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>случаи са, например, споровете между съдружници.</p> <p><b>7.2. Коментар по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3:</b> Би следвало да се предвидят изключения за случаите, в които по спора вече е провеждана процедура по медиация между страните. Ако страните са имали готовност да си сътрудничат в търсене на взаимно решение, те биха го направили във вече проведена процедура. Задължаването им да се информират за медиацията отново, особено ако след предходно информиране са изявили готовност за провеждане на медиация, ще доведе единствено до излишно заплащане на средства от бюджета на съда. Съдът запазва възможността да напъти такива страни отново към медиация, ако прецени, че спорът и обстоятелствата са подходящи. Предвиждането на такава възможност сред изключенията на ал.3 не само може да спести средства от съдебния бюджет, но може да насърчи извънсъдебното решаване на спорове преди предявяване на съдебни искове в голяма част от случаите.</p> <p><b>7.3. Коментар по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 4:</b> Текстът предвижда, ако липсват пречки по ал. 3, съдът да препраща страните към медиация, когато те преди предявяване на иска са уговорили писмено спорът да бъде разрешен чрез медиация или когато ищецът е поискал това с исковата молба и</p> | <p>7.2. Приема се по принцип.</p> <p>7.3. Не се приема.</p> | <p>2. да препраща страните към медиация, когато съгласието е постигнато чрез размяна на процесуалните книжа.</p> <p>7.2. Предвидена е нарочна хипотеза, в която съдът не задължава страните да участват в информационна среща за процедурата по медиация, когато „има други обстоятелства, които насочват към обосновано предположение, че медиацията не би довела до положителен резултат“ (чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3, т. 7 от проекта).</p> <p>7.3. Разпоредбата на чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 4 е редактирана, като са разграничени две хипотези- в случаите, когато е налице писмено съгласие между тях, постигнато преди предявяване на иска и ако липсват пречки по ал. 3, съдът приканва страните да разрешат спора чрез медиация.. В случаите, когато</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>ответникът се е съгласил с отговора на исковата молба.</p> <p><b>Коментар:</b> В чл. 140а ал. 1 ГПК са изброени случаите на задължаване на страните от съда да участват в информационна среща за процедура по медиация. Съпоставянето на ал. 4 със случаите, посочени в т. 1, 2, 11 и 12 на ал. 1 води до извода, че във всички случаи на договорена т.нар. “клауза за медиация” съдът ще задължава страните да участват в информационна среща, включително когато цената на иска е над 25000 лв.(т. 11), без да е задължен да прави преценка дали спорът е подходящ за препращане към медиация. Отделно от това, страни, включили клауза за медиация в договорите си може да имат изрично изразена в договора воля да проведат процедурата по медиация, вкл. информационната среща, в извънсъдебен център по медиация.</p> <p><i>Предлагаме клаузата да отпадне или в случай, че остане, да се даде възможност за избор на център, където да се проведе медиацията.</i></p> <p><b>8. Относно Преходни и заключителни разпоредби за изменения и допълнения на Закона за медиацията (§ 14) за създаване на нов чл. 21а: „Определяне на медиатор“.</b></p> <p>Предложените текстове в чл. 21а, като цяло не отговарят на заявената цел на законодателните промени – преодоляване на недоверието на гражданите към медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове.</p> | <p>съгласието е постигнато чрез размяна на процесуалните книжа и липсват пречките по ал. 3, съдът препраща страните към медиация. Няма ограничение къде страните да проведат процедура по медиация (виж чл.19а от ЗМ в проекта).</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Коментар:</b> Информационната среща и започнала процедура по медиация по принцип се провеждат от един и същи медиатор/медиатори. Смяна на медиатор може да се извърши само по желание на страна/страните, а не да се регламентира от закона. Редакцията на ал. 2 противоречи на същността на медиацията. Създава различни правила за провеждане на медиация в съдебните и извънсъдебните центрове, което може да доведе до противоречиво отношение на страните към медиацията и да компрометира преимуществата на медиацията още преди да е станала разпознаваема в по-голяма степен.</p> <p><i>Предлагаме следната редакция на чл. 21а, ал. 2:</i></p> <p><i>„Чл. 21а. (2) Процедурата по медиация се провежда от медиаторите, провели информационната среща, в случай че страните не са избрали друг медиатор/медиатори след даване на съгласие за провеждане на процедурата по медиация.“</i></p> <p><b>9. Относно предложението за създаване на чл. 21 а, ал. 3 със следното съдържание:</b></p> <p>“По своя преценка в зависимост от предмета на делото съдът може да определи задължително участие на медиатор с юридическо образование.“</p> <p><b>Коментар:</b> Недопустимо е съдът да има правомощия по отношение избора на медиатор.</p> |                         | <p>в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ). Информационната среща не е част от процедурата по медиация. Предвид спецификата по отношение на организацията в дейността във висящите съдебни дела, и отчитайки натовареността на съдебните медиатори, няма пречка провеждането на информационната среща да се проведе от медиатори, определени от съдебния център при условия и ред, определени с наредба по чл. 25а ЗМ. На страните е дадена възможност сами да заявят избор на медиатор за процедурата по медиация и едва, ако не са постигнали съгласие, тогава такъв се назначава служебно.</p> |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 9. Приема се по принцип | 9. Съдът няма правомощия по отношение на избора на медиатор, а по отношение на квалификацията на медиатора. В допълнение към горното отбелязваме, че е извършена редакция на текста, съгласно която съдът може да укаже да участва медиатор с юридическо образование, без да го налага.                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|    |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |                                                                                               |
|----|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                       | <i>Предлагаме ал. 3 на чл. 21а да отпадне.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |                                                                                               |
| 3. | <b>Деляна Иванова<br/>Ива Петкова</b> | <p>Правят се следните предложения:</p> <p><b>Предложение 1:</b><br/>Предлагаме следната редакция на ПЗР § 14 т. 2:</p> <p><b>„§ 14. В Закона за медиацията се правят следните изменения и допълнения:</b><br/><b>чл. 13 ал. 1 се изменя така:</b><br/><b>„(1) Преди започване на медиацията се провежда информационна среща, на която медиаторът информира страните за същността и принципите на медиацията, за процедурата по която се провежда, за ролята на медиатора и последиците от медиацията, като страните могат в рамките на информационната среща да обсъдят възможностите за провеждане на медиация. Медиаторът изисква от страните писмено или устно съгласие за участие в процедура по медиация.“</b></p> <p><b>Мотиви:</b><br/>Явна е целта да се регламентира съдържанието на информационната среща за процедурата по медиация, като тя законово се отграничи от същинска процедура по медиация. Считаме обаче, че в рамките на тази информационна среща залегналата от вносителя на законопроекта концепция за мотивация на страните за избор на медиацията като способ за</p> | 1. Приема се | 1. Направена е редакция на текста по отношение на информационна среща по висящи съдебни дела. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>извънсъдебно решаване на правния им спор, не би могла да бъде успешно постигната без осигуряване на възможността на страните да обсъдят в рамките на информационната среща в процедура за медиация априори провеждане на медиация по висящия им правен спор. Именно чрез обсъждане на възможностите за процедура по медиация ще може да се формира нагласата в спорещите, че участието в процедурата по медиация не е признание на претенциите на насрещната страна, а е израз на добронамереност и поета отговорност за изясняване на позиции и интереси на базата на взаимно уважение. Разбира се, предвид принципите на доброволност и равнопоставеност на медиацията, следва да бъде оставено в прерогатив на страните дали да предприемат обсъждането на възможност за провеждане на процедура по медиация.</p> <p><b>2. Предложение 2:</b><br/> <b>Предлагаме следната редакция на относимите текстове от Проекта на ЗИД ГПК:</b><br/> <b>— § 1. В чл. 34, ал. 3 се изменя така:</b><br/> <b>“(3)За сключване на спогодба, за намаляване, оттегляне или отказ от иска, за признаване на исканията на другата страна, за участие информационна среща за процедура по медиация и в процедура по медиация в случаите по чл. 140а1 и 140в, за получаване на пари или на други ценности, както и за действия, б представляващи разпореждане с предмета на делото, е необходимо изрично пълномощно. “</b></p> |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2. Приема се частично. | 2. Направена е редакция в чл. 140, ал. 3 и в чл. 22а ЗМ. Предвижда се страните да участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                    |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p><b>§ 7. В чл. 140 се предлага да се направят следните изменения и допълнения:</b><br/> <b>Създава се нова ал. 3:</b><br/> <i>„(3) Съдът задължава страните да участват в информационна среща за процедура по медиация, когато са налице условията по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 1 и 2 и отсъстват пречките по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3. Личното участие на страните е задължително в случаите по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 1, 2, 4-9. Информационната среща за медиация се насрочва в подходящ срок преди откритото заседание.</i><br/> ...<br/> <i>(5) В случаите по ал. 3 и 4 съдът указва на страните, че при неизпълнение на задължението за участие, се налага глоба по чл. 92а, ал. 2. “</i></p> <p><b>§ 8. Предлага се чл. 140а<sup>1</sup> :</b><br/> <b>„Медиация</b><br/> <b>Чл. 140а<sup>1</sup></b><br/> <i>(1) Съдът задължава страните да участват в информационна среща за процедура по медиация, когато е предявен иск или до съда е отправено искане за: ...“ —</i></p> <p><b>§ 10. Създава се чл. 314б:</b><br/> <b>„Медиация</b><br/> <b>Чл. 314б.</b> <i>Съдът задължава страните да участват в информационна среща за медиация при условията и по реда на чл. 140, ал. 3.“ —</i></p> | <p>две лица, те могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|

**В § 14. В Закона за медиацията се правят следните изменения и допълнения: ...**

**т. 8 „Информационна среща**

**Чл. 22а. (1)** *В случаите по чл. 19а, ал. 1 страните са длъжни да участват в информационна среща с медиатор, в която той предоставя на страните информацията по чл. 13, ал. 1, както и относно последиците от процедурата по медиация по отношение на висящото дело. ...“*

**Мотиви:**

Концепцията на законопроекта предвижда само и единствено лично явяване на страните в задължителна информационната среща за процедурата по медиация, което е доразвито и в чл. 140 ал. 3 и 5 ГПК и чл. 314б ГПК. На първо място считаме, че с подобно ограничаване се нарушава принципа на доброволност на медиационния процес, доколкото следва да бъде предоставено в обхвата на свободната воля на страните решението по какъв начин – лично или чрез представител биха желали да се информират за същността на медиацията. Значимият обществен интерес – популяризиране на процедурата по медиация като способ за алтернативно решаване на спорове, не може да измести основополагащия принцип на доброволност на медиацията.

На следващо място нашето мнение е, че подходът страните лично да се явят в задължителната информационна среща е

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>уместно да бъде приложен при семейните спорове, споровете за разпределяне на ползването на съсобствена вещ по чл. 32 ал. 2 ЗС и парични вземания, произтичащи от съсобственост по чл. 30 ал. 3 и чл. 31 ал. 2 ЗС, но от друга страна е спорна неговата приложимост при делба по чл. 34 от Закона за делба в производство по извършване на делбата, лимитираните в Проекта трудови спорове и при спорове за парично или непарично вземане по граждански спорове, произтичащи от договор, едностранна сделка, непозволено увреждане, неоснователно обогатяване или водене на чужда работа без пълномощие с цена на иска до 25 000 лева. Спрямо търговските спорове по проектен чл. 140а<sup>1</sup> ал. 1 т. 12 ГПК концепцията за лично явяване на страните в задължителна информационна среща за процедурата по медиация е по-скоро неприложим.</p> <p>Съображенията ни в тази насока са следните: — В мотивите на законопроекта е отразено, че е изключването от обхвата на делата, подходящи за препращане към задължителна информационна среща, на тези, по които страна е държавата или държавно учреждение, които биха могли да бъдат дела и от категорията на 140а<sup>1</sup> ал. 1 т. 3, т. 10 и т. 11 ГПК както и потребителските спорове съгласно 140а<sup>1</sup> ал. 1 т. 11 ГПК. При тези дела възможността за постигане на споразумение не се основава на междуличностни отношения на страните по делото. По наше мнение е 4 нецелесъобразно да бъдат ангажирани съгласно чл. 31 ал. 1 и 2 ГПК</p> |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>Министъра на финансите и Министъра на регионалното развитие и благоустройството или персонално ръководителите на съответните държавни институции съгласно чл. 30 ал. 3 ГПК да се явяват в задължителна информационна среща по процедура за медиация, още повече че съответните министерства и държавни ведомства разполагат със служители с необходимата експертиза (включително юрисконсулти), които успешно биха могли да вземат участие в информационна среща в процедура по медиация, респективно да бъдат натоварени с взимане на решение за провеждане на процедура по медиация.</p> <p>Също така е практически неприложимо да бъде задължено персонално лицето, изпълняващо ръководна роля и явяващ се законен представител на търговец – доставчик на потребителски стоки и услуги да вземе участие в информационна среща за процедурата по медиация, тъй като е напълно реална възможността за множество предявени потребителски искове спрямо търговеца включително и в различни съдебни райони, което да е свързано със загуба на финансов ресурс и време, далеч надвишаващи предвидената санкция по проектен чл. 92а ал. 2 ГПК.</p> <p>По отношение на предвидената задължителна информационна среща за процедурата по медиация по съдебна делба във фазата на допускането ѝ също следва да се държи сметка, че е обективно възможно да има различни по естеството си обструктивни обстоятелства, които</p> |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>да възпрепятстват личното явяване на съделител - тежка инвалидизация, местожителство в друго населено място или трайно установяване в друга държава, които да възпрепятстват личното явяване на съделителя в информационна среща за процедурата по медиация като разносните за явяване в същата да надхвърлят глобата по чл. 92а ал. 2 ГПК.</p> <p>Често в практиката са налице хипотези в производства по съдебна делба, при които съделителите се групират съобразно интересите си и/или по колена в случай, че съсобствеността произтича от наследствено правопримемство (особено това е характерно за делба на реституирани по реда на ЗСПЗЗ земеделски земи).</p> <p>Обикновено в подобни случаи групата съделители с общи интереси или от едно коляно натоварват един измежду тях, който да води преговори с останалите съделители и от практическа гледна точка в подобен случай не е необходимо всички съделители да вземат лично участие в информационна среща за процедурата по медиация, като те могат да участват в същата чрез свой представител по пълномощие съобразно чл. 32 ал. 1 т. 1 и 2 ГПК. —</p> <p>Въпреки че целта на закона е да се насърчи личното запознаване с медиацията и използването на нейните безспорни предимства, по наше мнение особено неподходяща е рестрикцията по Проекта на ЗИД ГПК в проектните нови чл. 140а<sup>1</sup> ал. 1 ГПК и чл. 22а ал. 1 ЗМ за лично явяване на страните в</p> |  |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>информационна среща за процедурата по медиация по отношение на делата с предмет парично или непарично вземане по търговски спорове по чл. 365 ал. 1 т. 1 ГПК без оглед на цената на иска.</p> <p>Следва да се държи сметка за естеството на търговските спорове и представителството по тях. В зависимост от това дали се касае за абсолютна търговска сделка или относителна търговска сделка страните по съдебното производство по търговски спор са търговци или поне една от страните е търговец. Те от своя страна са юридически лица, които формират воля и извършват съдопроизводствени действия чрез своя управителен орган, натоварен и с представителна власт или чрез надлежно упълномощени лица от законния представител на търговеца. От практическа гледна точка юридическата дейност в 5 търговските предприятия е поета от юридически отдели, в чийто състав се включват юрисконсулти и други лица със необходимата експертиза или правната работа се възлага на адвокати или адвокатски кантори. Предвиденото в Проекта на ЗИД ГПК задължително лично явяване на законово представляващия търговско дружество в информационна среща за процедура по медиация може както да създаде утежняващи финансови разходи и неефективно използване на времеви ресурс, така и да създаде излишна административна тежест за юридическото лице. Нашето мнение е, че задължителното лично явяване на страните в информационна среща за</p> |  |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>процедурата по медиация е подходящо при семейни или други граждански спорове, при които наред с правния спор страните се намират и в близки лични отношения, които рефлектират върху предмета на висящото между тях съдебно дело. Особено при търговските спорове обаче подобно изискване може да бъде ненужно затруднение, което да не води до реални ползи и да противоречи на бизнес логиката. Затова по-подходящо би било да се предвиди възможност за представителство.</p> <p><b>3. Предложение 3:</b><br/>Предлагаме следната редакция на ПЗР § 14 т. 6 по отношение на чл. 20а ал. 1 от Закона за медиацията:</p> <p><b>В § 14. В Закона за медиацията се правят следните изменения и допълнения: ...</b></p> <p><b>7. Създава се чл. 20а:</b><br/><b>„Медиатор към съдебен център по медиация</b><br/><b>(1)</b> <i>Медиатор към съдебен център по медиация може да бъде лице с юридическо образование, което отговаря на изискванията на чл. 8, ал. 1 и е преминало допълнителен подбор и специализирано обучение по ред, определен в наредбата по чл. 25а. ...“</i></p> <p><b>Мотиви:</b><br/>. Изразяваме мнение, че към настоящия момент – времето на първи стъпки в посока към съдебна медиация, не е подходящо да отпада изискването за юридическо образование спрямо медиаторите към съдебните центрове по медиация. Това е така, тъй като независимо дали се касае за</p> | <p>3. Приема се частично.</p> | <p>3. Предложението е направено с оглед недопускане на неравнопоставеност и дискриминация по отношение на медиатори юристи и медиаторите, които нямат юридическо образование. Предложението е в пълно съответствие с Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа, относно някои аспекти на медиацията по граждански и търговски дела, където не се изисква медиаторите да бъдат юристи; Указанията на СЕРЕJ (Европейската комисия за ефективност на правосъдието към Съвета на Европа), според които медиаторите трябва да притежават подходяща подготовка и лични качества, без оглед на професията им по произход, Насоките на UNCITRAL (Комисията на ООН по международно търговско право), които акцентират върху мултидисциплинарния характер на медиацията, според които ключова роля играят личностните и комуникативните</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>задължителна информационна среща за процедура по медиация или за медиационна процедура по същество, процедурите по медиация, провеждани в съдебен център се предвиждат за провеждане в условията на вече учредена процесуална връзка по висящ съдебен процес, което налага медиаторът да има правна подготовка, както във връзка със спорното материално право, предмет на иска, но и следва да притежава познания по развитието на гражданския процес. От друга страна, ако се възприеме отпадането на юридическото образование като образователен ценз за медиаторите към съдебните центрове, при сегашната редакция на чл. 8 ал. 1 от Закона за медиацията, съгласно която въобще не е въведен никакъв образователен ценз (дори и за придобито общо средно образование), предвидените изисквания към медиаторите в съдебните центрове възприемаме като несъвместими с обществено значимата функция на правораздаването като цяло.</p> <p>Считаме, че запазването на изискването за юридическо образование не създава ненужни рестрикции, а надлежно обезпечават базисната ефективност за полагане на основите и по-нататъшното развитие на медиацията като обществена нагласа за разрешаване на спорове. Това е така, тъй като с проектната ал. 3 на чл. 19 от Закона за медиацията в съответствие на принципа на доброволност, страните не са лишени от възможността медиационна процедура по същество да бъде проведена и от</p> | <p>умения на медиатора, а не професионалната му титла. Особено, що се касае до семейни спорове, то в международната практика, участието на медиатор – психолог е задължително условие.</p> <p>Съгласно чл. 21а, ал. 3 ЗМ (от проекта) е предвидено по своя преценка в зависимост от предмета на делото съдът да може да укаже да участва медиатор с юридическо образование. Независимо от горното, за преодоляване на недоверието на обществото в медиацията като алтернативен подход, се въвежда изискване за минимална степен на завършено образование за медиаторите към съдебните центрове с редакция на чл. 20а ал. 1 от Закона за медиацията (завършено висше образование).</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |                                                                                                                                                                                                                 |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>медиатор – неюрисист в условия на т.нар. извънсъдебна медиация по тяхно общо съгласие.</p> <p><b>4. Предложение 4:</b><br/> <b>Предлагаме следната редакция на проектен ПЗР § 14 т. 6 по отношение на чл. 21а от Закона за медиацията, а именно:</b><br/> <b>В § 14. В Закона за медиацията се правят следните изменения и допълнения: ...</b><br/> <b>„7. Създава се чл. 21а: „Определяне на медиатор</b><br/> <b>Чл. 21а. (1)</b> <i>Информационната среща и процедурата по медиация се провеждат от един или повече медиатори от съответния съдебен център по медиация, посочени по общо съгласие на страните, а при липса на съгласие, определени от съдебния център.</i><br/> <b>(2)</b> <i>Определянето на медиаторите в случаите на ал. 1 се извършва от съдебния център при случайно разпределение на препратените информационни срещи и на процедури по медиация, като се вземат предвид допълнителната квалификация и специализация на медиаторите и при равномерна натовареност на медиаторите в съдебния център.“</i><br/> <b>Мотиви:</b> Неподходящо е при информационна среща за процедурата по медиация, медиаторът или медиаторите да бъдат определяни от координатора на центъра. На първо място по този начин се нарушава основния за медиацията принцип на доброволност, съгласно който страните действат по своя воля.</p> | <p>4. Приема се частично.</p> | <p>4. Направена е редакция на текста. По отношение на предложението за определяне на медиатори от съответния съдебен център по медиация, отбелязваме, че съдебният център не е самостоятелен правен субект.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>На следващо място не е ясно точно по какви критерии координаторът на съдебния център ще определи дали е необходимо информационната среща за процедура по медиация да бъде проведена от един или повече медиатори. Отделно на това възниква и реална възможност за субективно предпочитание на едни медиатори пред други от страна на координатора на съдебния център, както и за създаване на такива междуличностни отношения в съдебния център, които биха довели до лоши практики.</p> |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

Липсват каквито и да било обективни критерии за персонална селекция на медиатор/и по всеки конкретен случай.

Застъпваме тезата, че следва при информационната среща за процедурата по медиация да се даде приоритет с оглед принципа на доброволност на правото на страните сами да посочат медиатор или медиатори, които да проведат задължителната среща по проектни чл. 140а<sup>1</sup> и чл. 140в ГПК и проектни чл. 19а ал. 1 и чл. 22а от Закона за медиацията. Възприемаме като добро разрешение при липса на съгласие на страните по висящ съдебен спор въпросът за това кой или кои медиатор/и да проведат задължителна информационна среща за процедура по медиация или процедура по медиация в съдебен център, да бъде разрешен като медиаторът бъде определян от съдебния център при условия на случайно разпределение на постъпилите препращания за задължителна информационна среща или процедура по медиация, като се вземат предвид

|    |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                            | допълнителната квалификация и специализация на медиаторите и при съблюдаване на равномерната натовареност на медиаторите в съдебния център.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 4. | Рени Радева<br>Десислава<br>Николова<br>Диана Савова<br>Мария<br>Фурнаджиева<br>Медиатори към<br>съдебен център<br>към СГС | <p><b>По предложението за създаване на нов чл. 20а в Закона за медиацията „медиатор към съдебен център по медиация“, разписано в параграф 14 от ПЗР на ЗИД на ГПК</b></p> <p>1. Считаме, че е особено важно при регламентиране на изискванията към лицето осъществяващо дейност като медиатор в съдебен център по медиация, да бъде записано, че същото следва да има юридическо образование.</p> <p>Ако бъде запазено в чл. 20а, юридическото образование, то и за съда ще отпадне задължението в предложения чл. 21а, ал. 3, да прави преценка и да определя в зависимост от предмета на делото, преди препращане към първа информационна среща, дали медиаторът следва да има юридическо образование.</p> <p>През погледа на съдията, ако за него съществува задължение да прави преценка дали по даден спор медиаторът следва да бъде юрист, то най-вероятно решението му би било в полза на юрист-медиатор, именно по гореизложените причини и разсъждения. Такова евентуално развитие на нещата в практиката, би създадо не малко проблеми вътре в самите съдебни центрове, където ще се окаже, че се създава</p> | 1. Приема се частично. | 1. Предложението е направено с оглед недопускане на неравнопоставеност и дискриминация по отношение на медиатори юристи и медиаторите, които нямат юридическо образование. Предложението е в пълно съответствие с Директива 2008/52/ЕО, препоръките на СЕРЕЈ и насоките на UNCITRAL, според които ключова роля играят личностните и комуникативните умения на медиатора, а не професионалната му титла. Особено, що се касае до семейни спорове, то в международната практика, участието на медиатор – психолог е задължително условие. Съгласно чл. 21а, ал. 3 ЗМ (от проекта) е предвидено по своя преценка в зависимост от предмета на делото съдът да може да укаже да участва медиатор с юридическо образование. Независимо от горното, за преодоляване на недоверието на обществото в медиацията като алтернативен подход, се въвежда изискване за минимална степен на завършено образование за медиаторите към съдебните центрове с |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                               |                                                                                                                                                                                                                 |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>неравномерна натовареност между самите съдебни медиатори юристи и неюристи.</p> <p><b>В тази връзка, предлагаме в чл. 20а, ал. 1 да се допълни изискване за юридическо образование, като текстът придобие следната редакция:</b></p> <p><i>(1) Медиатор към съдебен център по медиация може да бъде лице с юридическо образование, което отговаря на изискванията на чл. 8, ал. 1 и е преминало допълнителен подбор и специализирано обучение по ред, определен с наредбата по чл. 25а.</i></p> <p><b>и съответно <u>ал. 3 в чл. 21а да отпадне.</u></b></p> <p><b>2. По предложението за текст на чл. 21а, „Определяне на медиатор“, предлагаме следната редакция:</b></p> <p>„Чл. 21а :<br/>Определяне на медиатор<br/>Чл. 21а. (1) Информационната среща се провежда от един или повече медиатори от съответния съдебен център по медиация, посочени по общо съгласие на страните, а при липса на съгласие, определени от координатора на центъра съгласно графика на дежурните медиатори.</p> <p>(2) Процедурата по медиация се провежда от един или повече медиатори към съответния съдебен център по медиация, посочени по общо съгласие на страните, а при липса на съгласие,</p> |                               | <p>редакция на чл. 20а ал. 1 от Закона за медиацията (завършено висше образование).</p>                                                                                                                         |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>2. Приема се частично.</p> | <p>2. Направена е редакция на текста. По отношение на предложението за определяне на медиатори от съответния съдебен център по медиация, отбелязваме, че съдебният център не е самостоятелен правен субект.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>определени от координатора на центъра съгласно графика на дежурните медиатори.</p> <p>(3) Определянето на медиаторите в случаите на ал. 1 и 2 се извършва от координатора на съдебния център по предварително установен график, при случайно разпределение на препратените информационни срещи и на процедури по медиация и при равномерна натовареност на медиаторите в съдебния център.“</p> <p><b>3. По предложеното изменение на чл. 22а, ал. 1 в ЗМ и във връзка със създаването на нов чл. 140а от ЗИД на ГПК:</b></p> <p>Относно въпроса за задължението <u>за лично участие</u> на страните в информационната среща с медиатор, считаме, че за част от делата, а именно тези от чл. 140а, ал. 1, т. 10, 11 и 12 ГПК <u>следва да има изключение</u> от това общо правило и да се допусне участие на страните и чрез изрично упълномощен представител.</p> <p>На мнение сме, че по въпросните видове дела, предвид характера си, в 90 % от случаите, по т. 10 например, представители на големи работодатели трудно биха отделили от времето си за лично явяване, като същото се отнася до представители на експлоатационни предприятия, като ВИК, Електрохолд, Застрахователи и др. Обемът дела, дори и при желание от страна на ръководителите, би препятствал и физически тяхното лично явяване на информационна среща.</p> |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 3. Приема се по принцип. | 3. Направена е редакция в чл. 140, ал. 3 и в чл. 22а ЗМ. Предвижда се страните да участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те могат да упълномощат изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                          |                                                                               |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Предвид това предлагаме:</p> <p>В чл. 140а ал. 1 да придобие следната редакция:</p> <p><i>„Чл. 140 а (1) Съдът задължава страните лично, а в случаите на т. 10, т. 11 и т. 12 или чрез изрично упълномощен представител, да участват в информационна среща за процедура по медиация, когато е предявен иск или до съда е отправено искане за .....“</i></p> <p><b>И в ПЗР § 14, чл. 22а „Информационна среща“ да придобие следната редакция:</b></p> <p><i>„(1) В случаите по чл. 19а, ал. 1, страните са длъжни да участват лично или чрез изрично упълномощен представител, в предвидените за това случаи, в информационна среща с медиатор, в която той предоставя на страните информацията на чл.13, ал.1, както и относно последиците от процедурата по медиация по отношение на висящото дело.“</i></p> <p>4. Също така, по отношение на същия чл. 140а, считаме че в ал. 1 точно ясно и конкретно са определени видовете дела, по които съдът задължава страните да участват лично в информационна среща за процедура по медиация и не виждаме необходимост да му се вменяват допълнителни задължения за преценка, за които да следи и съобразява, дали спорът е подходящ за препращане към медиация, каквито задължения са разписани в ал.2 на разпоредбата.</p> |                          |                                                                               |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 4. Приема се по принцип. | 4. Направена е редакция на текста в чл. 140а <sup>1</sup> , ал. 4 от проекта. |

|    |                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                             | Нашето мнение е, че следва да остане само задължението съдът да следи за наличие на отрицателните предпоставки, преграждащи възможността за препращане на спора към медиация, поради което предлагаме в чл. 140а, да отпадне изцяло текста на ал. 2, като ал. 3 стане ал. 2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 5. | Цвета Иржи<br>Кантарова САК | <p><b>1. Предложение за изменение на чл. 34, ал. 3 ГПК (§1)</b></p> <p>Предложената норма не предвижда изрично упълномощаване за участие в задължителна информационна среща. Изричното упълномощаване е допуснато само за участие в процедура по медиация. Не са изключение в практиката случаи на невъзможност страната да се яви лично в съда и обективните пречки за това са най-различни. Невъзможността страна, задължена да участва в такава среща, да упълномощи изрично друго лице няма да доведе до преодоляване недоверието в медиацията, а може дори да настрои отрицателно страните към процедура, която им създава само задължения без възможност за избор. <b>Предложение: изричното упълномощаване да се допусне и за участие в информационна среща.</b></p> <p><b>2. Предложение за изменения в чл. 127 ГПК-създава се ал. 5:</b></p> <p><i>„(5) В исковата молба ищецът посочва наличието на пречки по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3 за</i></p> | <p>1. Приема се частично.</p> <p>2. Приема се частично.</p> | <p>1. Направена е редакция в чл. 140, ал. 3 и в чл. 22а ЗМ. Предвижда се страните да участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те могат да упълномощат изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> <p>2. Направена е редакция на текста.</p> |

*провеждане на процедура за медиация по спора и представя писмени доказателства за тях.”*

Узнаването на пречките по чл. 140а, ал. 3, т. 5 и 7 и представянето на доказателства не винаги е възможно при изготвяне на исковата молба, съответно отговора на исковата молба. Текстът може да доведе до затруднения, водещи до недоверие и съмнение в предимствата на медиацията и възможностите, които процедурата дава на страните. В мотивите т.3.2. е записано: “ С цел оперативност и бързина се предвижда възможност за страните да заявяват в най- ранен момент пред съда (още в исковата молба и в отговора на исковата молба), ако са налице пречки по чл. 140а1, ал. 3“. Тази възможност, а не задължение може да се даде като в нормата се предвиди излагането на пречките по чл.140а, ал. 3 и представянето на съответните доказателства да става, ако на страните са известни такива пречки и са налице доказателства, а не при всеки един случай на предявен иск и отговор на искова молба.

Същите съображения се отнасят и до чл. 131 в създадената ал. 4:

*„(4) В отговора на исковата молба ответникът посочва наличието на пречки по чл. 140а1, ал. 3 за провеждане на процедура за медиация по спора и представя писмени доказателства за тях.“*

Коментар: Както при чл. 127 ал. 5

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>3. Предложение:</b></p> <p><i>„(4) В отговора на исковата молба ответникът посочва наличието на пречки по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3 за провеждане на процедура за медиация по спора ако са му известни и представя писмени доказателства за тях, в случай че такива доказателства са налице.“</i></p> <p><b>4. Относно Преходни и заключителни разпоредби § 14, с който се правят изменения в ЗМ:</b></p> <p><i>„чл. 21а: „Определяне на медиатор“</i></p> <p><i>(1) Информационната среща се провежда от един или повече медиатори от съответния съдебен център по медиация, определени от координатора на центъра.“</i></p> <p>Алинея 2 създава друг ред за избор на медиатор за самата процедура по медиация.</p> <p>Прави се неоправдано и необосновано разграничаване на информационната среща от процедурата по медиация (по същество.) Изборът на медиатор от страните е основно правило и израз на доброволността и равнопоставеността на страните, които принципи се прилагат и в информационната среща и във всеки отделен етап от процедурата по медиация, ако тя се проведе. Изборът на медиатор е основна предпоставка за създаване на доверие между медиатора и страните, а оттам и до създаване на доверие в процедурата.</p> | <p>3. Приема се частично.</p> <p>4. Не се приема.</p> | <p>3. Направена е редакция на текста.</p> <p>4. Съгласно концепцията на проекта информационната среща не е част от процедурата по медиация. Понятието „информационна среща“ не е съществувало до момента в българското законодателство. В настоящия законопроект се прави разлика между информационна среща за процедура по медиация и процедура по медиация (виж § 14 от ПЗР на проекта, с който се правят промени в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ).</p> <p>Информационната среща е стъпка преди медиацията. Та има само информационна задача и не представлява особена сложност и всеки съдебен медиатор е квалифициран да я проведе (преминал е подбор и допълнително обучение). По този начин ще се осъществи целта за бързо протичане на производството</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|    |                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |
|----|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
|    |                                                               | <p>Текстът на чл. 21а изцяло опорочава този подход.</p> <p><b>Предложение за редакция:</b></p> <p><i>„Чл. 21а. Както информационната среща, така и процедурата по медиация да се провеждат от един или повече медиатори от съответния съдебен център по медиация, определени от координатора на центъра, освен ако не бъдат посочени по общо съгласие на страните.“</i></p> <p><b>5. Предложението за ал. 3</b> <i>„По своя преценка в зависимост от предмета на делото съдът може да определи задължително участие на медиатор с юридическо образование.“</i></p> <p>Съдът не може да има правомощия по отношение избора на медиатори на процедурата по медиация. Намесата на съда в процедурата по медиация е недопустима.</p> <p><b>Предложение: ал. 3 да отпадне.</b></p> |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                    |
| 6. | Диана Савова-медиатор към Съдебен център Софийски окръжен съд | <p>1. Считаю, че е неправилен подхода по § 8, регламентиращ създаването на нов чл. 140а<sup>1</sup>, при който конкретно определени групи граждански и търговски дела по проектен чл. 140 ал. 1, т. 1-12 ГПК изцяло попадат в обсега на факултативност на информационната среща за процедура по медиация по преценка на съда съгласно предвидената разпоредба по чл. 140а<sup>1</sup> ал. 2 ГПК. Макар и да се предвиждат разписани критерии за препращане към задължителна</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1. Приема се частично. | 5. Съдът няма правомощия по отношение на избора на медиатор, а по отношение на квалификацията на медиатора. В допълнение към горното отбелязваме, че е извършена редакция на текста, съгласно която съдът може да укаже да участва медиатор с юридическо образование. | 1. Направена е редакция на текста. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>информационна среща, нормата предполага условия за изграждане на субективна преценка на съда при и по повод правния спор, като интерпретацията на правораздавателния орган на практика не винаги може да е правилна и съобразена с конкретните факти и обстоятелства по съответното висящо съдебно дело. Процедурите по медиация, провеждани в съдебен център, не са предвидени и не могат да бъдат форма на съдебно правораздаване, поради което намесата в тях от страна на съда под каквато и да било форма е неуместно. <b>Ето защо, с оглед постигане на една от основните цели на предвижданите законови изменения - преодоляване недоверието на обществото към медиацията като алтернативен начин за разрешаване на спорове, би било по-подходящо факултативната възможност за препращане към информационна среща за процедура по медиация по висящо съдебно дело да бъде заменена с препращане към информационна среща за процедура по медиация по съдебен спор по силата на закона.</b></p> <p>2. Не споделям мнението, че съгласно проектен чл. 20а ЗМ следва да отпадне изискването за юридическо образование спрямо медиаторите, вписани в съдебен център по медиация към окръжните съдилища, каквото изискване съществуваше по обявената за противоконституционна разпоредба на чл. 20 ЗМ. Преди всичко, изхождайки от принципната</p> |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|  | <p>2. Не споделям мнението, че съгласно проектен чл. 20а ЗМ следва да отпадне изискването за юридическо образование спрямо медиаторите, вписани в съдебен център по медиация към окръжните съдилища, каквото изискване съществуваше по обявената за противоконституционна разпоредба на чл. 20 ЗМ. Преди всичко, изхождайки от принципната</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>2. Приема се частично.</p> | <p>2. Предложението е направено с оглед недопускане на неравнопоставеност и дискриминация по отношение на медиатори юристи и медиаторите, които нямат юридическо образование, както и при отчитане на спецификата на делата. Това е и в пълно съответствие с Директива 2008/52/ЕО, препоръките на СЕРЕЈ и насоките на</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>позиция, че съдебната медиация е алтернатива на правораздаването, трябва да се държи сметка за качеството на медиационните процедури в съдебен център по медиация, което би се постигнало именно чрез медиатори юристи, които най-добре биха могли да постигнат нужните етични и професионални стандарти. Те отлично биха се ориентирали в правната рамка на спора, не само с оглед приложимото материално право, но и с оглед на относимите процесуални норми, което е спорно дали би могло да бъде постигнато от медиатори без юридическо образование. Дори да се касае за съдебен спор, при които са нужни знания от други области на научното знание — психология, икономика, инженерни науки, строителство и архитектура и прочие, за провеждане на задължителна информационна среща за процедурата по медиация, която е очертана от Проекта като чисто разяснителна, считам че не е необходимо намесата на лица със специални знания на този етап, а по отношение на провеждане на медиация по същество Законът за медиация в чл. 12 ал. 3 позволява да участват и други специалисти със съответния набор от знания, необходими за изясняване на спорните въпроси и за постигане на споразумение.</p> <p>3. Поставям под съмнение коректността на разписаните правила по проектен чл. 21а ЗМ, с който се регламентира начинът на определяне на конкретен медиатор или медиатори в</p> |  | <p>UNCITRAL, според които ключова роля играят личностните и комуникативните умения на медиатора, а не професионалната му титла. Особено, що се касае до семейни спорове, то в международната практика, участието на медиатор – психолог е задължително условие. Предвижда се по своя преценка в зависимост от предмета на делото съдът може да укаже да участва медиатор с юридическо образование. За да се преодолее недоверието на обществото към медиацията се въвежда образователен ценз за медиаторите към съдебните центрове с редакция на чл. 20а ал. 1 от Закона за медиацията (завършено висше образование).</p> <p>3. Приема се частично.</p> <p>3. Направена е редакция на текста. По отношение на предложението за определяне на медиатори от съответния съдебен център по</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                     |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>процедурите по медиация, провеждани в съдебен център. В тази връзка от мотивите към законопроекта не става ясно защо:</p> <p>1. За провеждане на информационна среща за процедура по медиация медиаторът или медиаторите се назначават само и единствено от координатора на съдебния център и по какви критерии съдебният служител ще определи дали един или повече медиатори ще участват в информационната среща и по какви критерии ще посочи персоналният състав за съответната медиационна среща;</p> <p>2. Се влага хипотеза, при която информационната среща и същинска процедура по медиация, в случай на определянето на медиатор/и от координатор, може да бъдат различни лица от списъка на медиаторите към съдебния център;</p> <p>3. Се налага именно координаторът да има водеща роля при определяне на медиаторите за информационна среща за процедура по медиация и за медиация, провеждана в съдебен център, при положение, че той е съдебен служител по смисъла на чл. 10а ПАС.</p> <p>Горните въпроси водят до обосновано съмнение, че проектен чл. 21а ЗМ предполага нарушение на основния принцип на доброволност при медиационните процедури, както и поставя работата и заетостта на медиаторите, вписани в съдебен център по медиация към окръжен съд, в зависимост от субективното отношение към тях на един съдебен служител - съдебния координатор, което от своя страна създава</p> | <p>медиация, отбелязваме, че съдебният център не е самостоятелен правен субект.</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>предпоставка за неетични и непрофесионални практики при организацията на работата на съдебните центрове по медиация. В тази връзка считам, че следва с оглед бъдещите законови промени да се намери такъв механизъм за определяне на медиатор/и в процедури по медиация, провеждани в съдебен център по медиация, който зачита правото на страните сами да изберат медиатора, който да проведе както информационната среща за процедура по медиация, така и същинска медиационна процедура, но и който механизъм да елиминира определяне на медиатор/и за процедурите по медиация в условие на субективизъм.</p> <p>4. Адмиравам подхода на проекта, при който за страните е въведен стимул за постигнато споразумение в процедура по медиация по висящ съдебен спор чрез възстановяване на ищеца на 75% от внесената държавна такса — проектен чл. 78 ал. 9 ГПК. Считам обаче, че предвидения стимул не е доведен докрай, доколкото Споразумението, с което страните слагат край на висящия по между им правен спор може да приключи не само със спогодба, която да бъде одобрена от съда, но и чрез оттегляне или отказ от иск. В тази връзка и в разпоредбата на проектен чл. 140в, ал. 5 ГПК не се държи сметка, че успешно приключила медиация със споразумение може да се постигне чрез оттегляне или отказ от иска.</p> | <p>4. Не се приема.</p> | <p>4. Не се предвижда връщане на държавна такса, „когато производството по делото е прекратено поради оттегляне или отказ от иска в резултат на това споразумение“, защото споразумение за оттегляне/отказ от иск е недопустимо – то би било непозволен от закона процесуален договор. С оглед на въведеното в Закона за медиацията (ЗМ) правило, че одобреното споразумение в процедура по медиация има характер на съдебна спогодба, то в тази хипотеза делото се прекратява в резултат на одобряването на съдебната спогодба, а не поради оттегляне или отказ от иска (вж. чл. 234, ал. 3 и ал. 4 ГПК).</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|    |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7. | LV | <p><b>Коментари и предложения за промяна на текстовете в законопроекта</b></p> <p>Относно публикувания на 3.4.2025 г. за обществени консултации Проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, правя следните коментари и предложения за промяна на текстовете в законопроекта, както следва:</p> <p><b>1. По §1 за изменение на чл. 34, ал. 3 ГПК чрез заличаване на думите „в случаите по чл. 140а и 140б“.</b></p> <p><b>Коментар:</b> С редакцията на текста на чл. 34 ал. 3 ГПК, се предвижда изрично упълномощаване единствено за участие в процедура по медиация. Изричното упълномощаване за участие в информационна среща или участие на страна, както и изрично упълномощен адвокат в тази среща, остават нерегламентирани.</p> <p><b>Предложение за редакцията на чл. 34, ал. 3 ГПК:</b><br/> <i>„Чл. 34. (3) За сключване на спогодба, за намаляване, оттегляне или отказ от иска, за признаване на исканията на другата страна, за участие в информационна среща за процедурата по медиация и в процедура по медиация, за получаване на пари или на други ценности, както и за действия, представляващи разпореждане с предмета на делото, е необходимо изрично пълномощно.“</i></p> | 1. Не се приема. | <p>1. Личното участие на страните в информационната среща е изключително важно и се налага, тъй като информацията, която ще получат, би мотивирала страните да изберат именно процедурата по съдебна медиация, каквато е целта на промените. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната за защитник. Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. Целта на предложението за лично явяване на страната е да се гарантира реалното ангажиране на страните в процеса, повишаването на информираността за същността на медиацията, тъй като това ще допринесе за по- ефективното ѝ прилагане.</p> |
|----|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                         | <p>Същевременно в законопроекта е направено допълнение в чл.140, ал.3 и чл. 22а ЗМ, като е предвидено, че страните участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Предвидена е също така възможност, когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те да могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Предвижда се и възможност ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те да могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> |
|  |  | <p><b>2. По §4 за изменение на чл. 92а ГПК чрез създаване на нови ал. 2 и 3:</b><br/> <i>„(2) Страна, която неоснователно не се яви или откаже да участва в информационна среща за процедура по медиация, когато е била задължена от съда, заплаща глоба в размерите по чл. 91, ал. 1.“</i><br/> <i>„(3) Определението на съда по ал. 1 и 2 може да бъде обжалвано с частна жалба.“</i></p> <p><b>Коментар:</b> Доброволното участие на страните в процедурата по медиация е основен принцип, с който налагането на глоба за неизпълнение на участие в информационна среща е несъвместимо. Пропорционална мярка би била присъждането на разноските за неосъществената информационна</p> | <p>2. Не се приема.</p> | <p>2. Този законов подход е избран с оглед преодоляване на неконституционособразността по отношение на понасянето на разноски във връзка с производството по медиация, независимо от изхода на спора. Налагането на глоба е в пряка причинна връзка с поведението на страната и е с ясно определени в закона граници. Предложението е в синхрон с предвидената в чл. 89, т. 2 ГПК глоба, която съдът има право да наложи за неизпълнение на разпорежданията на съда. Предвид мотивите на Конституционния съд задължаването на страните да се явят на информационна среща не трябва да е свързано с понасянето на допълнителни разноски от тях, неподлежащи</p>           |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>среща на неявилата се страна или разпределяне между неявилите се страни.</p> <p><b>Предложение: предложенията за нови ал. 2 и 3 на чл. 92а да бъдат редактирани съответно.</b></p>                                                                                                                                                                                            |                  | <p>на репарирание, които евентуално да затруднят развитието на исковото производство и да доведат до налагането на глоба поради липсата на средства за явяване на информационна среща. Следва да се има предвид и че при разносните няма предвидимост, тъй като същите предварително не са известни и не са с ясен и точно определен размер. Предвидените глоби, съотнесени към минималната работна заплата, не се явяват прекомерни и като такива не може да бъдат квалифицирани като евентуално пречатващи достъпа до правосъдие.</p> |
|  |  | <p><b>3. По §7 за изменение на чл. 140 ал. 5 ГПК:</b></p> <p>(5) В случаите по ал. 3 и 4 съдът указва на страните, че при неизпълнение на задължението за лично участие, се налага глоба по чл. 92а, ал. 2.“</p> <p>Коментар: Предложението за налагане на глоба противоречи на основен принцип в медиацията, този на доброволността. Относим е коментарът по §4 за чл. 92а.</p> | 3. Не се приема. | 3. Виж съображенията, изложени по-горе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|  |  | <p><b>4. По §8 за изменение на чл. 140а, ал. 1 ГПК</b></p> <p>Коментар: Отчитам като пропуск изключването от приложното поле на споровете между съдружници. Между такива страни, аналогично на партньорите в граждански брак, често висящите дела са повече на брой и между тях са</p>                                                                                           | 4. Не се приема. | 4. Това е специфична материя, която би била по-сложна за медиация.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>налице трайни или дългосрочни отношения. Практиката на съществуващите центрове към съдилищата показва, че успешно проведената процедура по медиация, вкл. по такива спорове, води до постигане на спогодба, в резултат на споразумение в процедура по медиация, респ. прекратяване на множество дела между същите страни едновременно и същевременното възстановяване и запазване на отношенията между тях. Възможно е процедурата по медиация да не завърши със споразумение, но положителният ефект от нея да даде резултат въпреки това.</p> <p><b>5. По Преходните и заключителните разпоредби за изменения и допълнения в Закона за медиацията (§ 14) за създаване на нов чл. 21а: „Определяне на медиатор“.</b></p> <p>5.1. Коментар: По ал. 1, координаторът в съдебен център по медиация е служител на съда. Считам, че при определяне на медиатор/и, когато страните не посочат такъв/такива, следва да се подходи аналогично на разпределенията на делата на съдебните състави чрез Централизирана система за разпределение. В настоящият си вид предложената разпоредба създава условия за непрозрачност и би увеличила недоверието на гражданите към медиацията.</p> <p>5.2. От текста на ал. 1 и ал. 2 не става ясно, че информационната среща и следващата я процедура по медиация обикновено се</p> |  | <p>5.1. Приема се частично.</p> <p>5.2. Не се приема.</p> | <p>5.1. Направена е редакция на текста. Предложението за въвеждане на система за случайно разпределение заслужава обмисляне при създаване на нов Закон за медиацията. Въвеждането ѝ излиза извън ограничените рамките на настоящия проект.</p> <p>5.2. Съгласно концепцията на проекта информационната среща не е част от процедурата по медиация. Понятието</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|    |                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                       | <p>провеждат от същия медиатор/медиатори, освен ако страна/страните не пожелаят смяна.</p> <p><b>6. По ал. 3, недопустимо е съдът да има отношение за избора на медиатор.</b><br/> <b>Предложение:</b><br/> <i>ал. 3 на чл. 21а да отпадне, а ал. 1 и ал. 2 да бъдат редактирани съответно.</i></p>                                                                                                                              |                              | <p>„информационна среща“ не е съществувало до момента в българското законодателство. В настоящия законопроект се прави разлика между информационна среща за процедура по медиация и процедура по медиация (виж § 14 от ПЗР на проекта, с който се правят промени в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ).</p> <p>Информационната среща е стъпка преди медиацията. Та има само информационна задача и не представлява особена сложност и всеки съдебен медиатор е квалифициран да я проведе (преминал е подбор и допълнително обучение). По този начин ще се осъществи целта за бързо протичане на производството</p> <p>6. Съдът няма правомощия по отношение на избора на медиатор, а по отношение на квалификацията на медиатора. Независимо от горното е направена редакция на текста.</p> |
| 8. | СНЦ „Институт Итера“, | <p><b>Институт „Итера“</b>, в качеството си на една от първите организации в България, обучаваща медиатори, и като един от най-дългогодишните центрове за медиация в страната – с близо 18 години последователна дейност в развитието и утвърждаването на медиацията изразяваме <b>пълна подкрепа</b> за предложените изменения и допълнения в Гражданския процесуален кодекс (ЗИД на ГПК), свързани със съдебната медиация.</p> | Няма предложени я и бележки. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>Приветстваме предприятия от Министерството на правосъдието подход за усъвършенстване на правната рамка в съответствие с решението № 11/2024 г. на Конституционния съд, както и за гарантиране на конституционосъобразност и доброволен характер на медиацията чрез въвеждане на задължителна <b>информационна среща</b>, а не задължителна процедура по медиация. Смятаме, че тази мярка съчетава ефективността и доброволността на медиацията и създава възможност за реален избор, основан на информираност.</p> <p>Институт „Итера“ изцяло споделя целите на законопроекта, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>разширяване на използването на алтернативните способи за разрешаване на спорове;</b></li> <li>• <b>повишаване на ефективността в гражданското и търговското правораздаване;</b></li> </ul> <p><b>насърчаване на обществена култура на диалог и постигане на съгласие.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>изпълнение на ангажиментите на България по Националния план за възстановяване и устойчивост.</b></li> </ul> <p>Подкрепяме регламентирането на конкретни групи дела, по които съдът може да задължи страните да участват в информационна среща за процедура по медиация, както и предвидените стимули за страните – включително възстановяване на част от държавната такса при постигнато споразумение. Особено важно е</p> |  |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|    |                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                |  |
|----|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--|
|    |                                                           | <p>предвиденото задължение за лично участие в информационната среща, тъй като именно прекият контакт с медиатора и разясняването на процедурата съществено повишават доверието в медиацията като работещ механизъм.</p> <p>Като утвърдена обучителна организация с дългогодишен опит в подготовката на хиляди медиатори от различни професионални направления – право, психология, педагогика, публична администрация и други, заявяваме своята подкрепа за разширяване участието на широк кръг специалисти в съдебната медиация.</p> <p>Като партньор по множество образователни, професионални и иновационни проекти в областта на медиацията, Институт „Итера“ изразява готовност да съдейства с експертиза при прилагането и разясняването на новата правна уредба, включително чрез обучения, кампании и методическа подкрепа на медиаторите и съдебната система.</p> |                                |  |
| 9. | <b>Лиляна Барганска – обучител по медиация и медиатор</b> | <p>Предвидената задължителна информационна среща по дела с висока вероятност за спогодба е разумен, балансиран и необходим подход, който:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• гарантира информираност на страните относно възможностите на медиацията,</li> <li>• поддържа доброволния характер на самата процедура,</li> <li>• и същевременно насърчава култура на диалог и търсене на съгласие в българското общество.</li> </ul> <p>Смятам, че именно в този подход – базиран на информираност, доброволност и активна роля на съда – се крие ключът към по-широкото</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Няма предложени<br>я и бележки |  |

|     |                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                              |  |
|-----|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|--|
|     |                                                                          | <p>прилагане на медиацията като устойчив механизъм за разрешаване на спорове, особено в областта на семейните, облигационните и трудовите отношения.</p> <p>Оценявам и предвидените финансови стимули за страните, които постигнат споразумение чрез медиация, както и изключително важната мярка – лично участие в информационната среща, което реално повишава шанса за доброволно уреждане на спора.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                              |  |
| 10. | <b>Венета Диянова<br/>Иванова,<br/>трансграничен<br/>семеен медиатор</b> | <p>Във връзка с публикувания за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на ГПК, насочен към разширяване на възможностите за използване на медиацията като ефективен и хуманен способ за разрешаване на спорове, изразявам своето категорично положително становище. Като психолог и психотерапевт, изразявам и своята пълна подкрепа за запазване на възможността медиаторите да бъдат специалисти от различни обществени и професионални сфери, не само юристи. Това е в пълно съответствие с Директива 2008/52/ЕО, препоръките на СЕРЕЈ и насоките на UNCITRAL, според които ключова роля играят личностните и комуникативните умения на медиатора, а не професионалната му титла. Особено, що се касае до семейни спорове, то в международната практика, участието на медиатор – психолог е задължително условие.</p> | Няма предложени я и бележки. |  |
| 11. | <b>Национална<br/>асоциация на<br/>медиаторите</b>                       | <p>Искаме да изкажем нашето удовлетворение от:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Въвеждането на задължителна информационна среща с лично участие на страните – чрез</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Няма предложени я и бележки. |  |

измененията в чл. 140a1 от ГПК и чл. 22a от ЗМ, проектозаконът гарантира реално ангажиране на страните в процеса, повишава информираността за същността на медиацията и допринася за по-ефективното ѝ прилагане.

- Разширяване възможностите за участие на медиатори с различен професионален профил – НАМ настояваше за отпадане на дискриминационното изискване за юридическо образование. Освен ключовият аргумент, че това е стандарт, който се прилага на европейско и международно ниво и се е наложил от практиката на съществуващите съдебни центрове по медиация в България, следва да добавим още няколко много важни аргумента:

На първо място медиаторите неюристи допринасят положително със своята експертиза в области като психология, бизнес, социална работа и др.

На следващо място, за разлика от юристите, които разсъждават предимно на плоскостта на правната рамка, неюрисите имат силен фокус върху нуждите и потребностите на страните, често надхвърлящи чисто материалните интереси, . А това позволява постигането на по-трайно и удовлетворяващо споразумение. Не на последно място трябва да се отбележи и факта, че с развитието на процедурата, може да се окаже, че някои съдилища няма да разполагат с достатъчно медиатори. Създаването на един по-широк списък от медиатори включващ и такива, които не са юристи, ще позволи на съдилищата съобразяване в по-голяма пълнота с

изискванията на закона, а оттам и тяхната работа ще бъде по-ефективна и ефикасна. Възприемане на правото на страните да избират медиатор извън съдебния център – чл. 19а от ЗМ въвежда важна възможност страните по висящо дело да се обърнат към извънсъдебни медиатори и организации, гарантирайки достъп до вече утвърдени структури и специалисти.

- Премахване на забраната за участие на държавни органи в медиация – чрез отпадането на т. 4 от чл. 140а1, ал. 3 от ГПК, проектът създава възможност за прилагане на медиация и в контекста на административни спорове, в съответствие с препоръките на ЕС и Съвета на Европа. Това е важна стъпка към изграждането на по-отворена и диалогична администрация.

- Гарантиране на достъп до медиация чрез публично финансиране – чл. 78б от ГПК и чл. 23а от ЗМ предвиждат финансиране на информационните срещи и процедури по медиация от държавния бюджет. Това е ключов механизъм за гарантиране на равнопоставен достъп до процедурата, включително за уязвими групи.

- Регламентация на съдебните центрове и дейността на медиаторите в тях – чрез чл. 25а ЗМ и свързаните текстове, законопроектът поставя основата на структурирана и контролирана система, като същевременно оставя възможност за развитие и адаптация. Важно е при прилагането на подзаконовите актове да се отчете натрупаният опит на извънсъдебните центрове.

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Оправомощаване на съда да преценява дали проведена медиация преди завеждане на делото по предмета на съдебния иск да бъде призната за достатъчно условие страните по спора да не бъдат препращани към задължителна информационна среща.</li> <li>• Макар текстът да не премахва напълно възможността съдът да изисква медиатор-юрист, той запазва пространството за участие на медиатори от различни професионални направления, което е стъпка в правилната посока. В перспектива, НАМ вярва, че устойчивото развитие на съдебната и извънсъдебната медиация следва да премине през:<br/>4</li> <li>• Национална стратегия с участието на всички заинтересовани страни.</li> <li>• Разширяване на приложното поле към административни и наказателни производства.</li> <li>• Еднакво признание и интеграция на извънсъдебните центрове и обучителни организации, както и създаване на механизми за тяхната подкрепа и развитие в полза на гражданите.</li> <li>• Устойчиво финансиране и достъпност.</li> <li>• Високи стандарти за обучение, етика и контрол върху качеството на услугата.</li> <li>• Създаване на Национална камара на медиаторите</li> </ul> <p>НАМ вярва, че предложеният проект е важна и навременна стъпка към устойчиво развитие на медиацията в България, в духа на европейските практики и в интерес на обществото. Оставаме на</p> |  |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|     |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                |  |
|-----|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|--|
|     |                                 | разположение за експертно участие в процеса на прилагане и доразвиване на нормативната рамка.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                |  |
| 12. | <b>СНЦ „Академия Миротворци</b> | <p>СНЦ „Академия Миротворци“ заявява своята пълна и принципна подкрепа.</p> <p>Като организация с дългогодишен опит в обучението и утвърждаването на приложение на медиацията в образованието, приветстваме предложения модел, в който се въвежда задължителна информационна среща, но се запазва доброволният характер на самата медиационна процедура. Смятаме, че тази мярка съчетава ефективност, конституционосообразност и уважение към правото на информиран избор.</p> <p>Споделяме основните цели на законопроекта, а именно:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- насърчаване на извънсъдебното решаване на спорове;</li> <li>- повишаване на ефективността на правосъдието;</li> <li>- изграждане на култура на диалог в обществото;</li> <li>- изпълнение на ангажиментите по Националния план за възстановяване и устойчивост.</li> </ul> <p>Също така изразяваме изключително положително отношение към запазването на възможността медиатори да бъдат представители на различни професионални сфери, не само юристи. Това съответства на съвременната международна практика, според която ефективната медиация изисква разнообразен експертен опит – в области като психология, педагогика, социални науки, администрация, икономика и др.</p> | Няма предложени<br>я и бележки |  |

|     |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
|-----|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|     |                                               | <p>Този подход е в пълно съответствие със:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа, относно някои аспекти на медиацията по граждански и търговски дела, където не се изисква медиаторите да бъдат юристи; Указанията на СЕРЕЈ (Европейската комисия за ефективност на правосъдието към Съвета на Европа), според които медиаторите трябва да притежават подходяща подготовка и лични качества, без оглед на професията им по произход;</li> <li>- Насоките на UNCITRAL (Комисията на ООН по международно търговско право), които акцентират върху мултидисциплинарния характер на медиацията.</li> </ul> <p>Подкрепяме и предвидените стимули за страните, като възможност за възстановяване на част от държавната такса при постигнато споразумение, както и задължението за лично присъствие на информационната среща – ключова стъпка за изграждане на доверие в процеса.</p> |  |  |
| 13. | <b>Професионална асоциация на медиаторите</b> | <p>Предложеният проект на ЗИД на ГПК и свързаните с него изменения в Закона за медиацията (ЗМ) са съобразени с Решение № 11 от 2024 г. на Конституционния съд, с изискванията на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и с добрите европейски практики. Основната цел е да се въведе ефективна, съобразена с Конституцията уредба на съдебната медиация, която съчетава задължителност на</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>информирането със запазване на доброволността при същинската процедура.</p> <p><b>Възможности за усъвършенстване:</b></p> <p><b>1. Повишаване на информираността на страните и адвокатите:</b><br/> <i>Би било полезно да се предвиди нормативно задължение адвокатите да уведомяват клиентите си за възможността за медиация още при първоначалната консултация.</i></p> <p><b>2. По-точна дефиниция на „неоснователно неучастие“:</b><br/>         За да се избегнат нееднакви тълкувания от съдилищата, може да се даде пояснение какво представлява „неоснователно неявяване“ на информационна среща (чл. 92а, ал. 2).</p> <p><b>3. Създаване на възможности за изпълнимост на клауза за медиация по чл. 11 ал. 5 от ЗМ.</b></p> <p><b>3.1.-Предлагаме да се предвиди основание за спиране на съдопроизводствените действия в чл. 229 ГПК по възражение на ответната страна за наличие на медиационна клауза докато трае процедурата по медиация в разумен срок.</b></p> | <p>1. Не се приема.</p> <p>2. Приема се.</p> <p>3.1. Приема се по принцип.</p> | <p>1. Съгласно чл. 134, ал. 1 от Конституцията на Република България, адвокатурата е свободна, независима и самоуправляваща се. Съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за адвокатурата, при упражняването на адвокатската професия, адвокатът е длъжен да защитава клиента си по най- добрия начин със законни средства. Съгласно чл. 40, ал. 3 от ЗА адвокатът е длъжен точно да осведоми своя клиент за неговите права и задължения.</p> <p>2. Направена е редакция на текста. Замества се „неоснователно“ с „без уважителни причини“, което има широка употреба в нормативните актове и значението на израза не поражда съмнение.</p> <p>3.1. В случая се прилагат общите разпоредби на чл. 229 ГПК, в който е предвидена възможност страните да поискат спиране на делото по взаимно съгласие. В чл. 140в, ал. 4 от проекта, е предвидена и възможност по искане на всички страни, делото да бъде отложено за провеждане на информационна</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p><b>3.2. Въвеждане на понятие за медиационна клауза, като клауза в договор, която предвижда задължително провеждане на процедура по медиация като условие за предявяване на иск пред съд.</b></p>                                                                                                                                                                                              |                    | <p>среща или на процедура по медиация. Спирането по искане на едната страна не би довело до желанния ефект, тъй като другата страна не е съгласна с провеждане на медиация.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|  |  | <p><b>3.2. Въвеждане на понятие за медиационна клауза, като клауза в договор, която предвижда задължително провеждане на процедура по медиация като условие за предявяване на иск пред съд.</b></p>                                                                                                                                                                                              | 3.2. Не се приема. | <p>3.2. В законопроекта са предвидени два подхода, които са по-подходящи. Независимо от вида на делото, цената на иска и условията по ал. 2, ако липсват пречки по ал. 3, съдът:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. приканва страните да разрешат спора чрез медиация, когато е налице писмено съгласие между тях, постигнато преди предявяване на иска;</li> <li>2. препраща страните към медиация, когато съгласието е постигнато чрез размяна на процесуалните книжа.</li> </ol> <p>Уреждането на медиационна клауза в договор като отрицателна процесуална предпоставка би било пречка за достъпа на страните до съд.</p> |
|  |  | <p><b>3.3. Също предвиждане на условия за изпълнимост на медиационните клаузи:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Категоричен език, който да създава задължение за страните за медиране на спорове помежду им;</li> <li>-Да включва ясни процедури по признати правила за провеждане на процедура по медиация;</li> <li>-Да се предвижда ясен срок за медиране на спора.</li> </ul> | 3.3. Не се приема. | <p>3.3. Виж изложеното в т. 3.2.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>4. Гаранции за поверителност на медиационните срещи</b></p> <p>Създаване на разпоредба, която да гарантира ясно и недвусмислено задължението на страните да не използват информация, получена в медиационната среща в последващото развитие на съдопроизводствените действия. Въпросното предложение е вдъхновено от англосаксонската традиция и принципа за „without prejudice“, преведен и в Словения ( чл. 12 от ZAKON O MEDIACIJI V CIVILNIH IN GOSPODARSKIH ZADEVAH (ZMCGZ), като задължение да не използват информация, получена в медиационната среща в последващото развитие на съдопроизводствените действия. Въпросната промяна ще даде много повече свобода на преговаряне на страните в рамките на процедурата по медиация. Принципът „without prejudice“ защитава добросъвестните преговори, насърчава извънсъдебни споразумения, изключва възможността дадена страна да бъде "наказана" за опитите си да се договори.</p> | 4. Приема се по принцип. | 4. Обръщаме внимание, че в чл. 22а ЗМ от проекта, е регламентирано, че медиаторът предоставя на съда информация относно участието на страните в информационната среща при спазване на принципа на поверителност. Освен това е направено допълнение и в чл. 7, ал. 1 от ЗМ.                                                                                                          |
|  | <p><b>5. Прецизиране на изключенията за препращане към медиация в чл. 140а ал. 3 т. 7 ГПК</b></p> <p>Оценяваме положително неизчерпателното изброяване на обстоятелства, при които спорът е неподходящ за медиация, а именно чл. 140а, ал. 3, т. 7 ГПК.</p> <p><i>Считаме за подходящо изрично да се добави сред изключенията и – доказателства за</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 5. Приема се по принцип. | 5. Считаме, че предвидената хипотеза, в която съдът не задължава страните да участват в информационна среща за процедурата по медиация, когато „има други обстоятелства, които насочват към обосновано предположение, че медиацията не би довела до положителен резултат“ (чл. 140а <sup>1</sup> , ал. 3, т. 7 от проекта), дава по голяма гъвкавост за преценка от страна на съда. |

|     |                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                    | <p><i>проведена процедура по медиация в извънсъдебен център.</i></p> <p><b>6. Прецизиране на изключенията за препращане към медиация в чл. 140а ал. 3, т. 4 ГПК, а именно конкретизиране на понятието убедителни доказателства за извършено насилие.</b></p> <p><b>7. Отмяна на изискването за лично участие в процедурата по медиация, тъй като това представлява "препятствие" по отношение на правосъдието.</b> Следва да отбележим, че в медиации свързани с делби, наследствени спорове, с множество участници или участници в напреднала възраст, болни и т.н. е трудно да се съберат лично всички страни – в такива случаи се представляват по пълномощие. Считаме, че забраната да се участва чрез пълномощник ненужно може да възпре процедурата по медиация, особено съдебната</p> | <p>6. Приема се по принцип.</p> <p>7. Приема се по принцип.</p> | <p>6. Направена е редакция на текста, като понятието „убедителни“ е отпаднало.</p> <p>7. Направена е редакция в чл. 140, ал. 3 и в чл. 22а ЗМ. Предвижда се страните да участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> |
| 14. | Севдалина Александрова,<br>Председател на Сдружение „Споразумения“ | <p>Законопроектът включва дългоочакваните стимули за ползване на медиация в съдебна фаза, като улеснява максимално страните.</p> <p>. Условието на информационната среща 1а. как ще продължи медиацията след информационната среща – условия и срок</p> <p><b>Предложение 1:</b> Тъй като в практиката ни тази първоначална ориентираща информация е сравнително кратка и бързо въвлича страните в</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>1. Приема се по принцип.</p>                                 | <p>1. Проектът определя минималното задължително съдържание на информационната среща. Няма пречка в</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>същинско разрешаване на спора, <i>в закона може да се уточни изрично при съгласие на страните при какви условия ще протече последващата след информационната среща медиация (когато страните се съгласят изрично на такава) – вкл. дали ще е безплатна за страните, и ако не – при какви такси ще се провежда, какъв е максималният срок за провеждането ѝ.</i></p> <p>В момента съдът определя срока за провеждане на информационната среща, което, разбира се, е благоприятен вариант.</p> <p>Като няма пречка да се предвиди и изричен срок в закона - както за информационната среща, така и за приключване на самата процедура по медиация, в случай, че започне такава, напр. до 2 месеца, тъй като медиацията следва да бъде бърза.</p> <p><b>2. Информационната среща в извънсъдебната медиация:</b></p> <p>Предвиждането на изрично съдържание на информационната среща за медиация е поставено в чл. 13 от Закона за медиацията, който се отнася и за извънсъдебната медиация. Това повдига въпроса за извънсъдебната медиация дали ще е задължително тази стъпка да се обозначи изрично като информационна среща. По правило, въвеждането на особеностите на процедурата по медиация се прави задължително в самото начало на процедурата – като в</p> |                          | <p>информационната среща да се разяснят и допълнителни въпроси като този дали медиацията ще е безплатна за страните, и ако не – при какви такси ще се провежда.</p> <p>Не е необходимо да се регламентира изричен срок, предвид спецификата на всеки конкретен спор. Предвидена е възможност за отлагане или спиране на делото по общо искане на страните (чл. 140в, ал. 3).</p> <p>С цел оперативност и бързина се предвижда след приключване на съдебното дирене в случаите по чл. 149 ГПК съдът да пристъпи към постановяване на решение по делото, независимо от това, че не е проведена информационна среща, защото съдът не е задължил страните да участват в нея, или някои от тях не са взели участие в срещата, освен ако не е налице искане на всички страни за участие в информационна среща или в процедура по медиация.</p> <p>2. Във всички случаи преди същинската медиация медиаторът предоставя информация на страните, след което, независимо от предварително провежданите разговори, се изисква съгласие за провеждане на медиацията. Това е предвидено и в съществуващата разпоредба на чл. 13, ал. 1 ЗМ. Думите „информационна среща“ не следва да се разбират като обособена във времето среща; при наличие на съгласие на страните медиацията може да се развие непосредствено след това. Какво точно ще</p> |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2. Приема се по принцип. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>извънсъдебната медиация сме в хипотеза, в която страните вече са дошли с намерението да проведат процедура и това не е отделна информационна среща, след която да решават дали ще продължат, а част от процедурата по медиация – да, те дават съгласие след информирането, но по закон е възможно да са дали съгласие и предварително, по телефон, след като са били информирани. Много често те са предварително запознати по телефон с процедурата и условията ѝ. В този смисъл, дори това да се нарече информационна среща, тя би била с много по-кратка продължителност от предвидените до 3 часа за информационната среща в съдебния процес, и би била изкуствено отделена от процедурата по медиация извън съда.</p> <p>Предложение 2.</p> <p>Предложението би било в чл. 13 от Закона за медиацията да остане досегашният текст по отношение на извънсъдебната медиация, а съдържанието на информационната среща за съдебната медиация да се изведе в отделна алинея в чл.13 или в специалната глава за съдебна медиация, тъй като явно съдебната и извънсъдебната медиация ще вървят с известни разлики в правилата.</p> <p><b>3. Информационна среща и медиация по чл. 140а, ал. 4:</b></p> |                          | <p>бъде съдържанието на информационната среща зависи от конкретния случай. Ако страните предварително са решили да приложат медиация за разрешаване на своя спор, тя може да бъде по-кратка; обратно, ако съдът ги е изпратил за провеждане на информационна среща, медиаторът следва да вложи повече усилия, за да им покаже ползите от този алтернативен начин за разрешаване на спорове.</p> |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 3. Приема се по принцип. | 3. Направена е редакция на разпоредбата на чл. 140а, ал. 4.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Видът на делата и условията за провеждане на информационната среща, както и изключенията са ясно изложени в чл. 140а.</p> <p><i><b>Предложение.</b> Ако страните са изпълнили описаните в ал. 4 условия, то очевидно има изрично съгласие между страните за медиация и не е необходимо съдът да ги препраща към медиация. По-скоро те могат да уведомят съда къде и в какъв срок ще проведат процедура по медиация, както и дали в съда или извън съда, или той да изиска да бъде уведомен.</i></p> <p><b>4. Провеждането и последиците от информационната среща</b> Разпоредбите относно провеждането на медиация, изборът на медиаторите, последиците от неявяването на страна и от сключването на споразумение, включително одобрението му, са ясно очертани. Предвиждането на възможност за провеждането на информационна среща от един или двама медиатори, може да се окаже излишно разходване на ресурс. От друга страна, ако същите медиатори, започнали информационната среща, продължат провеждането на медиация, участието на двама медиатори е доказало своите плюсове, свързани със съчетаването на различни професионални и лични компетентности. В този смисъл, е важно да се уточни дали провеждането на медиация след информационната среща ще става от същите медиатори, провели информационната среща,</p> |  | <p>4. Приема се по принцип.</p> <p>4. В случая за извънсъдебната медиация са валидни общите правила. Съгласно чл. 12 от ЗМ процедурата по медиация се осъществява от един или повече медиатори, посочени от страните. Предвид спецификата на медиацията в съдебните центрове, натовареността на различните медиатори и разликата между информационната среща и процедурата по медиация, в проекта изрично се регламентира, че информационната среща се провежда от един или повече медиатори към съответния съдебен център, определени от координатора на центъра при условия и ред, предвидени в наредба по чл. 25а., докато процедурата по медиация се провежда от един или повече медиатори към съответния съдебен център по медиация, посочени по общо съгласие на страните, а при липса на съгласие, определени от координатора на центъра.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                               |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>както и в съда или извън съда и при какви условия и възможно ли ще бъде по избор на страните провеждането на последваща медиация от други медиатори, различни от тези по информационната среща.</p> <p>Наред с това, положителна е и възможността страните сами да изберат медиатора в съдебния център.</p> <p>Предвидените стимули при сключване на споразумение също са положителни и значителни за ищеца.</p> <p><b>5. Адвокатите и медиацията</b> Положително е и задължението на страните да участват лично в информационната среща. В Италия това е доказало, че е един от водещите фактори за постигане на по-висок процент споразумения. Стои въпросът дали и в кои случаи ще е възможно участието само чрез адвокат, както и при участието на адвокат заедно с клиента дали ще се изисква пълномощно от него и какво.</p> <p><b>Предложение.</b> <i>Важно е в настоящия законопроект да се предвиди и стимул за адвокатите да участват и да съдействат в информационната среща или в процедурата по медиация. Това може да стане например, като за някои правно-усложнени случаи съдът може да препоръча или да задължи участие на страните заедно с адвокатите им, или най-малко да има консултиране на страните с адвокат преди участието в информационна среща или преди подписването на споразумение.</i></p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Медиаторът, провел информационната среща, може да проведе и медиацията, ако страните решат така. Но те могат да посочат и друг медиатор или медиатори.</p> |
|  | <p><b>5. Приема се по принцип.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>5. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната за защитник. Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходима изрична уредба. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. Същевременно отбелязваме, че в законопроекта е направено допълнение в чл. 140, ал. 3 и чл. 22а ЗМ, като е предвидено, че страните участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Предвидена е също така възможност, когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те да могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно.</p> |                                                                                                                                                               |

|     |                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                  | <p><i>Това е необходимо, защото гарантира реално правата на страните при участието им в информационна среща или в медиация и при поемането на ангажменти със споразумение, постигнато в медиация.</i></p> <p><i>Извънсъдебната медиация</i></p> <p><i>Важно е наред с този законопроект, който урежда съдебната медиация, да се завърши и законопроект, който урежда извънсъдебната медиация, за да създаде това ясни изисквания и възможности за контрол върху дейността на медиаторите.</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                         | <p>Предвижда се и възможност ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те да могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 15. | <p><b>Адвокатско дружество „Попов, Арnaudов и партньори“</b></p> | <p>Считаме, че с така представения за обществено обсъждане законопроект не се удовлетворяват в максимално висока степен поставените в същия цели, и по-конкретно критериите за конституционосъобразност, установени в решение № 11 на Конституционния съд от 2024 г. по к. д. 11/24 г.</p> <p><b>1. Считаме, че следва да намери друг законодателен подход, с който да обвържат страните с участие в информационна среща за процедура по медиация.</b></p> <p>Систематично, на първо място, сред така направените предложения, стои въпросът за дължимостта на разноските в производството по медиация и за санкция за неучастие в информационната среща. Видно от предложението проект за изменение и допълнение на ГПК, в тази му част макар и формално, разпоредбите изпълняват изискванията за конституционосъобразност, установени в решение 11 от 2024 г. на Конституционния съд.</p> | <p>1. Не се приема.</p> | <p>1. Обръщаме внимание, че информационната среща не е част от процедурата по медиация. Понятието „информационна среща“ не е съществувало до момента в българското законодателство. В настоящия законопроект се прави разлика между информационна среща за процедура по медиация и процедура по медиация (виж § 14 от ПЗР на проекта, с който се правят промени в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ). Затова участието в информационната среща е задължително, а не участието в процедурата по медиация, за да могат страните да се информират за предимствата на медиацията. По отношение на предложението</p> |

Пропуска се обаче (както беше споменато и по-горе), че разпоредбите освен по отделно, се разглеждат в съвкупността си, а в настоящия случай визираното от Конституционния съд несъответствие в раздел „Държавни такси и разноски“ е пренесен в раздел „Глоби“. Съгласно проекта за нов чл. 92а: *1. Досегашният текст става ал. 1 и в него изречение второ се заличава.; 2. Създават се ал. 2 и 3: „(2) Страна, която неоснователно не се яви или откаже да участва в информационна среща за процедура по медиация, когато е била задължена от съда, заплаща глоба в размерите по чл. 91, ал. 1.; (3) Определението на съда по ал. 1 и 2 може да бъде обжалвано с частна жалба.“* Описаното в голяма степен наподобява обявления за противоконституционен текст на чл. 78а ГПК, също предвиждащ санкция при неучастие в първа среща на процедурата по медиация. Основният проблем, очертан и от конституционните съдии в мотивите на решение им, който проблем стои и при настоящото предложение, е свързан с преценката, допустимо ли е неучастието в една процедура, подчинена на принципа на свободната воля, да бъде скрепено с налагане на имуществени санкции, т.е. с елемент на принуда.

Възможен е друг законодателен подход, при който всяка от страните по спора да понесе разноските, които е направила във връзка с уреждането на спора. Този подход съхранява доброволния характер на медиацията и избягва въвеждането на санкции, които могат да влязат в

за поемане на разноските, този законов подход е избран с оглед преодоляване на неконституционносъобразността по отношение на понасянето на разноски във връзка с производството по медиация, независимо от изхода на спора. Налагането на глоба е в пряка причинна връзка с поведението на страната и е с ясно определени в закона граници. Предложението е в синхрон с предвидената в чл. 89, т. 2 ГПК глоба, която съдът има право да наложи за неизпълнение на разпорежданията на съда. Предвид мотивите на Конституционния съд задължаването на страните да се явят на информационна среща не трябва да е свързано с понасянето на допълнителни разноски от тях, неподлежащи на репарирание, които евентуално да затруднят развитието на исковото производство и да доведат до налагането на глоба поради липсата на средства за явяване на информационна среща. Следва да се има предвид и че при разноските няма предвидимост, тъй като същите предварително не са известни и не са с ясен и точно определен размер. Предвидените глоби, съотнесени към минималната работна заплата, не се явяват прекомерни и като такива не може да бъдат квалифицирани като евентуално пречатващи достъпа до правосъдие.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |                         |                                                                                                                                                                                                                    |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>противоречие с основни принципи като автономията на волята и правото на достъп до съд. Както и Конституционният съд подчертава, медиацията представлява процедура, основана на свободната воля и добросъвестното участие на страните с цел постигане на доброволно споразумение. Избраният в проекта подход, който задължава страните да участват в процедура по медиация в рамките на висящ съдебен процес под страх от санкции, компрометира този доброволен характер. Това води до вътрешно противоречие между целта на закона – насърчаване на извънсъдебното уреждане на спорове – и средството за постигането ѝ – задължителност под заплаха от имуществена отговорност. В този контекст считаме, че би било по-благоприятно законодателят да възприеме по-балансиран механизъм, като задължи страните единствено да присъстват на информационна среща за процедурата по медиация, без да ги обвързва с последващо участие. Същевременно, по-справедливо и съответстващо на принципа на доброволност би било всяка страна да понесе разноските, които е направила за участието си в медиацията.</p> <p><b>2. Относно предложението за нов чл. 140, ал. 3-6 ГПК, с което се информационната среща да се насрочва в подходящ срок преди откритото заседание (ал. 3). По изключение съдът може да задължи страните да участват в</b></p> |  | <p>2. Не се приема.</p> | <p>2. Според нас, подходящото време за задължаване на страните да проведат информационна среща е в определението на съда от подготвителното заседание по чл. 140, както и в първото открито съдебно заседание,</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**информационна среща за процедура по медиация и в първото открито заседание, както и по изключение до приключване на съдебното дирене в първа инстанция, когато това няма да затрудни разглеждането и решаването на делото в разумен срок (ал. 4):**

На първо място, намираме уредбата за изключително утежняваща и бавеща гражданския процес. В рамките на производството се добавя още един допълнителен етап, който предполага извършването на още разходи наред с вече направените (напр. за транспорт), който етап дори (както принципно е замислен в ал.3) е откъснат от провеждането на първото по делото съдебно заседание. Макар формално да е преодолян противоконституционният текст на чл. 140б, където първата среща в процедурата по медиация беше уредена като непреодолим етап в производството, то въвеждането на глоба при неучастие в информационната среща наподобява именно този тип недопустим законодателен подход. Т.е. под риск от понасяне на допълнителни разходи, дори страната изначално да няма намерение да уреди спора доброволно поради непреодолимо засегнатите с ответната страна отношения, то същата е длъжна да отдели нужното време и разходи извън провежданото впоследствие първо съдебно заседание. Дори, предвид установения размер на глобата (от 50 до 300 лв), би могло да се стигне до абсурдните хипотези, в които страна в производството

ако по преценка на съдията, това няма да затрудни разглеждането и решаването на делото в разумен срок. Това са двата основни момента, в които съдът може да се ориентира във фактическите и правни обстоятелства, за да прецени допустимостта и възможността за провеждане на информационна среща за медиация по спора. Отново напомняме, че не става дума за медиация, а за информиране на страните относно нейната същност и предимства. Това трябва да бъде направено колкото е възможно по-рано в рамките на процеса. Страните са свободни да вземат решение за медиация във всеки етап от развитие на производството.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>приема, че за нея ще бъде по-изгодно да заплати размера на глобата от съда, от колкото да направи разходи за присъствие в заседанието. Недопустимо е също така неучастието в информационната среща да бъде третирано еднакво с други далеч по-важни за хода на процеса нарушения – неявяване на свидетел, неявяване на вещо лице, непредставяне на документ от трето лице, нередовно връчване от служител в съда и т.н. Взимайки предвид интереса на страните за по-бързо решаване на спора и отчитайки необходимостта от инкорпориране в действащото право на различен модел на производството по медиация, считаме, че правилният законодателен подход в настоящия случай е провеждането на информационна среща по медиация да бъде в рамките на първото открито заседание, както и по изключение до приключване на съдебното дирене в първа инстанция, когато това няма да затрудни разглеждането и решаването на делото в разумен срок. Т.е. принципното положение да бъде не това по чл.140, ал.3 ГПК, а предложеното в чл.140, ал.4 ГПК.</p> <p><b>3. Относно изискването за лично явяване на страните:</b></p> <p>В коментар на този текст е задължително да бъде посочено, че задача именно на процесуалния представител е да информира доверителя си за възможностите, които се разкриват пред него във и извън рамките на гражданския процес с цел разрешаване на</p> |  | <p>3. Приема се частично.</p> <p>3. Личното участие на страните в информационната среща е изключително важно и се налага, тъй като информацията, която ще получат, би мотивирала страните да изберат именно процедурата по съдебна медиация, каквато е целта на промените. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

възникналия спор. Това доверие е от особено значение и в контекста на медиацията, където адвокатът играе ключова роля в насърчаването на клиента към диалог и постигане на балансирано споразумение в негова полза.

Отделно от описаното, необходимо е да се сподели също, че думата „лично“ е неприложима по отношение на страната юридическо лице. Както е известно юридическите лице действат не лично, а чрез техните представители. Ако се приеме, че това е имал предвид нормотвореца, то остава отворен въпроса освен управителния орган на дружеството, може ли в информационната среща да участва упълномощено от същия лице, напр. юрисконсулт. Ако дружеството се представлява от двама управители, то и двамата ли трябва да присъстват? С оглед гореизложеното, считаме, че следва да отпадне както необходимостта от лично явяване на страната в първата информационната среща, така и имуществената санкция, уредена в предложението за нов чл. 92а, ал. 2 и ал. 3 ГПК.

за защитник. Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. Целта на предложението за лично явяване на страната е да се гарантира реалното ангажиране на страните в процеса, повишаването на информираността за същността на медиацията, тъй като това ще допринесе за по- ефективното ѝ прилагане. Същевременно в законопроекта е направено допълнение в чл.140, ал.3 и чл. 22а ЗМ, като е предвидено, че страните участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Предвидена е също така възможност, когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те да могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Предвижда се и възможност ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те да могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p><b>4. Относно подбора на видовете граждански и търговски спорове, попадащи в приложното поле на чл. 140а ГПК</b></p> <p>4.1. Не става ясно например защо въпреки указанията на Конституционния съд втората фаза от делбения процес все още фигурира в законопроекта, макар да е безспорно, че процесът единствено ще бъде допълнително забавен. Предвид наличието на практика по дела пред ЕСПЧ, отново изрично подчертано от КС, съгласно която по някои от делата, попадащи в приложеното поле на чл.140а ГПК е необходима експедитивност - упражняване на родителски права и трудовите спорове буди недоумение защо съответстващите им т.5 – 10 присъстват в проекта. В тази връзка считаме, че обсъждания проект за чл.140а ГПК следва да бъде поподробно анализиран при взимане под внимание мотивите на Конституционния съд и в тази им част преди да бъдат дадени конкретни предложения относно производствата, при които медиация би могла да бъде успешно приложена.</p> <p>4.2. Изразяваме несъгласие с включването на граждански спорове с цена на иска до 25 000 лв., както и търговски спорове по чл. 365, ал. 1, т. 1 от Търговския закон в обхвата на задължителната медиация (за участие в информационна среща за процедура по медиация) е нецелесъобразно. В тези случаи често съществуват значителни икономически интереси и вече са преминали етапите на преговори. Принудителното им връщане към допълнителни преговори чрез</p> | <p>4.1. Приема се по принцип.</p> <p>4.2. Не се приема.</p> | <p>4. 1. Направено е допълнение на мотивите.</p> <p>4.2. При споровете с по-голям материален интерес страните би следвало да имат по – положителна нагласа за това едни спор да се разреши доброволно, тъй като търговците са професионалисти и извършват дейност по занятие. Чисто стратегически преодоляването на конфликтите между търговци е важно да стане възможно най- бързо и безпроблемно без допълнителни разноски. Това има значение за страните и от гл. точка на техния</p> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>задължителна медиация би забавило разрешаването на спора и би създадо допълнителни процесуални и финансови тежести. Налагането на задължителна медиация би довело до формализиране на процедурата, допълнително оскъпяване и забавяне на процеса, без реална перспектива за извънсъдебно разрешаване. Споровете с висока имуществена стойност обичайно са неподходящи за доброволно уреждане. Особено при търговските вземания, преговорите обикновено са вече изчерпани преди завеждане на делото. Задължението за участие в информационна среща ще удължи производствата без реална перспектива за сключване на споразумение.</p> <p>Въвеждането на допълнителна задължителна процедура при спорове за парични вземания създава нови финансови тежести за кредиторите, които имат право на бърза и ефективна защита. Кратката среща може да се използва от недобросъвестни длъжници за тактически забавяния на процеса.</p> <p>Дори ограничено задължение като информационната среща създава формализъм, който може да се отрази негативно върху темповете на гражданските и търговските производства. Това е несъвместимо в разрез с принципа на правото на достъп до съд в разумен срок по чл. 6 от Европейската конвенция за правата на човека.</p> <p><i>Вместо задължителна информационна среща за медиация за тези категории дела, препоръчваме въвеждането на стимули за</i></p> | <p>търговски имидж и бъдещето на съответния бизнес. Бързото разрешаване на споровете е от изключително значение за търговския оборот. Не случайно в ГПК е предвидена нарочна процедура за разрешаване на търговски спорове – глава „Тридесета и втора“, с по-кратки срокове в производството.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|     |                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                     | доброволно участие в процедура по медиация при наличието на реална воля за уреждане на спора. Подходящо е задължителното участие в информационна среща да бъде ограничено само за спорове, които по естеството си са предразположени към доброволно уреждане – например семейни спорове, етажна собственост и др., но не и за сложни договорни, деликтни и търговски отношения с висок имуществен интерес.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 16. | Софийски адвокатски съвет, представляван от Председателя на Софийска адвокатска колегия – адв. Жана Иванова Кисьова | <p><b>I. Общи възражения по законопроекта:</b></p> <p>Представеният за обществено обсъждане законопроект не удовлетворява поставените в законодателната инициатива цели и критериите за конституционност, установени в решение № 11 на Конституционния съд от 2024 г. по к.д. №11/24 г.</p> <p><b>1. Информационната среща следва да бъде проведена непосредствено след първото съдебно заседание след обявяване доклада на съда за окончателен, без необходимост страните да се явяват задължително лично и без страх от финансова тежест (глоба).</b></p> <p><b>Мотиви:</b></p> <p>Насрочването на отделна информационна среща извън рамките на самото съдебно производство, която освен задължителна, е обвързана и с поне три съществени негативни последици за страните: 1. Страната е задължена да се яви лично на тази информационна среща (което ще наложи разноси, понякога съществени ако страната пребивава и работи извън населеното място или дори извън държавата, в която се</p> | 1. Не се приема. | 1. Според нас, подходящото време за задължаване на страните да проведат информационна среща е в определението на съда от подготвителното заседание по чл. 140, както и в първото открито съдебно заседание, ако по преценка на съдията, това няма да затрудни разглеждането и решаването на делото в разумен срок. Това са двата основни момента, в които съдът може да се ориентира във фактическите и правни обстоятелства, за да прецени допустимостта и възможността за провеждане на информационна среща за медиация по спора. Отново напомняме, че не става дума за медиация, а за информиране на страните относно нейната същност и предимства. Това трябва да бъде направено |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                          |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>намира съдът, разглеждащ спора); 2. Неявяването на страната е предвидено да се санкционира с налагането на глоба; 3. Страните ще са принудени да участват в информационната среща, респективно да бъдат напътени към започване на медиация, без съдът да е връчил на страните своя доклад по делото и без да им е указал кои обстоятелства признава за безспорни, каква е тежестта на доказване и за кои свои твърдения страните не сочат доказателства. Общото правило на ГПК на чл. 140, ал. 3 ГПК е, че съдът <i>„може да съобщи на страните проекта си за доклад по делото и да ги напъти към медиация“</i> преди провеждане на откритото заседание по делото, но не е задължен да стори това. Очевидно е намерението на законодателя страните да бъдат напътени към медиация едва когато съдът им е съобщил своя доклад по фактите и доказателствата. Въпреки това, новопредложеният проект на чл. 140, ал. 3 ГПК предвижда съдът да насрочва информационната среща в <i>„подходящ срок преди откритото заседание“</i>. В заключение, очевидно вносителят на предложението законопроекта очаква страните да участват спокойно на информационна среща, независимо, че личното им участие в тази среща е наложено с принуда, под заплахата от глоба и независимо от това, че съдът не е съобщил определението си от подготвително заседание и проекта на доклад по делото, който да ориентира страните за евентуалното бъдещо развитие на производството.</p> | <p>колкото е възможно по-рано в рамките на процеса. Страните са свободни да вземат решение за медиация във всеки етап от развитие на производството.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>2. Съдебните медиатори трябва да бъдат адвокати, като бъде предвидено: а) задължение на медиатора да се запознае с предмета на висящите съдебни производства между страните; б) невъзможност да се ползват в съдебното производство твърдения или документи, представени на информационната среща или в процедурата по медиация; в) отговорност за дейността на медиатора по реда на Закона за адвокатурата.</b></p> <p><b>Мотиви:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Отстраняването на адвокатите от процедурата, включително от информационната среща и последващата процедура по медиация, създава още по-големи рискове за надлежното упражняване на защитата пред съд.</li> <li>- Не е предвидено задължение за страните и медиатора да не използват факти и твърдения, изложени от някой участник в информационната среща в хода на делото. На предвидената информационна среща се предвижда страните да бъдат осведомени за процедурата по медиация и последиците от нея, а това няма как да се осъществи без да се засегнат по един или друг начин спорните въпроси, твърденията и исканията на страните. :</li> <li>- Предвиждането съдебната медиация да се осъществява от медиатори, които не са адвокати и дори не са задължително с юридическо образование, крие рискове медиаторът да не схване и разкрие на страните потенциалното развитие на съдебното производство, да не разбере правното естество и последици на</li> </ul> | <p>2. Не се приема.</p> | <p>2. Предложението в чл. 20а, във връзка с чл. 8, ал. 1 ЗМ от законопроекта е направено с оглед недопускане на неравнопоставеност и дискриминация по отношение на медиатори юристи и медиаторите, които нямат юридическо образование. Предложението е в пълно съответствие с Директива 2008/52/ЕО, препоръките на СЕРЕЈ и насоките на UNCITRAL, според които ключова роля играят личностните и комуникативните умения на медиатора, а не професионалната му титла. Особено, що се касае до семейни спорове, то в международната практика, участието на медиатор – психолог е задължително условие. Съгласно чл. 21а, ал. 3 ЗМ (от проекта) е предвидено по своя преценка в зависимост от предмета на делото съдът да може да укаже да участва медиатор с юридическо образование. Независимо от горното, за преодоляване на недоверието на обществото в медиацията като алтернативен подход, се въвежда изискване за минимална степен на завършено образование за медиаторите към съдебните центрове с редакция на чл. 20а ал. 1 от Закона за медиацията (завършено висше образование). В допълнение отбелязваме, че съгласно чл. 10, ал. 1 ЗМ, медиаторът не може да дава правни съвети.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>споразумението, което страните сключват, и най-вече риск никой да не понесе отговорността за вреди, нанесени на страните в такава информационна среща, процедура по медиация или от споразумение, сключено в процедура по медиация. В целият законопроект не е предвидено дали медиаторът ще носи отговорност за споразумението, което е съставено под негово влияние и с негово участие, за евентуален отказ от иск или оттегляне на иска, което ще последва след такава процедура, за невъзможността страната да възстанови изгубените в резултат на медиацията права. Единствено адвокатите са високо квалифицирани юристи с познания за съдебния процес и неговите специфики, което налага необходимостта съдебните медиатори да бъдат адвокати, защото те освен всичко друго носят и имуществена, и дисциплинарна отговорност за действията си. За съдебните медиатори най-малкото трябва да съществува и задължение да се запознат с висящите между страните съдебни дела (включително и други относими производства извън конкретното съдебно производство, по което се провежда процедурата по медиация).</p> <p><b>3. На трето място, за страните не е предвидена никаква възможност да откажат участие в т.нар. „информационна среща за медиация“, без да се отчита фактът, че страната може да е била надлежно информирана предварително</b></p> |  | <p>3. Приема се частично.</p> <p>3. В настоящия законопроект се прави разлика между информационна среща за процедура по медиация и процедура по медиация (виж § 14 от ПЗР на проекта, с който се правят промени в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ). Участието в</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**от своя адвокат за предимствата на медиацията и да е провела вече извънсъдебна медиация или достатъчно срещи с противната страна, които да са очертали нейната безполезна. Преценката дали медиацията би била безполезна в конкретния случай, се предоставя изцяло на съда според внесения законопроект, което отново не съответства на медиацията като израз на автономната воля на участниците в нея.**

Това че вносителят на законопроекта просто заобикаля мотивите на решението по конституционно дело 11/2024 г. като нарича първата среща в медиацията „информационна среща“, проличава и от факта, че на няколко места в предвидените изменения на ЗМ се предлага замяна на думите „*първа среща в процедура по медиация*“ с „*информационна среща за процедура по медиация*“. Съдържанието на предвидената информационна среща не е регламентирано, като предложеният законопроект само общо маркира в чл. 13, ал. 1 ЗМ, че на срещата медиаторът „*информира страните за същността и принципите на медиацията, за процедурата по която се провежда, за ролята на медиатора и последиците от медиацията*“. На същата среща е предвидено медиаторът да изисква от страните писмено или устно съгласие за участие в процедура по медиация. На практика при дадено от страните съгласие за участие в процедура по медиация има опасност информационната среща

информационната среща е задължително (а не участието в процедурата по медиация), за да могат страните да се информират за предимствата на медиацията. Минималното съдържание на информационната среща е регламентирано в чл. 13, ал. 1 и в чл. 19а, ал. 2 ЗМ от проекта. В случай че страните са вече добре информирани или дори са правили опити за медиация, съдът би могъл да квалифицира тези обстоятелства по чл. 140а', ал. 3, т. 7 ГПК (проект) и да не ги задължи да проведат информационна среща.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>да премине веднага в медиация, както е посочено в чл. 19а от проекта.</p> <p><b>4. Така очертаните особености на предвидената процедура по съдебна медиация и задължителна „информационна среща“ не съответстват на споделеното от Конституционния съд разбиране, че провеждането на процедура по медиация не може да смущава упражняването на правото на защита пред съд, което е застъпено и в практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС). Така в Решение от 18 март 2010 г., Rosalba Alassini и др. срещу Telecom Italia SpA и др. по съединени дела C-317/08 – C-320/08, (EU:C:2010:146) СЕС приема, че принципите на равностойност и ефективност, както и принципът на ефективна съдебна защита допускат национална правна уредба, която изисква предварително прилагане на извънсъдебна помирителна процедура, „когато тази процедура /.../ не причинява разходи или причинява незначителни разходи за страните“.</b></p> <p><b>5. Не съответства на конституционните принципи принудително лично явяване в информационна среща за медиация под страх от глоба и без възможност страната да бъде представлявана от адвокат. Нарушена е свободата на личността. Страната не взема</b></p> |  | <p>4. Не се приема.</p> <p>4. Обръщаме внимание, че информационната среща не е част от процедурата по медиация. Понятието „информационна среща“ не е съществувало до момента в българското законодателство. В настоящия законопроект се прави разлика между информационна среща за процедура по медиация и процедура по медиация (виж § 14 от ПЗР на проекта, с който се правят промени в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ). Не се ограничава правото на защита пред съд, защото:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- не се спира производството;</li> <li>- участието в информационната среща не предполага задължително провеждането на процедура по медиация и ако страните не се споразумеят съдебният процес продължава.</li> </ul> <p>На следващо място отбелязваме, че предвидената глоба за неявяване без уважителни причини, съотнесени към минималната работна заплата, не се явява прекомерна и като такава не може да бъде квалифицирана като евентуално пречатваща достъпа до правосъдие.</p> <p>5. Освен казаното по-горе в т. 4 следва да се отбележи, че страната винаги може да бъде представлявана от адвокат, включително и в информационната среща. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната за защитник.</p> |
|  | <p>5. Приема се частично.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  | <p>5. Приема се частично.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>автономно решението си дали да участва в предвидената информационна среща, ако и се отнема правото: 1) да не се яви на тази информационна среща (без финансови санкции, глоби или възлагане на допълнителни разноси); 2) да бъде представлявана от адвокат; 3) да прецени сама дали информационната среща би била безполезна за нея, предвид предходното и информиране за процедурата и ползите от медиацията или предходни опити за извънсъдебна медиация.</p> |                  | <p>Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. В допълнение отбелязваме, че са предвидени случаи, при които информационната среща вместо страната може да участват законният ѝ представител/попечител или пълномощник с изрично пълномощно (чл.22а, ал.2 ЗМ).</p> <p>По отношение на твърдението, че страната не може да прецени сама дали информационната среща би била безполезна за нея, предвид информирането ѝ за процедурата и ползите от медиацията или предходни опити за извънсъдебна медиация, отбелязваме, че същото е неоснователно, тъй като е предвидена нарочна хипотеза, в която съдът не задължава страните да участват в информационна среща за процедурата по медиация, когато „има други обстоятелства, които насочват към обосновано предположение, че медиацията не би довела до положителен резултат“ (чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3, т. 7 от проекта).</p> |
|  | <p>6. Нарушено е правото на защита. Отнемането на правото на страната да бъде представлявана от адвокат, без да се явява</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 6. Не се приема. | <p>6. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната за защитник. Няма пречка в информационната</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>лично на информационната среща и в процедурата по медиация, също накърняват основно право на личността.</b></p> <p>Предвид изложеното, намираме, че предложеният нов проект на Закон за изменение и допълнение на ГПК и ЗМ не кореспондира концептуално с идеята за медиацията като процедура, обусловена от свободната воля на страните и не преодолява мотивите на Конституционния съд в решение №11/01.07.2024г. по конст.дело №11/2024г..</p> <p><b>II. Конкретни предложения по законопроекта:</b></p> <p><b>1. По §1 за изменение на чл. 34, ал. 3 ГПК чрез заличаване на думите „в случаите по чл. 140а и 140б“</b></p> <p><i>„Чл. 34. (3) За сключване на спогодба, за намаляване, оттегляне или отказ от иска, за признаване на исканията на другата страна, за участие в информационна среща за процедурата по медиация и в процедура по медиация, за получаване на пари или на други ценности, както и за действия, представляващи разпореждане с предмета на делото, е необходимо изрично пълномощно.“</i></p> <p><b>Мотиви:</b> Изричното упълномощаване за участие в информационна среща или участие на страна, както и изрично упълномощен адвокат в тази среща, остават нерегламентирани, което съчетано с изискването за лично явяване на страните, води до логичния извод, че адвокатите</p> | <p>1. Приема се частично.</p> | <p>среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК.</p> <p>1. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната за защитник. Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. Същевременно в законопроекта е направено допълнение в чл. 140, ал. 3 и чл. 22а ЗМ, като е предвидено, че страните участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Предвидена е също така възможност, когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>на страните остават изолирани от информационната среща.</p> <p><b>2. По §2 относно предложеното изменение на чл. 78, ал. 9 за връщане на държавна такса при сключено споразумение в процедура по медиация.</b></p> <p><i>Чл. 78. (9) При приключване на делото със спогодба половината от внесената държавна такса се връща на ищеца, като в случаите, в които спогодбата е в резултат на сключено споразумение в процедура по медиация или когато производството по делото е прекратено поради оттегляне или отказ от иска в резултат на това споразумение, 75 на сто от внесената държавна такса се връща на ищеца. Когато делото е прекратено поради оттегляне на въззивна или касационна жалба в резултат на сключено споразумение в процедура по медиация, на страната се връща 75 на сто от внесената държавна такса за съответната инстанция. Разноските по производството и по спогодбата остават върху страните, както са ги направили, ако не е уговорено друго.“</i></p> <p><b>Мотиви:</b> Производството може да се прекрати поради оттегляне или отказ от иск, както и поради оттегляне на въззивна или касационна жалба в резултат на проведената процедура по</p> | <p>2. Не се приема.</p> | <p>да могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Предвижда се и възможност ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те да могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> <p>2. Не се предвижда връщане на държавна такса, „когато производството по делото е прекратено поради оттегляне или отказ от иска в резултат на това споразумение“, защото споразумение за оттегляне/отказ от иск е недопустимо – то би било непозволен от закона процесуален договор. С оглед на въведеното в Закона за медиацията (ЗМ) правило, че одобреното споразумение в процедура по медиация има характер на съдебна спогодба, то в тази хипотеза делото се прекратява в резултат на одобряването на съдебната спогодба, а не поради оттегляне или отказ от иска (вж. чл. 234, ал. 3 и ал. 4 ГПК).</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>медиация и спорът да не приключи със споразумение по същество. В този случай медиацията е довела до постигане на споразумение между страните как да уредят взаимоотношенията си по спорния въпрос и е неоправдано да не могат да получат като резултат връщане на държавната такса, както при постигнато споразумение по съществото на спора. Когато производството приключи поради оттегляне на въззивна или касационна жалба на страната, внесла държавна такса за съответната инстанция (въззивна или касационна) предлагаме да се възстановят 75% от внесената такса само за тази инстанция.</p> <p><b>3. По §4 за изменение на чл. 92а ГПК чрез създаване на нови ал. 2 и 3 на чл. 92а: Предложените ал. 2 и 3 да отпаднат.</b></p> <p><b>Мотиви:</b> Доброволното участие на страните в процедурата по медиация е основен принцип, с който налагането на глоба за неизпълнение на участие в информационна среща е несъвместимо. Предвидените две нови алинеи на чл. 92а в голяма степен повтарят обявления за противоконституционен текст на чл. 78а ГПК, също предвиждащ санкция при неучастие в първа среща на процедурата по медиация. Основният проблем, очертан и от конституционните съдии в мотивите на решение им, който проблем стои и при настоящото предложение, е свързан с преценката, допустимо ли е неучастието в една процедура, подчинена на принципа на свободната воля, да бъде скрепено с налагане на</p> |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 3. Не се приема. | <p>3. Обръщаме внимание, че информационната среща не е част от процедурата по медиация, поради което не се нарушава принципа за доброволно участие на страните в процедурата за медиация. Предвижда се медиаторът да изисква от страните писмено съгласие за участие в процедура по медиация (чл. 13, ал. 1 ЗМ от проекта). Поради това изложените аргументи за нарушаването на принципа на свободната воля при медиацията са несъстоятелни. На следващо място отбелязваме, че предвидената глоба за неявяване без уважителни причини, съотнесени към минималната работна заплата, не се явява прекомерна и като такава не може да бъде квалифицирана като евентуално пречатваща достъпа до правосъдие.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                        |                                    |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------------------|
|  | <p>имуществени санкции, т.е. с елемент на принуда. Както подчертава Конституционния съд, такова законово разрешение, съобразно което държавата принуждава страните, упражнили конституционно признатото си право да потърсят защита на правата си пред съд, да извършват неподлежащи на възстановяване разходи, и то под страх от финансови санкции, се намира в очевиден конфликт и с принципа за материалната справедливост като основна характеристика на правовата държава съобразно утвърдената практика на Съда. Във връзка с това следва да се има предвид, че в основните заключения и препоръките на цитираната Резолюция на Европейския парламент от 12 септември 2017 г. изрично е обърнато внимание на необходимостта медиацията да се провежда „при пълно зачитане на основните права“ и спазване на „справедливи критерии по отношение на разходите“.</p> <p><b>4. По §5 за изменение на чл. 127 ГПК чрез създаване на нова ал. 5, предлагаме следната редакция на чл. 127, ал. 5:</b><br/> <i>„(5) В исковата молба ищецът може да посочи наличието на пречки по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3 за провеждане на процедура за медиация по спора, ако са му известни и да представи писмени доказателства за тях, в случай че такива доказателства са налице.“</i></p> <p><b>5. По §6 за изменение на чл. 134 ГПК чрез създаване на нова ал. 4, предлагаме следната редакция на чл. 134, ал. 4:</b></p> |                        |                                    |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 4. Приема се частично. | 4. Направена е редакция на текста. |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 5. Приема се частично. | 5. Направена е редакция на текста. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>„Чл. 134 (4) В отговора на исковата молба ответникът може да посочи наличието на пречки по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3 за провеждане на процедура за медиация по спора ако са му известни и да представи писмени доказателства за тях, в случай че такива доказателства са налице.“</p> <p><b>6. По §7 относно предложеното изменение на чл. 140, ал. 3-6 ГПК:</b></p> <p><b>Предлагаме следните редакции на чл. 140, ал. 3-5 ГПК:</b></p> <p>„(3) Съдът уведомява страните за датата на информационната среща по медиация, когато са налице условията по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 1 и 2 и отсъстват пречките по чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3, и разяснява на страните, че участието в срещата е лично или чрез упълномощен адвокат. Информационната среща за медиация се насрочва непосредствено след първото съдебно заседание по делото само ако съдът е съобшил на страните проекта си за доклад по делото.</p> <p>(4) Съдът може да уведоми страните за възможността да участват в информационна среща за процедура по медиация и по изключение до приключване на съдебното дирене в първа инстанция, когато това няма да затрудни разглеждането и решаването на делото в разумен срок. В тези случаи срещата се насрочва в подходящ срок преди следващото открито заседание.“ Досегашната ал. 3 става ал. 5 и да се измени така:</p> | <p>6. Не се приема.</p> | <p>6. Законопроектът прави разлика между информационна среща и процедура по медиация по съображенията, изложени по-горе. Предвидено е делото да не се отлага с цел бързина и оперативност.</p> <p>Най-подходящото време за задължаване на страните да проведат информационна среща е в определението на съда от подготвителното заседание по чл. 140, както и в първото открито съдебно заседание, ако по преценка на съдията, това няма да затрудни разглеждането и решаването на делото в разумен срок. Това са двата основни момента, в които съдът може да се ориентира във фактическите и правни обстоятелства, за да прецени допустимостта и възможността за провеждане на медиация по спора.</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

*(5) Съдът насрочва делото в открито заседание, за което призовава страните и им връчва препис от определението по ал.1. Съдът съобщава на страните проекта си за доклад по делото преди откритото заседание, или най-късно в това заседание преди провеждане на информационна среща за процедура по медиация.*“

**Мотиви:** Препращаме към съображенията за колизия на предвидената глоба с доброволния характер на медиацията, представени по-горе за §4 за чл.92а, поради което предлагаме текстът на ал.5 да отпадне изцяло.

За останалите текстове предлагаме да отпадне задължителното лично участие на страните в информационната среща, да се промени времето на провеждане на информационната среща, а думите в тях и словосъчетанията: „Съдът задължава страните да участват лично в информационна среща...” (ал.3) и „... Съдът може да задължи страните да участват в информационна среща...” (ал. 4) да се заменят със следната формулировка: „Съдът уведомява страните...“. Предвиждането, информационната среща да се насрочва в подходящ срок преди откритото заседание, и то при задължително лично участие на страните, ще създаде ненужни разходи на страните и ще застраши защитата на техните права и интереси в процеса (както изложихме по-горе в частта относно общите възражения по законопроекта).

Споделяме притесненията на други колеги, че уредбата е изключително утежняваща и бавеща гражданския процес. В рамките на

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>производството се добавя още един допълнителен етап, който предполага извършването на още разходи наред с вече направените (напр. за транспорт, особено ако страната не живее в същото населено място или в същата държава, в която се намира седалището на съда). Няма никаква житейска логика тази информационна среща да бъде откъсната от първото съдебно заседание и да влече извършването на допълнителни разходи. Необяснимо от житейска и правна страна е и изискването за лично явяване на страните, което е неприложимо за страни юридически лица.</p> <p><b>7. По §8 и предложения текст на чл. 140а ГПК:</b><br/> <b>Предложение:</b> <i>Да се измени проекта в частта по т. 1-3 от чл. 140а, ал. 1 по следния начин:</i><br/> <i>„(1) Съдът уведомява страните, че могат да участват лично или чрез пълномощник в информационна среща за процедура по медиация, когато е предявен иск или до съда е отправено искане за:</i><br/> 1. <i>разпределяне на ползването на съсобствена вещ по чл. 32, ал. 2 от Закона за собствеността, когато има до трима съсобственици;</i><br/> 2. <i>парични вземания, произтичащи от съсобственост по чл. 30, ал. 3 и чл. 31, ал. 2 от Закона за собствеността, когато има до трима съсобственици;</i></p> |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 7. Приема се по принцип. | 7. Направена е редакция на текста. Предвижда се страните да участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те могат да упълномощат изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>3. делба по чл. 34 от Закона за собствеността – в производството по извършване на делбата, когато има до трима съделители;“</p> <p>8. Да отпадне необходимостта от участие в информационна среща за процедура по медиация по следните категории дела, включени в ал. 1 на чл. 140а, като се заличат т. 11 и т. 12:</p> <p><del>11. парично или непарично вземане по граждански спорове, произтичащи от договор, едностранна сделка, непозволено увреждане, неоснователно обогатяване или водене на чужда работа без пълномощие, с цена на иска до 25 000 лв.;</del></p> <p><del>12. парично или непарично вземане по търговски спорове по чл. 365, ал. 1, т. 1, без оглед цената на иска.</del></p> <p>Текстът на ал. 2 на чл. 140а да се измени по следния начин: „Съдът уведомява страните в случаите по ал. 1 когато прецени, че спорът е подходящ за препращане към медиация, като съобразява всички обстоятелства, свързани с него, включително когато: .....“</p> <p>Текстът на ал. 3 на чл. 140а да се измени по следния начин: „В случаите по ал. 1 съдът не уведомява страните за възможността да участват в информационна среща за процедурата по медиация и не насрочва такава среща, когато: ...“</p> <p><b>9. В ал. 3 да се добави нова т. 7 със следния текст (а сега предложената т. 7 да стане т. 8):</b></p> | <p>8. Не се приема.</p> | <p>8. При споровете с по-голям материален интерес страните би следвало да имат по – положителна нагласа за това едни спор да се разреши доброволно, тъй като търговците са професионалисти и извършват дейност по занятие. Чисто стратегически преодоляването на конфликтите между търговци е важно да стане възможно най- бързо и безпроблемно без допълнителни разноски. Това има значение за страните и от гл. точка на техния търговски имидж и бъдещето на съответния бизнес. Големите търговски обороти имат пряко отражение в икономиката на страната и бързото разрешаване на споровете е от изключително значение за търговския оборот. Не случайно в ГПК е предвидена нарочна процедура за разрешаване на търговски спорове – глава „Тридесета и втора“, с по-кратки срокове в производството. При всички случаи съдът ще съобразява обстоятелствата по ал. 2 на чл. 140а<sup>1</sup>, независимо от това, какъв е спора и цената на иска.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>„7. страна по делото декларира, че вече е била информирана от адвокат относно същността и принципите на медиацията, процедурата по която се провежда, ролята на медиатора и последиците от медиацията“.</p> <p><b>10. Текстът на ал. 4 да се измени по следния начин:</b></p> <p>„(4) Ако липсват пречки по ал. 3, съдът препраща страните към медиация, когато <del>те преди предявяване на иска са уговорили писмено спорът да бъде разрешен чрез медиация или когато</del> ищецът е поискал това с исковата молба и ответникът се е съгласил с отговора на исковата молба.“</p> <p><b>11. По § 10 относно разпоредбата на нов чл. 314б, който създава задължително лично участие в информационна среща за медиация във всички бързи производства по чл. 310 ГПК</b><br/> <b>Предложение:</b> Чл. 314б да отпадне от проекта.</p> <p>По съображенията, изложени по-горе не следва да се предвижда задължително лично участие в информационна среща, а освен това подобна информационна среща е неподходяща точно в бързото производство по няколко причини:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Чл. 312, ал. 1 ГПК задължава съда да насрочи такова производство за дата, не по-късно от 6 седмици, да изготви писмен доклад по делото още в деня на постъпване на отговора на ответника и провеждането на информационна</li> </ul> | <p>9. Не се приема.</p> <p>10. Приема се.</p> <p>11. Не се приема.</p> | <p>9. Предложението не отговаря на концепцията и целите на проекта.</p> <p>10. Извършена е редакция на текста.</p> <p>11. Изводът е погрешен. С предложената промяна на чл. 314б се очаква бързото производство да стане още по- бързо. В допълнение отбелязваме, че съгласно предвиденото в чл. 11, ал. 6 от ЗМ в проекта е съобразена спецификата на трудовите и потребителските спорове, така, че страните да преминат към разрешаване на спора към медиация само, ако са дали съгласие за това след възникването на спора.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                                                                                                              |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>среща за медиацията само ще забави производството;</p> <p>- Чл. 312, ал. 1, т. 3 ГПК вече предвижда с определението си за насрочване на делото съдът да прикани страните към спогодба и „да им разясни преимуществата на различните способности за доброволно уреждане на спора“. Именно такава се предвижда да бъде и целта на информационната среща, което ще доведе до ненужно и обременяващо процеса двойно информирание на страните.</p> <p>- Чл. 310 ГПК предвижда по реда на бързото производство да се разглеждат иски за опразване на наети помещения, за установяване на нарушения по ЗАПСП, ЗПРПМ, ЗМГО, ЗПД и др., както и за установяване и преустановяване на нарушение на права по Закона за защита на потребителите. Всички тези иски се характеризират с особено належаща нужда от защита на правата на ищеца, а повечето от тези закони, включително ЗАПСП (чл. 94ю-чл. 94я ЗАПСП) и Закона за защита на потребителите (производството пред помирителни комисии в Раздел III от ЗЗП) предвиждат предварителни процедури за извънсъдебни помирителни процедури и медиация.</p> <p>-</p> <p><b>12. По §11 относно предвиденото спиране на производството по иск за развод при съгласие на страните за започване на медиация .</b><br/> <b>Предлагаме текстът на чл. 321, ал. 4 да се измени по следния начин:</b></p> |                   |                                                                                                              |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 12. Не се приема. | 12. Не е необходимо уточняване на правното основание за спиране, тъй като се прилагат общите правила по ГПК. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>„(4) Ако страните постигнат съгласие за започване на медиация или друг способ за доброволно уреждане на спора, делото се спира по реда на чл. 229, ал. 1, т. 1 и се прекратява по реда на чл. 231.“</p> <p><b>Мотиви:</b> За разлика от другите текстове в проекта, които предвиждат спиране на съдебното производство заради процедура по медиация, този текст не препраща към нормата на чл. 229, ал.1, т.1 ГПК, което създава неясно за срока на спирането и момента на възобновяването, респективно прекратяването на делото.</p> <p><b>13. По §14, т. 4 за изменения в чл. 18 от Закона за медиацията-Предложена редакция на чл. 18, ал. 3 ЗМ:</b></p> <p>„(3) Когато страните са постигнали споразумение във връзка с предмета на няколко висящи дела, то се одобрява от съда отделно по всяко едно дело. Споразумението влиза в сила след одобряването му по всички дела. Страните представят одобрената съдебна спогодба след влизането и в сила пред всички засегнати съдилища, които прекратяват висящите пред тях производства изцяло или частично според съдържанието ѝ.“</p> <p>Когато предметът на споразумението в процедура по медиация касае няколко висящи съдебни производства, текстът на новата ал. 3 предвижда това споразумение да се одобрява само от съда, който разглежда първото образувано дело. Това обаче предполага съдът,</p> |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 13. Не се приема. | 13. И в сега действащата редакция на чл. 18, ал. 3 от ЗМ предвидено съдът да ободрява споразумението след потвърждаването му от страните, ако не противоречи на закона и добрите нрави. Това не предполага съдът да се произнася по съществото на споразумението, респ. фактите по делото (делата). |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                   |                                                                                                                                                                                                                      |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>който разглежда първото образувано дело да се запознае в пълнота с останалите висящи производства и на практика да из земе делата от съответните състави. Възможно е делата да се разглеждат в различни съдилища, които имат различна родова и местна подсъдност, и ако споразумението се одобрява само от един от тези съдебни състави, съществува риск той да допусне одобряване на споразумение, което не е определило правилно предметните предели на останалите спорни въпроси или тяхната правна квалификация.</p> <p>Предлагаме споразумението да се одобрява от всички съдебни състави, които разглеждат висящите между страните дела и да влезе в сила след последното одобрение. Споразумението в процедура по медиация по правен спор има силата на съдебна спогодба според същия чл. 18, а съдебната спогодба от своя страна има значението на влязло в сила съдебно решение по съответното дело на основание чл. 234, ал. 3. Ето защо от формално юридическа гледна точка споразумението по всяко висящо дело следва да бъде одобрени с протокол на съответния съд и да бъде приложено подписано от страните и съда по съответното дело.</p> <p><b>14. По §14, т. 5 за създаване на нов чл. 19а от Закона за медиацията предлагаме да се измени единствено текста на чл. 19а, ал. 1 и ал. 4 както следва:</b></p> |                   |                                                                                                                                                                                                                      |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 14. Не се приема. | 14. Най-подходящото време за задължаване на страните да проведат информационна среща е в определението на съда от подготвителното заседание по чл. 140, както и в първото открито съдебно заседание, ако по преценка |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>„Чл. 19а. (1) В случаите и при условията, предвидени в закон, съдът уведомява страните по висящо съдебно дело за възможността да участват в информационна среща за процедурата по медиация, която се провежда в съдебен център по медиация в сградата, в която е проведено откритото съдебно заседание и непосредствено след него.“</p> <p>„(4) Процедура по медиация в съдебен център може да бъде проведена по инициатива на всички страни по висящо съдебно дело и извън случаите по ал. 1 и ал. 2.“</p> <p><b>Мотиви:</b> Поддържахме изложените по-горе възражения относно използването на думи, които указват „задължение“ за участие в информационната среща, както и по отношение на необходимостта информационната среща да се провежда непосредствено след първото открито съдебно заседание в сградата на съда.</p> <p><b>15. По §14, т. 6 относно медиаторите към съдебните центрове по медиация:</b></p> <p><b>Предложение (вариант 1): Текстът на чл. 20а да се измени както следва:</b></p> <p>„Медиатор към съдебен център по медиация</p> <p>(1) Медиатор към съдебен център по медиация може да бъде адвокат, който отговаря на изискванията на чл. 8, ал. 1.</p> <p>(2) При окръжните съдилища се водят списъци на медиаторите към съдебните центрове по медиация. С едно заявление медиаторът може да заяви желание да бъде</p> | <p>на съдията, това няма да затрудни разглеждането и решаването на делото в разумен срок. Това са двата основни момента, в които съдът може да се ориентира във фактическите и правни обстоятелства, за да прецени допустимостта и възможността за провеждане на медиация по спора. Отново напомняме, че не става дума за медиация, а за информиране на страните относно нейната същност и предимства. Това трябва да бъде направено колкото е възможно по-рано в рамките на процеса. Страните са свободни да вземат решение за медиация във всеки етап от развитие на производството.</p> <p>15. Приема се частично.</p> <p>15. Предложението медиаторите да бъдат само адвокати не отговаря на концепцията на закона. Съображенията за това са изложени по-горе.</p> <p>По отношение на поверителността в чл. 22а ЗМ от проекта е предвидено, медиаторът да предоставя на съда информация относно участието на страните в информационната среща при спазване на принципа на поверителност.</p> <p>В допълнение е направена редакция и в чл.7 ЗМ.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>вписан в списъка към съдебните центрове по медиация на повече съдилища. За вписване на медиатори в списъците не се събира такса.</p> <p>(3) Медиаторът към съдебния център и участниците в информационната среща и в процедурата по медиация са длъжни да не използват информация и доказателства, които са били представени или са станали известни на информационната среща или на срещите в процедурата по медиация, във висящи или бъдещи съдебни производства.</p> <p>(4) Медиатор към съдебен център по медиация носи отговорност за дейността си в центъра по реда на Закона за адвокатурата.“</p> <p>При възприемане на този вариант, в който медиаторите са адвокати и не се извършва допълнителен подбор или обучение, предлагаме да измените и чл. 25а ЗМ, както следва:</p> <p>„Подзаконова уредба</p> <p>Чл. 25а. (1) С наредби, приети от Висшия съдебен съвет, се уреждат:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. организацията на провеждането на информационните срещи и на процедурите по медиация в съдебните центрове;</li> <li>2. информацията, която медиаторите предоставят на съдебните центрове във връзка с проведените процедури по медиация при спазване на принципа на поверителност;</li> <li>3. размерът на дължимите от страните такси за съдебния център, видът на разноските в процедурата по медиация по висящи съдебни дела и възнаграждението на медиаторите;</li> </ol> |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

4. *структурата, организацията и координирането на дейността на съдебните центрове по медиация и задълженията на координатора.*

*(2) Наредбите по ал. 1 се съгласуват с Висшия адвокатски съвет.“*

В случай, че вносителят на законопроекта все пак прецени за наложително провеждането на допълнителен подбор и специализирано обучение на медиаторите адвокати, предлагаме следния алтернативен вариант на текста:

**Предложение (вариант 2): Текстът на чл. 20а да се измени по следния начин**

*„Медиатор към съдебен център по медиация*

*(1) Медиатор към съдебен център по медиация може да бъде адвокат, който отговаря на изискванията на чл. 8, ал. 1 и е преминал допълнителен подбор и специализирано обучение по ред, определен в наредбата по чл. 25а.*

*(2) При окръжните съдилища се водят списъци на медиаторите към съдебните центрове по медиация. С едно заявление медиаторът може да заяви желание да бъде вписан в списъка към съдебните центрове по медиация на повече съдилища. За вписване на медиатори в списъците не се събира такса.*

*(3) Медиаторът към съдебния център и участниците в информационната среща и в процедурата по медиация са длъжни да не*

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><i>използват информация и доказателства, които са били представени или са станали известни на информационната среща или на срещите в процедурата по медиация, във висящи или бъдещи съдебни производства.</i></p> <p><i>(4) Медиатор към съдебен център по медиация носи отговорност за дейността си в центъра по реда на Закона за адвокатурата.“</i></p> <p><b>В този вариант настояваме отново в текста на чл. 25а да се включи нова ал. 2: „(2) Наредбите по ал. 1 се съгласуват с Висшия адвокатски съвет.“</b></p> <p><b>16. Относно Преходни и заключителни разпоредби за изменения и допълнения на Закона за медиацията (§ 14, т. 7) за създаване на нов чл. 21а-Предлагаме следната редакция на чл. 21а, ал. 1:</b></p> <p><i>„21а. (1) Информационната среща се провежда от един или повече медиатори от съответния съдебен център по медиация, посочени по общо съгласие на страните, а когато такова съгласие не е постигнато – определени от координатора на центъра при спазване на принципите на случайно и равномерно разпределение на процедурите“.</i></p> |  | <p>16. Приема се частично.</p> <p>16. Съгласно концепцията на проекта информационната среща не е част от процедурата по медиация. Понятието „информационна среща“ не е съществувало до момента в българското законодателство. В настоящия законопроект се прави разлика между информационна среща за процедура по медиация и процедура по медиация (виж § 14 от ПЗР на проекта, с който се правят промени в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ). Информационната среща е стъпка преди медиацията. Та има само информационна задача и не представлява особена сложност и всеки съдебен медиатор е квалифициран да я проведе (преминал е подбор и допълнително обучение). По този начин ще се осъществи целта за бързо протичане на производството. Извършена е частична редакция на текста във връзка с разпределението на делата.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                   |                                                                                                                |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p><b>17. Относно предложението за създаване на чл. 21а, ал. 2 (§14, т. 7) предлагаме следната редакция:</b> „Чл. 21а. (2) Процедурата по медиация се провежда от медиаторите, провели информационната среща, в случай че страните не са избрали друг медиатор/ медиатори след даване на съгласие за провеждане на процедурата по медиация. Когато страните не са участвали в информационна среща и не могат да постигнат съгласие за избор на медиатор/медиатори, последните се определят от координатора на центъра по реда на ал.1. “</p> | 17. Не се приема. | 17. В проекта е предвиден балансиран подход за определяне на медиатор, като водещ е принципът на доброволност. |
|  |  | <p><b>18. По предложението за създаване на чл. 21а, ал. 3 ЗМ (§14, т. 7)</b></p> <p>Предвид изложените по-горе съображения за необходимост медиаторите в съдебна медиация да бъдат адвокати, предлагаме текстът на ал. 3 да отпадне.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 18. Не се приема. | 18. Виж съображенията , изложени по-горе.                                                                      |
|  |  | <p><b>19. По §14, т. 8 за създаване на нов чл. 22а, предлагаме единствено в текста на ал. 1 да отпадне израза „са длъжни да“ по съображенията, изложени вече неколккратно по-горе в становището ни.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 19. Не се приема. | 19. Предложението противоречи на концепцията и на целите на закона.                                            |
|  |  | <p><b>20. Относно предложеният текст на §16, с който се запазва положението на вече</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                                                                                                                |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          |                                                                                                                       |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>преминалите подбор и специализирано обучение медиатори: Предлагаме текстът на §16 да отпадне от проекта, а в случай, че текстът бъде възприет, той да бъде изменен по следния начин:</b></p> <p><i>„Медиаторите, които са адвокати и са преминали успешно допълнителен подбор и специализирано обучение за медиатори към съдебен център по чл. 20 и Наредба № 10 от 30.10.2023 г. на ВСС за подбора, статута и дейността на медиаторите в съдебните центрове по медиация (обн., ДВ, бр. 94 от 10.11.2023 г., в сила от 1.07.2024 г.) преди влизане в сила на решение № 11 от 1.07.2024 г. по конституционно дело № 11/2024 г. на Конституционния съд (обн., ДВ, бр. 57 от 5.07.2024 г.), запазват статута си и подлежат на служебно вписване в списъка на медиаторите към съответния съдебен център след влизане в сила на този закон</i></p> <p><b>Мотиви:</b> Софийският адвокатски съвет поддържа становището, изложено по-горе, че ако съдебните медиатори са адвокати, вписани в специалния регистър на медиаторите, отпада необходимостта от подбор и специализирано обучение. Същевременно намираме, че следва да се отчете факта, че конкурсите за медиатори към съдебните центрове по медиация се проведоха в периода месец май-юни, 2024 г., т.е. непосредствено преди влизане в сила на решение № 11 от 01.07.2024 г. на КС, конституционно дело № 11/2024г. на Конституционния съд. В тази връзка ако вносителят на проекта настоява</p> | <p>20. Не се приема.</p> | <p>20. Предложението противоречи на концепцията на закона и създава неравнопоставеност между избраните медиатори.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|     |                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                | за провеждане на подбор и обучение на съдебните медиатри, би следвало да се вземе решение на законодателно ниво да се проведат нови конкурси/подбори/.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 17. | <b>ADR Center Global s.r.l</b> | <p><b>Предложения:</b></p> <p>1. Следва да бъде обсъдено дали делата по чл. 140а, ал. 1 от ГПК, които понастоящем е предвидено да бъдат задължени да участват в информационна среща след започване на съдебното производство, да не бъдат задължени да направят това преди входиране на съответната искова молба. Именно подобно времево задължение преди инициирането на делото и респективното добавяне на още разноси като държавни такси и адвокатски хонорари се явява в основата на успеха на италианския модел, където за периода 2013 -2023 г. само са администрирани над 2 милиона медиации от повече от 20 000 медиатори. В тази насока, статистиката в Италия сочи, че 50 % от тези първоначални информационни срещи са продължили своето участие в цялостна процедура по медиация, а от оставащите 50 % едва една малка част продължават с входиране на искова молба, докато останалите решават спора чрез споразумение или се отказват от воденето на съдебно производство. Считаме, че тази статистика доказва успеха на подобен подход за информационните срещи преди допълнителното обостряне на отношенията на страните, което е естествена последица на началото на състезателния съдебен процес. Нещо повече, с</p> | 1. Не се приема. | <p>1. Благодарим за споделения опит. В разглеждания проект обаче се разглеждат възможностите за информиране на страните относно ползите от медиацията едва след като е предявена искова молба.</p> <p>Препоръчването на медиация преди този момент не е предмет на този закон. Провеждането на „пред-съдебна“ информационна среща не е във властта на съда.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                  |                                                                                                                                                                                                                |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>оглед новосъздадените съдебни центрове по медиация, работещи на бюджетна издръжка, считаме, че по същество дали последните ще бъдат ангажирани преди или след формалното начало на съдебното производство е без практическо значение, но крайният ефект от дейността им би се засилила в случай, че страните още не са встъпили в съдебната процедура. Подобно „изнасяне“ на задължението за информационна среща по медиация е доста срещано и обосновано може да бъде заключено, че е преобладаващия модел на задължителна медиация в Европа, предвид че освен в Италия, същият се прилага успешно в Гърция, Кипър, Литва, Турция, Азербайджан и др.</p> <p><b>2. Относно разноските за провеждане на информационната среща и налаганите глоби за неучастие:</b></p> <p>2.1. Считаме, че може да бъде допълнително разяснено в предложената разпоредба на чл. 78б (1) от ГПК, че разноските, които ще бъдат покривани от бюджета на съдебната власт, няма да включват разноските, сторени от страните за участие – като пътни, пропуснато трудово възнаграждение, евентуално ангажирани процесуални представители за целите на участието в информационната среща.</p> <p>2.2. Следва да бъде отчетно че неучастieto на страната лично във въпросните информационни срещи, подлежи на глоба по смисъла на чл. 92а от ГПК, като съгласно чл. 91, ал. 1 от ГПК глобите</p> | <p>2.1. Приема се.</p> <p>2.2. Не се приема.</p> | <p>2.1. Направена е редакция на текста.</p> <p>2.2. Предвиденият от законодателя подход глобата да бъде в определени граници дава възможност на съда да съобрази нейния размер при всеки конкретен случай.</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                               |                                                                                         |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>варират между 50 и 300 лв. В тази връзка е препоръчително да се обсъди и въведе единен критерий относно начина на прилагане на глобите, доколкото подобни парични санкции за определен кръг лица с по-нисък доход може да бъдат квалифицирани като пречатване достъпа им до правосъдие.</p> <p><b>3. Относно личното участие на страните в информационната среща:</b></p> <p>3.1. Предвиденото лично участие е важно за постигане на крайния ефект относно повишаване информираността относно ползите от медиацията и как тя на практика би могла да съдейства решаването на конкретен случай. Препоръчително да се предвидят конкретни изключения относно личното явяване на страната за участие в информационна среща – като например трайно отсъствие от страната и невъзможност за провеждане на срещата онлайн, наличието на предхождаща динамика на насилие на страните, което прави невъзможно провеждането на обща среща с участие и на двете страни и др.</p> <p>3.2. Разпоредбата на чл. 140а, ал. 3 от ГПК предвижда редица случаи при които информационната среща да не бъде провеждана, сред които и наличието на „убедителни доказателства за извършено насилие над страна по делото от насрещната страна, за наличието на</p> | <p>3.1. Приема се.</p> <p>3.2. Приема се.</p> | <p>3.1. Направена е редакция на текста.</p> <p>3.2. Направена е редакция на текста.</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>риск за живота или здравето на детето или за неговия най-добър интерес“.</p> <p>В тази връзка, препоръчително би било да се преосмисли нужда от квалифициране на доказателствата за предхождащо насилие като „убедителни“, за да бъде възразено срещу провеждането на задължителна информационна среща. Припомняме, че домашното насилие е социален проблем, който протича зад закрити врата и като такъв често е съпроводен от липсата не просто на убедителни, но и на каквито и да са други доказателства. В тази връзка препоръчваме отпадането на „убедителността“ това като основание жертвите на насилие да искат изключение от признака на задължителност на информационната среща.</p> <p><b>4. Относно финансов стимул:</b></p> <p>Приканваме въпросния стимул от възстановяване на 75 % от дължимата такса да бъде относим и относно случаи на оттегляне или отказ от даден иск, постигнати в резултат на спогодба по дадения казус в рамките на процедура по медиация – по начина, по който това бе заложено в разпоредбите, които бяха отменени от Конституционния съд. Не считаме че това би нарушило по какъвто и да е начин правото на достъп до ефективно правосъдие – видно и от факта, че тази разпоредба не бе подложена на обсъждане в Конституционното решение, а бе отменена като част от „единния нормен комплекс“ на задължителната медиация.</p> |  | <p>4. Не се приема.</p> | <p>4 Не се предвижда връщане на държавна такса, „когато производството по делото е прекратено поради оттегляне или отказ от иска в резултат на това споразумение“, защото споразумение за оттегляне/отказ от иск е недопустимо – то би било непозволен от закона процесуален договор. С оглед на въведеното в Закона за медиацията (ЗМ) правило, че одобреното споразумение в процедура по медиация има характер на съдебна спогодба, то в тази хипотеза делото се прекратява в резултат на одобряването на съдебната спогодба, а не поради оттегляне или отказ от иска (вж. чл. 234, ал. 3 и ал. 4 ГПК).</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>5. Относно нуждата от допълнителна статистика, анализ и координиране на провежданите информационни срещи:</b></p> <p>5.1. Необходимо допълнително да бъде детайлизирана уредбата относно как точно ще се събират и анализират данните от провежданите медиации, в това число и информационните срещи, заложи като задължителни в закона. В това число е необходимо да се предвиди и автоматизираното им събиране и обработка по един унифициран начин с цел по-лесното им последващо обобщение на национално ниво. В тази насока би било препоръчително да се обмисли как да бъде интегриран модул за медиация към понастоящем действащата единна информационна система за съдилищата по начин, позволяващ единния подход на събирането на статистически данни. Предвиждането на последното на законодателно ниво и последващото му детайлизиране в подзаконовата уредба се явява ключово за възможността да бъде осъществена качествена оценка на каквато и да е законова уредба на задължителна медиация.</p> <p>5.2. Още на този етап на регулиране на материята следва да бъдат приети и ключовите индикатори за изпълнение на заложените цели с промяната на уредбата, които впоследствие именно ще дадат онази солидна база, на която задължителната медиация в страната да стъпи.-индикатор 1-индекс на балансираната връзка</p> | <p>5.1. Приема се по принцип.</p> <p>5.2. Не се приема.</p> | <p>5.1. Необходимостта от подобна уредба ще наложи допълнително проучване на готовността на съдебните центрове по медиация да извършват такава дейност, както и обезпечаването им с финансов и административен ресурс. В допълнение предложението ще изисква и допълнително обществено обсъждане. Може да бъде предмет на отделна законодателна инициатива.</p> <p>5.2. Предложението се отнася до извършване на последваща оценка на въздействието, което не е предмет на настоящата уредба.</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>между брой медиации и съдебни производства и индикатор 2- процент успешни медиации.</p> <p><b>6. Относно статута на медиаторите, които ще могат да провеждат информационни срещи:</b><br/>Приветстваме, че предложените изменения на ГПК биха позволили активното включване на всички вписани в Единния регистър на медиаторите в България да осъществяват дейност и като съдебни медиатори в случай, че успешно са преминали процедурата по обучение и подбор на ВСС. Считаме, че това е от особено значение и важност предвид нуждата от мултидисциплинарни компетенции за ефективно провеждане на процедурата по медиация. В тази насока обаче заостряме вниманието към предложеното изменение на чл. 21а от ЗМ, съгласно което съдът следва да може да определи задължителното участие на медиатор с юридическо образование. Считаме, че подобно указване противоречи на принципа на доброволност на процедурата по медиация, който обхваща не просто доброволното встъпване и продължаване на медиацията, но и съвместното определяне на професионалиста, който да фасилитира подобен диалог, в това число и на компетенциите, които последния следва да има. Нещо повече, в случай че страните сметат, че с оглед спецификите на техния спор е необходима именна подобна допълнителна юридическа експертиза, същите следва да могат да определят това без да са ограничени от волята на съда.</p> |  | <p>6. Приема се по принцип.</p> <p>6. Съдът няма правомощия по отношение на избора на медиатор, а по отношение на квалификацията на медиатора. В допълнение към горното отбелязваме, че е извършена редакция на текста, съгласно която съдът може да укаже да участва медиатор с юридическо образование, без да го налага.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|     |                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 18. | Съдии от СРС, СГС, САС и ВКС | <p>Правим следните две предложения:</p> <p><b>1. От групите дела, описани в чл. 140а, ал. 1 от ПИД на ГПК, да се отделят в отделна алинея на чл. 140а от ЗИД на ГПК няколко групи дела, за които задължаването за участие в информационна среща за процедура по медиация да става без съдът да извършва преценката по чл. 140а, ал. 2 от ЗИД на ГПК за това дали конкретният спор е подходящ за разрешаване чрез медиация;</b></p> <p><b>2. чл. 131, ал. 1 от действащия ГПК<sup>1</sup> да се допълни с второ изречение със следното съдържание: „[к]огато от твърденията в исковата молба съдът прецени, че спорът е подходящ за разрешаване чрез медиация, той уведомява страните за това“.</b></p> <p>Мотиви:</p> <p>1. Към първото предложение:<br/>ЗИД на ГПК цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- първо, да преодолее недоверието на гражданите към медиацията като алтернативен способ за разрешаване на спорове;</li> <li>- второ, да удовлетвори критериите за конституционосъобразност, установени в</li> </ul> | <p>1. Не се приема.</p> <p>2. Не се приема.</p> | <p>1. Разбираме мотивите, изложени в писмото, но отделянето на групи дела, по които съдът задължава страните да участват в информационна среща без право на преценка, би било твърде близко до отреченото от КС решение за задължителна медиация. Предвид разнопосочните становища по проекта, постъпили в хода на обществените консултации, както и с оглед факта, че на този етап все още не е изследвано въздействието от предложенията, вкл. и предвид възможността за забавяне на процеса, предложението не се приема.</p> <p>2. Предложението е допълнително и е свързано с това по т. 1.</p> |
|-----|------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

<sup>1</sup> След като приеме исковата молба, съдът изпраща препис от нея заедно с приложенията на ответника, на когото указва да подаде писмен отговор в едномесечен срок, задължителното съдържание на отговора и последиците от неподаването на отговор или неупражняването на права, както и за възможността да ползва правна помощ, ако има необходимост и право на това.

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>решение № 11 на Конституционния съд от 2024 г. по к. д. 11/24 г.;</p> <p>- трето, да изпълни изискванията, заложи в НПВУ, като се разшири използването на алтернативните способи за разрешаване на спорове, конкретно на медицията (Мотивите към ЗИД на ГПК; Частичната предварителна оценка на въздействието на ЗИД на ГПК).</p> <p>Опасяваме се, че ЗИД на ГПК не би изпълнил пълноценно първата и третата си цел без приемането на предложението ни от групите дела, описани в чл. 140а, ал. 1 от ЗИД на ГПК, да се отделят в отделна алинея на чл. 140а от ЗИД на ГПК няколко групи дела, за които задължаването за участие в информационна среща за медиация да става без да се извършва преценка от съда по чл. 140а, ал. 2 от ЗИД на ГПК. Това е така, защото от опита на други страни експерти са установили, че в юрисдикции, в които не е достатъчно развита култура у съдиите да препращат към медиация, ако се разчита само на преценката на съдиите за препращане към медиация, съдиите няма да използват тази възможност. Следователно резултатът ще бъде, че медиацията няма да бъде популяризирана. От статистическите данни, които са използвани в Мотивите на ПИД на ГПК, се установява, че към наличните програми за медиация в съдилищата в България са били проведени 286 медиации през 2024 г. и 323 медиации през 2023 г. С голяма степен на сигурност тези медиации основно, ако не единствено, са проведени в двата съдебни</p> |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>центра по медиация, най-дълго действащи – тези към общите съдилища във Варна и София – които покриват районите на само два от общо 29 окръжни съда в страната. Очевидно е, че в България не е развита достатъчно култура у съдиите да препращат към медиация. Също толкова съществено, до същия извод сме достигнали и ние въз основа на нашия опит и обсъжданията ни с наши колеги съдии. Наблюденията ни са, че съдиите, които препращат към медиация, не се нуждаят от правомощието да задължат страните да участват в информационна среща за медиация, защото те и сега успяват да препратят към медиация без да имат и съответно използват такова правомощие. Съдиите, които не препращат към медиация, не биха препращали към информационна среща за медиация дори и да имат такова правомощие или защото не познават медиацията и не вярват в ефективността ѝ, или защото се чувстват несигурни поради липсата на знания и умения да препращат, или поради недоверие някой друг да разрешава спор по дело, разпределено на тях. Затова без включването на първото ни предложение в ПИД на ГПК е налице сериозна опасност броят на задължително препратените дела към информационна среща за медиация да е пренебрежимо малък. Така ПИД на ГПК няма да може да изпълни пълноценно първата и третата си цел, а именно да се преодолее недоверието на гражданите към медиацията и да се разшири нейното използване.</p> |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

Не постигането на тези две цели крие сериозни рискове. Първо, гражданите няма да получат това, което ПИД на ГПК цели, а те ще очакват. Второ, медиацията не би станала по-позната на адвокатите и съдиите. Трето, медиаторите към съдебните центрове не биха имали достатъчно информационни срещи и съответно медиации, които да подържат техния интерес към медиацията и желанието им да се развиват в тази област. Четвърто, но не последно по значение, ако центровете по медиация към съдилищата не се използват достатъчно, председателите на окръжните съдилищата и координаторите на центровете по медиация към тях ще загубят импулс за подържане и подобряване на тяхната работа.

При подбора на групите дела, които да преминат от чл. 140а, ал. 1, в нова алинея на чл. 140а, за която да не се прилага ал. 2 на чл. 140а от ПИД на ГПК, предлагаме балансирано да се отчетат няколко фактора. Първо, полезността за страните, евентуално и за общността, от която са, да получат информация за медиацията. Второ, вероятността информационната среща да доведе до провеждане на медиация. Трето, броят дела в тези групи да не е голям, защото ако броят на тези дела е голям, е възможно проходащата съдебна медиация да не успее да се справи с организирането и провеждането на голям брой информационни срещи и евентуално последващи медиации.

Балансираното отчитане на описаните три фактора ще увеличи възможността ПИД на ГПК

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | <p>да изпълни целите си без да се рискува съдебните центрове да не успеят да се справят организационно. След подходящо наблюдение и анализ на работата на центровете, би могло да бъдат добавени с последващи изменения и допълнения в ГПК групи дела, по които да се задължават страните да участват в информационна среща без преценката на съдията по чл. 140а, ал. 2 от ГПК.</p> <p>Приемането на нашето първо предложение по никакъв начин не би противоречало на критериите за конституционосъобразност, установени в решение № 11 на Конституционния съд от 2024 г. по к. д. 11/24 г. Действително, Конституционният съд в решението е установил, че разгледаните от него норми на ГПК относно задължително провеждане на първа среща в процедура по медиация е в противоречие с принципа за доброволност на медиацията. В настоящия ПИД на ГПК обаче, не се предвижда задължително провеждане на първа среща в процедура по медиация, а задължаване за участие в информационна среща за процедура по медиация, в която страните единствено ще бъдат информирани за медиацията и възможността, ако доброволно се съгласят, да участват в процедура по медиация.</p> <p>Независимо дали предложението ни бъде прието, бихме искали да споделим опасението си, че ЗИД на ГПК не би могъл да реализира целите си без необходимото обучение:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- на съдии относно медиацията и препращането към медиация;</li> </ul> |  |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | <p>- председатели на окръжни съдилища и съдебни координатори относно това как ефективно да организират работата на центровете. Затова вярваме, че Висшият съдебен съвет и Националният институт на правосъдието ще осигурят участието в такова обучение на достатъчно съдии, както и на всички председатели на окръжни съдилища и координатори на съдебни центрове.</p> <p><b>По второто предложение:</b></p> <p>Полезността от възприемането на предложението ни се състои в това, че то допълнително ще допринесе ЗИД на ГПК да постигне първата и трета си цел - да преодолее недоверието на гражданите към медиацията и да се разшири нейното използване, като страните по дела научат възможно най-рано, че техният спор е подходящ за разрешаване чрез медиация. Чрез възприемането му страните ще имат възможност на един ранен етап от развитието на делото, когато все още не са втърдили позициите си и не са направили толкова сериозни разноски, да разберат от неутралния и безпристрастен съд, че спорът им е подходящ за разрешаване чрез медиация. Въвеждането на предложението по никакъв начин не противоречи на критериите за конституционосъобразност, установени в решение № 11 на Конституционния съд от 2024 г. по к. д. 11/24 г.</p> |  |  |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|     |                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 19. | <p><b>Център за обучение на медиатори „Геома корпорейшън” и Асоциация защита на всички права</b></p> | <p><b>1. По предложените текстове по §1.в чл. 34, ал. 3 думите „в случаите по чл. 140а и 140б“ се заличават.</b></p> <p>Относно предложението считам, че: в текста на чл. 34, ал. 3 от ГПК, следвайки правната логика е резонно да се добави представителство в информационна среща, т.е. да се предвиди изрично упълномощаване освен за участие в процедурата по медиация, и участието на страните с изрично упълномощен от тях адвокат. Целта е всяка страна да бъде подпомогната от адвоката си, на когото е доверила делото си при вземане на информирано решение за ползите от участието ѝ в процедура по медиация. Така действително би могло недоверието на гражданите към медиацията да се преодолее и постигне същата поставена цел от съставителите на Проекта.</p> <p>Предлагам: В редакцията на чл. 34, ал. 3 ГПК за отстраняване на непълнотите: „... Чл. 34. (3). За сключване на спогодба, за намаляване, оттегляне или отказ от иска, за признаване на исканията на другата страна...“, след другата страна да се допълни: за участие в информационна среща по медиация и участие в процедура по медиация, за получаване на пари или на други ценности, както и за действия, представляващи разпореждане с предмета на делото, е необходимо изрично пълномощно на адвокат...”.</p> | <p>1. Приема се частично.</p> | <p>1. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната за защитник. Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. Целта на предложението за лично явяване на страната е да се гарантира реалното ангажиране на страните в процеса, повишаването на информираността за същността на медиацията, тъй като това ще допринесе за по- ефективното ѝ прилагане. Същевременно в законопроекта е направено допълнение в чл. 140, ал. 3 и чл. 22а ЗМ, като е предвидено, че страните участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Предвидена е също така възможност, когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те да могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Предвижда се и възможност ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те да могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>2. Предлагам също така да се допълни в Гл. Втора на ГПК ОСНОВНИ НАЧАЛА:</b> „... Състезателно начало <b>Чл. 8., ал. 1.:</b> Всяка страна има право да бъде изслушана от съда, преди да бъде постановен акт, който има значение за нейните права и интереси...“ като след „права и интереси“ се допълни: „като съда насрочва дата между първото и второто съдебно заседание за провеждане на информационна среща по медиация с присъствие на страните, адвокатите им и съдебен медиатор от списъка на вписаните в регистъра на съда.</p> <p><b>3. Предлагам да се допълни в чл. 8, ал. 2.:</b> Страните посочват фактите, на които основават исканията си, и представят доказателства за тях...“ като се допълни след доказателства за тях: „...и могат да изразят изрично желание за участие в процедура по медиация...“</p> <p><b>4. По предложените текстове на §2 в чл. 78, ал. 9</b> изречение първо се изменя така: „При приключване на делото със спогодба половината от внесената държавна такса се връща на ищеца, като в случаите, в които съдът е одобрил сключено споразумение в процедура по медиация, 75 на сто от внесената държавна такса се връща на ищеца.“</p> <p><b>Относно предложението считам, че:</b> В резултат на проведена процедура по медиация производството може да се прекрати и по други причини, така например: поради оттегляне или</p> | <p>2. Не се приема.</p> <p>3. Не се приема.</p> <p>4. Не се приема.</p> | <p>2. Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, ако страните преценят. Затова не е необходимо изменение на чл. 8 ГПК(състезателно начало), тъй като разпоредбата урежда основен принцип на гражданския процес, но не и на медиацията и в частност на информационната среща, които се провеждат без присъствие на съдия.</p> <p>3. Виж съображенията, изложени в т. 2.</p> <p>4. Не се предвижда връщане на държавна такса, „когато производството по делото е прекратено поради оттегляне или отказ от иска в резултат на това споразумение“, защото споразумение за оттегляне/отказ от иск е недопустимо – то би било непозволен от закона процесуален договор. С оглед на въведеното в Закона за медиацията (ЗМ) правило, че одобреното споразумение в процедура по медиация има характер на съдебна спогодба, то в тази хипотеза делото се прекратява в резултат на одобряването на</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                      |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>отказ от иск, ако страните са уговорили в постигнатото между тях споразумение въпроса: как да уредят взаимоотношенията си по правния спор? В случаи като този е справедливо ищеца да получи като резултат от участие в процедурата и постигане на споразумение в нея, връщане на държавната такса, както при постигнато споразумение по съществуването на спора.</p> <p>Предлагам в редакцията на: чл. 78, ал. 9, изречение първо да се измени и се запази част от действащия текст:</p> <p><i>„Чл. 78. (9) При приключване на делото със спогодба, половината от внесената държавна такса се връща на ищеца, а в случаите, в които съдът е одобрил сключено споразумение в процедура по медиация, <b>така и в тези, при които в</b> резултат на това споразумение производството по делото се прекрати поради оттегляне или отказ от иск, 75 на сто от внесената държавна такса се връща на ищеца. Разноските по производството и по спогодбата остават върху страните, така както са ги направили, ако не е уговорено друго.“</i></p> <p><b>5. По текста на §4.относно предложеното изменение на чл. 92а ГПК чрез създаване на нови ал. 2 и 3:</b><br/>„В чл. 92а се правят следните изменения и допълнения:</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>съдебната спогодба, а не поради оттегляне или отказ от иска (вж. чл. 234, ал. 3 и ал. 4 ГПК).</p> |
|  | <p>5. Не се приема.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 5. Съгласно концепцията на проекта информационната среща не е част от процедурата по медиация. Понятието „информационна среща“ не е съществувало до момента в българското законодателство. В настоящия законопроект се прави разлика между информационна среща за процедура по |                                                                                                      |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>1. Досегашният текст става ал. 1 и в него изречение второ се заличава.</p> <p>2. Създават се ал. 2 и 3:</p> <p><i>„...(2) Страна, която неоснователно не се яви или откаже да участва в информационна среща за процедура по медиация, когато е била задължена от съда, заплаща глоба в размерите по чл. 91, ал. 1. ...“</i></p> <p><i>„ .... (3) Определението на съда по ал. 1 и 2 може да бъде обжалвано с частна жалба ....“</i></p> <p><b>Относно предложението</b> считам, на първо място, че с текста на ал.2 се <b>накърнява</b> основен принцип за „Доброволното участие на страните в процедурата по медиация“. Налагането на глоба е в колизия с този принцип и не би могло да се заобиколи Решение №11/24 на КС така както е предложен текста. Баланс би могъл да се постигне с изменението на <b>чл.8, ал.1</b> /в посочените по-горе предложени в Становището редакции/ като целта е информационната среща по медиация да стане част от процеса; да се насрочва от съда на дата между първото и второто по делото съдебни заседания, за да имат възможност участниците в процеса да се запознаят с медиацията в присъствието на медиатор и адвокатите им, които биха ги съветвали и допринесли за разясняване на ползите от медиацията както и страните имат достатъчно време да осмислят получената информация и ползите от процедурата по</p> |  | <p>медиация и процедура по медиация (виж § 14 от ПЗР на проекта, с който се правят промени в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ).</p> <p>Информационната среща е стъпка преди медиацията. Та има само информационна задача и не представлява особена сложност и всеки съдебен медиатор е квалифициран да я проведе (преминал е подбор и допълнително обучение). По този начин ще се осъществи целта за бързо протичане на производството. Предложението за отпадане на чл.92а, ал. 3 противоречи на концепцията на закона.</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>медиация, т.е.: медиацията е бърза, евтина и ползотворна процедура.</p> <p>Считам също така, че санкция би следвало да се наложи само, ако някоя от страните не е информирала, че не може да участва в общата информационна среща своевременно съда и избрания медиатор, и с това се яви пречка за провеждането ѝ. В случаи като този съда със съдебното си решение при всички случаи да възлага разноските за нереализираната среща, но само за първия час на страната станала пречка за осъществяването ѝ, което би могло да се въведе като пропорционална мярка за присъждането на разноски за неосъществяването на информационна среща.</p> <p>Алинея 3 смятам е предпоставка единствено за забавяне на производството и възможност за протакване на делото. Предвид тези съображения за мен е логично да отпадне този текст.</p> <p>Предлагам: За прецизиране и отстраняване на противоречието в текста с посочения основен принцип за доброволност на медиацията предложенията за нови ал. 2 и 3 на чл. 92а да бъдат редактирани, като ал. 3 изцяло отпадне.</p> <p><b><i>ПРЕДЛАГАМ следната редакция на чл. 92а, ал. 2:</i></b></p> <p><b><i>„Чл. 92а(2) Страна, която неоснователно не се яви в насрочената от съда информационна</i></b></p> |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |                                                               |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------|
|  | <p>среща по медиация или не е информирала своевременно съда и медиатора за наличие на пречки за явяването ѝ и с това стане причина за отлагането ѝ, дължи разноските за срещата с медиатора с продължителност от 1 час в размерите съобразно наредбата по чл. 25а, т. 4 от Закона за медиацията. Когато информационната среща не е проведена поради неявяване и на двете страни, разноските за срещата с медиатора се заплащат от тях поравно. Съответните суми се присъждат в полза на съда.“</p> <p><b>6. По §7 отнсно предложеното изменение на чл. 140, ал. 5 ГПК:</b></p> <p>(5) В случаите по ал. 3 и 4 съдът указва на страните, че при неизпълнение на задължението за лично участие, се налага глоба по чл. 92а, ал. 2.“</p> <p>Предлагам да се приемат съображенията за глоба представени за §4 за чл. 92а, и предложението за допълване в текста на чл. 8, ал. 1.</p> <p>За останалите текстове предлагам думите в тях и словосъчетанията: „... съда задължава страните да участват лично в информационна среща...“(3) и „... Съдът може да задължи страните да участват в информационна среща...“(4) да се заменят с тези: Съда уведомява страните за датата на информационната среща по медиация и определя медиатор за срещата като разяснява на страните, че участието в срещата е лично и</p> | <p>6. Не се приема.</p> | <p>6. Предложението противоречи на концепцията на закона.</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         |                                                               |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------|
|  | <p>с упълномощен адвокат като датата се насрочва между първото и второ съдебно заседание по делото.</p> <p><b>7. По предложението на § 8. за създаване на чл. 140a<sup>1</sup>:</b> „Медиация</p> <p>Чл. 140a<sup>1</sup>. (1) Съдът задължава страните лично да участват в информационна среща за процедура по медиация, когато е предявен иск или до съда е отправено искане за:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. разпределяне на ползването на съсобствена вещ по чл. 32, ал. 2 от Закона за собствеността;</li> <li>2. парични вземания, произтичащи от съсобственост по чл. 30, ал. 3 и чл. 31, ал. 2 от Закона за собствеността;</li> <li>3. делба по чл. 34 от Закона за собствеността – в производството по извършване на делбата;</li> <li>4. развод по чл. 49 от Семейния кодекс, заедно със задължително съединените искове по чл. 322, ал. 2;</li> <li>5. разрешаване на спорове относно упражняването на родителските права, местоживееенето на детето, личните отношения с детето и издръжката му по чл. 127, ал. 2 от Семейния кодекс; ...“ и т.н.</li> </ol> <p><i>По вече изложените до тук съображения предлагам отпадане на думите в чл. 140a<sup>1</sup>(1): „Съдът задължава“ и се замени текста с, ...: Съдът уведомява страните за датата, на която е насрочил информационна среща по медиация, в която страните следва да се явят</i></p> | <p>7. Не се приема.</p> | <p>7. Предложението противоречи на концепцията на закона.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>лично и с участието на упълномощения си адвокат, когато е предявен иск или до съда е отправено искане за: ...“.</p> <p>Предлагам текста на чл. 140а1. (1) Съдът уведомява страните за датата, на която е насрочил информационна среща по медиация, в която страните следва да се явят лично и с участието на упълномощения си адвокат, когато е предявен иск или до съда е отправено искане за:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. разпределяне на ползването на съсобствена вещ по чл. 32, ал. 2 от Закона за собствеността;</li> <li>2. парични вземания, произтичащи от съсобственост по чл. 30, ал. 3 и чл. 31, ал. 2 от Закона за собствеността;</li> <li>3. делба по чл. 34 от Закона за собствеността – в производството по извършване на делбата;</li> <li>4. развод по чл. 49 от Семейния кодекс, заедно със задължително съединените иски по чл. 322, ал. 2; 5. разрешаване на спорове относно упражняването на родителските права, местоживеенето на детето, личните отношения с детето и издръжката му по чл. 127, ал. 2 от Семейния кодекс;...“ и т.н.</li> </ol> <p>Същото предложение за замяна на думата „задължава“ както и в ал. 1 е валидно и за ал. 2, и за ал. 3 за които предлагам в текста:</p> <p>(2) Съдът <b>насрочва информационна среща с участието на страните</b> в случаите по ал. 1 когато прецени, че спорът е подходящ за</p> |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | <p>препращане към медиация, като съобразява всички обстоятелства, свързани с него, включително когато:...”</p> <p>(3) В случаите по ал. 1 съдът <b>не насрочва</b> информационна среща за процедура по медиация, <b>дори когато такова искане е направена от една или повече страни по делото</b>, когато:...”</p> <p>Считам, че това конкретизиране ще даде възможност преди всичко за прецизиране на текста, а на следващо място да се избегне недобросъвестно прилагане на медиацията в конкретно изброените случаи, когато инициатор за насрочване и провеждане на информационна среща по медиация, както и последващо провеждане на процедура по медиация е реализирана по изрично искане на една или повече страни по делото, което съда е счел за допустимо по своя преценка. Имам конкретно предвид и порочната практиката на съдилища за напътване на страни по медиация по дела по ЗЗДН и провеждане на процедури по медиация по този вид дела, което е в противоречие с приложното поле на медиацията и би следвало да откроява несъвместимостта ѝ при всички случаи на агресия и насилие, където единствено са подходящи подходите на възстановителните практики на Възстановителното правосъдие.</p> <p>Посочените по-горе доводи за отпадане на думите <b>задължителна и задължително</b> са относими и във въведените предложения по §</p> |  |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                             |                                                                                                                                                                   |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>9. и създадената ал. 1 на чл. 140в и по § 10. на създадения чл. 314б, ал. 1. като същите се заменят с „уведомява“.</p> <p><b>8. Становище и предложения по Закон за изменение и допълнение на Закона за медиацията: Преходни и заключителни разпоредби</b></p> <p><b>8.1.</b> По предложението за създаване на чл. 19а: „Процедури по медиация, провеждани в съдебен център“ в Чл. 19а. (1) предлагам: след думите предвидени в закон, съдът задължава, отпадане на думата „задължава“ и заменянето ѝ с „уведомява страните“ като текста с промяната се чете:</p> <p><i>„Чл. 19а. (1) В случаите и при условията, предвидени в закон, съдът <u>уведомява страните по всяко съдебно дело за датата за участието им в информационна среща за процедурата по медиация, която се провежда в съдебен център по медиация към съответния съд...</u>“</i></p> <p><b>8.2.</b> Предлагам обхвата на ал. 3 да се разшири със следното допълнение след думите: „... извън съдебния център...“ с „... , с медиатор избран от вписаните в единен регистър на медиаторите...“ като с предложената промяна ще се намери баланса между съдебната медиация и първоначалната уредба на Закона за медиацията, която предвижда медиацията да се провежда и от лица, които не са с юридическо</p> | <p>8.1. Не се приема.</p> <p>8.2. Приема се по принцип.</p> | <p>8.1. Предложението противоречи на концепцията на закона.</p> <p>8.2. При всяка една медиация, страните сами избират медиатор и не е необходимо допълнение.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                    |                                                                               |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>образование, но вписани в единен регистър на медиаторите /ЕРМ/.</p> <p>Предлагам чл. 19а, ал. 3 да се чете: „... След информационната среща страните могат да проведат медиация и извън съдебния център, с избран от тях медиатор вписан в единен регистър на медиаторите или всяка от тях посочи свой медиатор за процедурата по медиация.</p> <p>8.3. По създадената чл. 20а, ал. 1 остава неясно кои са критериите за подбор на обучители и тези за обучение на съдебни медиатори относно изискването на ал.1 за преминато от тях „специализирано обучение по ред, определен в наредбата по чл. 25а “, тъй като Закона за медиацията и Наредба№1 към него не са поставили към момента конкретни критерии за обучителите освен посочените. Съществува вероятност с Наредбите по чл. 25а да се създаде модел и законова рамка за обучители по съдебна медиация, което ще постави под съмнение качеството на обучение на медиатори. Така например обучителите по съдебна медиация би следвало да са с научнообразователна степен и/или педагогическа специалност, да са вписани в ЕРМ – медиатори, да са вписани за обучители по медиация към обучаваща организация със стаж и опит в обучението на медиатори не по-малък от 5 години, за да обучават съдебни медиатори.</p> | 8.3. Не се приема. | 8.3. Забележката не е относима към чл. 20а, ал. 1 ЗМ, както и към чл. 25а ЗМ. |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------|

|     |                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |               |                                    |
|-----|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------------------------|
|     |                                                         | <p><b>9. Относно предложеният текст на § 16, с който се запазва положението на вече преминалите подбор и специализирано обучение медиатори:</b></p> <p>Следва да се отчете факта, че: конкурсите за медиатори към съдебните центрове по медиация се проведеха в периода месец май-юни, 2024 г., т.е. непосредствено преди влизане в сила на решение № 11 от 01.07.2024 г. на КС, конституционно дело № 11/2024 г. на Конституционния съд. В Мотивите и Становищата публикувани с Проекта в табличен вид са дадени броя на преминалите специализирано обучение медиатори, който е по-малък от този на действително преминали успешно подбор за медиатори към съдебен център. В тази връзка би следвало или да се вземе решение на законодателно ниво да се проведат нови конкурси/подбори/ или да се даде за равнопоставеност възможност за служебно вписване и на тези медиатори, които не са обучени, предвид действието на Решението на Конституционния съд.</p> | 9. Приема се. | 9. Направена е редакция на текста. |
| 20. | <b>Петър Николов</b>                                    | Няма конкретни предложения по текста на законопроекта                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |               |                                    |
| 21. | <b>Институтът по медиация и управление на споровете</b> | С настоящото искаме за изложим своята пълна подкрепа за промяна на нормативната уредба в насока стимулирането на гражданите и бизнеса все по-често да обръщат своите спорове към процедура по медиация, включително и посредством приемането на задължителна                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |               |                                    |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 |                                       |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|---------------------------------------|
|  | <p>информационна среща за медиация по определени производства. Приветстваме изцяло вашата инициатива в тази насока и засвидетелстваме своята подкрепа по предложените текстове, зад които прозира задълбочената дискусия, осъществена от работната група, изготвила конкретните разпоредби.</p> <p>С настоящото искаме да обърнем вниманието Ви на следните разпоредби на Законопроектите, които считаме че могат да бъдат изменени по начин, който по-пълно би отговарял на заложените цели.</p> <p><b>1. Относно разноските за провеждане на информационната среща и налаганите глоби за неучастие:</b></p> <p>1.1. Предложената уредба предвижда всички разноски по провеждането на задължителната информационна среща по медиация да бъдат покривани от бюджета на съда, без последващото им възлагане на която и да е от страните в производството. Подкрепяме това концептуално решение, като смятаме, че в разпоредбата на чл. 78б, ал. 1 от ГПК следва да бъде уточнено, че разходите, покрити от бюджета на съдебната власт, не включват личните разходи на страните за участие в срещата, като пътни разходи, изгубено трудово възнаграждение или възнаграждение на ангажираните процесуални представители.</p> |                 |                                       |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1.1. Приема се. | 1. Предложението е отразено в текста. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                           |                                                                                                                                    |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>1.2. От друга страна, следва да се отчете, че неучастието на страна в информационната среща подлежи на санкциониране с глоба съгласно чл. 92а от ГПК, като по чл. 91, ал. 1 от ГПК размерът на глобата е между 50 и 300 лв. В тази връзка намираме за необходимо въвеждането на единен критерий относно прилагането на тази санкция, тъй като за определен кръг лица с по-нисък доход подобна финансова санкция би могла да представлява ограничение на достъпа им до правосъдие. Считаме за необходимо да се отбележи че намираме тази разпоредба за ключова с оглед действителното функциониране на модела за задължителна информационна среща и извеждането му от неговия чисто пожелателен модел, който и понастоящем е налице. От своя страна пък предвидените глоби, съотнесени към минималната работна заплата, не се явяват прекомерни и като такива не може да бъдат квалифицирани като евентуално пречателни за достъпа до правосъдие. В тази насока обаче, считаме с цел избягване на всякакви последващи опасения за компроментиране на достъпа до ефективно правосъдие за необходимо да бъде въведен единен критерий за прилагането на тази санкция, които да бъдат законодателно установени.</p> <p><b>2. Относно личното участие на страните в информационната среща:</b></p> <p>2.1. Подкрепяме предвиденото изискване за лично участие на страните в информационната</p> | <p>1.2. Не се приема.</p> | <p>1.2. Уредбата относно глобата предвижда минимални и максимални размери и съдът съобразява всеки конкретен случай поотделно.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>среща, тъй като това би допринесло за повишаване на информираността относно същността и ползите от медиацията. В същото време препоръчваме да се предвидят конкретни изключения от изискването за лично явяване – например в случаи на трайно пребиваване извън страната, когато не е възможно провеждане на среща онлайн, или при наличие на предшестващо насилие между страните, което би възпрепятствало провеждането на съвместна среща.</p> <p>2.2. В този контекст следва да се преразгледа формулировката в чл. 140а, ал. 3 от ГПК, според която трябва да бъдат представени „убедителни доказателства“ за извършено насилие, за да се освободи страната от участие в срещата. Домашното насилие често протича при условия, които не позволяват събиране на убедителни доказателства, поради което настояваме за отпадане на изискването доказателствата да бъдат „убедителни“ като условие за освобождаване от участие.</p> <p><b>3. Относно финансов стимул за страните от възстановяване на 75 % от държавната такса при наличие на постигната спогодба:</b></p> <p>Считаме предвидения в законопроекта финансов стимул от възстановяване на 75% от платената държавна такса за положителна мярка, насърчаваща добросъвестното участие на страните в процеса. Предлагаме този стимул да</p> | <p>2.1. Приема се по принцип.</p> <p>2.2. Приема се.</p> <p>3. Не се приема.</p> | <p>2.1. Като се съобрази, че водещ е принципът за лично участие, са предвидени конкретни изключения в чл.22а, ал.2 ЗМ.</p> <p>2.2. Предложението е отразено в текста.</p> <p>3. Не се предвижда връщане на държавна такса, „когато производството по делото е прекратено поради оттегляне или отказ от иска в резултат на това споразумение“, защото споразумение за оттегляне/отказ от иск е недопустимо – то би било непозволен от закона процесуален договор. С оглед на въведеното в Закона за медиацията (ЗМ) правило, че одобреното споразумение в</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>бъде приложим и в случаите на оттегляне или отказ от иск, когато те са резултат от постигната спогодба в рамките на медиационна процедура – по аналогия с отменените от Конституционния съд разпоредби, в които това беше предвидено. Отбелязваме, че тази конкретна разпоредба не беше предмет на обсъждане в самото решение на Конституционния съд, а беше отменена като част от единен нормен комплекс, без да се оспорва нейната съвместимост с правото на достъп до ефективно правосъдие.</p> <p><b>4. Относно нуждата от допълнителна статистика, анализ и координиране на провежданите информационни срещи:</b></p> <p>С цел ефективна интеграция на медиацията в системата за разрешаване на правни спорове в България, считаме за необходимо по-подробно регламентиране на начина на събиране и анализ на данни от проведени медиации, включително задължителните информационни срещи. Препоръчваме данните да се събират и обработват автоматизирано и унифицирано, с оглед тяхното по-лесно обобщаване на национално ниво. В тази насока намираме за целесъобразно да се обмисли създаването на модул за медиация към действащата Единна информационна система за съдилищата, който да осигурява единен подход в събирането на статистически данни. Регламентирането на подобен механизъм на законодателно ниво, както и последващото му детайлизиране в</p> |  | <p>процедура по медиация има характер на съдебна спогодба, то в тази хипотеза делото се прекратява в резултат на одобряването на съдебната спогодба, а не поради оттегляне или отказ от иска (вж. чл. 234, ал. 3 и ал. 4 ГПК).</p> <p>4. Не се приема.</p> <p>4.Предложението се отнася до извършване на последваща оценка на въздействието, което не е предмет на настоящата уредба.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>подзаконови нормативни актове, е от ключово значение за провеждането на качествена оценка на прилагането на закона.</p> <p><b>5. Относно предложените изключения от задължителната съдебна медиация в чл. 140а, ал. 4 от ГПК:</b></p> <p>5.1. Оценяваме високо и акцентираме върху положените усилия за юридическото и фактическо разграничение между вмененото по силата на чл. 140а от ГПК задължение за участие в информационна среща за провеждане на медиация и задължение за участие в същинската процедура, каквото не се предвижда. Така действително се застъпват и обезпечават ползите от медиацията, без неоснователно да се спира съдебният процес или достъпа до правосъдие, в разумен срок. Акцентираме и върху факултативното приложение на медиацията, по преценката на съдията, както предписва новия чл. 140а, ал. 2. Разширени са и хипотезите, изключвайки приложението на медиацията. В тази връзка считаме, че едно потенциално разширение на хипотезите на изключения за провеждането на информационна среща би било удачно, а именно- провеждането на процедура по медиация извън съдебния център, което обстоятелство страните да удостоверяват посредством нарочно издадено за целта удостоверение или други доказателства, установяващи осъществяването на това. Конкретното ни предложение е в чл. 140а, ал. 3</p> |  | <p>5.1. Приема се по принцип.</p> <p>5.1. Предвидена е нарочна хипотеза, в която съдът не задължава страните да участват в информационна среща за процедурата по медиация, когато „има други обстоятелства, които насочват към обосновано предположение, че медиацията не би довела до положителен резултат“ (чл. 140а<sup>1</sup>, ал. 3, т. 7 от проекта).</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

от ЗИД на ГПК да бъде добавена още една т. 8. в следната редакция:

*(3) В случаите по ал. 1 и ал. 2 съдът не задължава страните да участват в процедура по медиация, когато:*

*т. 8 до препращането им към информационна среща по медиация от съда страните представят доказателства за иницизирана или приключена процедура по медиация към акредитиран център по медиация*

Посредством това предложение се цели запазване свободата на страните да могат да избират и други доставчици на услуги по медиация, които отговарят на определени критерии, респективно са преминали през процедура по акредитация пред Министерство на правосъдието. Представянето на подобна възможност от друга страна ще позволи на страните и по-висока гъвкавост чрез възможността паралелно на иницизирането на съдебното производство да водят процедура по медиация и по този начин медиацията да не става причина за отлагане на делата или тяхното забавяне с цел осъществяването ѝ след размяната на книжата. Съответно в случай на неуспех на медиацията страните ще могат вече да реферират към проведената процедура, без усилията и разноските, ангажирани вече да бъдат оставени без разглеждане. Нещо повече, подобен подход в дългосрочен план би благоприятствал

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                    |                                                      |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------------------------|
|  | <p>развитието на извънсъдебната медиация, която законопроектът има за цел да подкрепи.</p> <p>5.2. В този контекст, заслужава да бъдат обсъдени и закрепени в подзаконовата нормативна уредба критериите, на които акредитираните центрове по медиация следва да отговарят. Като такива могат да бъдат застъпени следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Юридическо лице, към което работят трима или повече медиатори, вписани в Единния регистър на медиаторите в Р България и притежаващи най-малко 1 година опит в разрешаването на спорове;</li> <li>- Центърът да има приети вътрешни правила, задължителни за всички медиатори, работещи в него, които подробно разписват принципите и начина на провеждане на процедурата, етичните правила и тарифата за предоставяне на услугата;</li> <li>- Центърът да поддържа единен регистър за водените казуси, включващ данни за страните, естеството на спора, дата на инициране и прекратяване на процедурата, брой проведени и вид срещи (онлайн/на живо; общи/индивидуални), резултат от процедурата;</li> <li>- Центърът да има приета процедура за контрол на дейността на медиаторите и отстраняването им от длъжността в случай, че бъде установено нарушение на някои от приетите вътрешни правила;</li> <li>- Центърът да притежава вътрешна система за наблюдение качеството на провежданите</li> </ul> | 5.2. Не се приема. | 5.2. Предложението е извън обхвата на законопроекта. |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | <p>медиации и способности за неговото подобрене на регулярна база;</p> <p>- Центърът да има интернет сайт, на който подробно е разяснена процедурата по медиация, публикувани са вътрешните правила за работа и тарифата за предоставяне на услугите по медиация, както и медиаторите, които работят към Центъра;</p> <p>Считаме, че приемането на критерии за акредитация и съблюдаването им от централите по медиация би било решаващо за бъдещото развитие на извънсъдебните способности за намиране на решение, което по никакъв начин не пречи съдебната медиация.</p> <p><b>Относно статута на медиаторите, които ще могат да провеждат информационни срещи по медиация:</b></p> <p>Приветстваме предложението всички вписани в Единния регистър на медиаторите да могат да упражняват дейност като съдебни медиатори, при условие че успешно са преминали съответното обучение и подбор, проведени от Висшия съдебен съвет. Подчертаваме значението на това решение, предвид необходимостта от мултидисциплинарна експертиза за ефективно прилагане на медиацията.</p> <p>В същото време обръщаме внимание на предложеното изменение на чл. 21а от Закона за медиацията, съгласно което съдът може да определи задължително участие на медиатор с юридическо образование. Смятаме, че това</p> |  |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|     |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|--------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                            | <p>противоречи на принципа на доброволност в медиацията, който включва не само доброволното участие и продължаване на процеса, но и съвместното определяне на медиатора и неговите професионални компетенции. В случаите, в които страните преценят, че поради спецификата на спора им е необходимо участието на медиатор с юридическа подготовка, те следва да могат свободно да направят този избор, без да са обвързани от решението на съда.</p> <p>В заключение, изцяло подкрепяме предложените изменения в ГПК и приемането на задължителна информационна среща по медиация по част от делата с цел налагането на култура за приоритетно решаване на споровете извън съда.</p>                      |                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 22. | <p><b>Адв. Ирина Палева - Медиатор</b></p> | <p>Представям съображения по някои от текстовете на Проект на Закон за изменение и допълнение на ГПК:</p> <p><b>1. Изменение на чл. 34, ал. 3 ГПК</b> 1. Не е предвидено изрично упълномощаване за участие в информационна среща. Множество страни и ответници, заболяване, пътуване и т.н.-много са примерите за невъзможност на страна да се яви в съда, вкл. в център по медиация. Текстът създава и основание за неучастие на адвокати в този етап от процедурата по медиация, което не е обосновано и ограничава възможностите за защита на правата и законните интереси на гражданите. Процедурата по медиация, в случай че започне да се провежда, включва и информирането, независимо дали ще</p> | <p>1. Приема се частично.</p> | <p>1. Личното участие на страните в информационната среща е изключително важно и се налага, тъй като информацията, която ще получат, би мотивирала страните да изберат именно процедурата по съдебна медиация, каквато е целта на промените. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната за защитник. Няма пречка в тази среща упълномощени адвокати да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>се определи като „информационна среща“ или като „откриване на процедурата“. Правната консултация за това дали е обяснена правилно процедурата по медиация и дали е разбрано това обяснение. не може да се направи без адвоката да има лични впечатления от срещата.</p> <p><b>Предложение за изменение:</b><br/> <i>Чл. 34, ал. 3 да включи и възможност за изрично упълномощаване и за участие в информационна среща на процедура по медиация в случаите на задължаване по чл. 140а ГПК.</i></p> |                         | <p>необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. Целта на предложението за лично явяване на страната е да се гарантира реалното ангажиране на страните в процеса, повишаването на информираността за същността на медиацията, тъй като това ще допринесе за по- ефективното ѝ прилагане. Същевременно в законопроекта е направено допълнение в чл. 140, ал. 3 и чл. 22а ЗМ, като е предвидено, че страните участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Предвидена е също така възможност, когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те да могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Предвижда се и възможност ако страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те да могат да упълномощат изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> |
|  | <p><b>2. Чл. 21а ЗМ — Определяне на медиатор.</b> Разпоредбата предвижда невиджан и неприлаган никъде досега способ за провеждане на информационна среща от медиатор, определен от координатора на съдебния център (ал. 1) и на медиацията от медиатор, посочен по общо</p>                                                                                                                                                                                                                          | <p>2. Не се приема.</p> | <p>2. Съгласно концепцията на проекта информационната среща не е част от процедурата по медиация. Понятието „информационна среща“ не е съществувало до момента в българското законодателство. В настоящия законопроект се прави разлика</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

съгласие на страните, а при липса на съгласие, определен от координатора (ал. 2). Това разграничаване на правилата за избор на медиатор, противоречи на принципа доброволност, променя начина, по който се провежда процедурата по медиация, включително е в противоречие с чл. 13, ал. 1 ЗМ и чл. 31 от Етичния кодекс за поведение на медиатори. За да се създаде доверие на гражданите към процедурата по медиация е необходимо да има качество в работата на медиаторите, възможности за провеждане на информационни срещи и процедури по медиация в рамките на висящи съдебни дела, които не водят до проточване във времето на съдебното производство, а не създаване на нови, непознати правила за провеждане на процедурата. Недопустима е намесата на съда в провеждането нито на информационната среща нито в процедурата по медиация – ал. 3.

**Предложение:** Чл. 21а. (1) Информационната среща се провежда от един или повече медиатори от съответния съдебен център по медиация, определени от координатора на центъра, освен ако не бъдат посочени по общо съгласие на страните.

(2) Процедурата по медиация се провежда от медиатор или медиатори, определени от координатора на центъра, освен ако не бъдат посочени по общо съгласие на страните.

между информационна среща за процедура по медиация и процедура по медиация (виж § 14 от ПЗР на проекта, с който се правят промени в чл. 11, ал. 2 и чл. 13 от ЗМ).

Информационната среща е стъпка преди медиацията. Та има само информационна задача и не представлява особена сложност и всеки съдебен медиатор е квалифициран да я проведе (преминал е подбор и допълнително обучение). По този начин ще се осъществи целта за бързо протичане на производството. По отношение на предложението за отпадане на ал. 3, отбелязваме, че съдът няма правомощия по отношение на избора на медиатор, а по отношение на квалификацията на медиатора. В допълнение към горното отбелязваме, че е извършена редакция на текста, съгласно която съдът може да укаже да участва медиатор с юридическо образование.

|     |                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                              | Алинея 3 - да отпадне.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 23. | <b>Висш адвокатски съвет,<br/>представяван от<br/>зам. Председателя<br/>адв. Валя Гигова</b> | <p><b>Основните предлагани промени са следните:</b></p> <p><b>1. Предлага се в случаите и при условията, предвидени в закона, съдът да задължава страните по висящи съдебни дела да участват в информационна среща за процедура по медиация, предхождаща медиацията (§ 7 от Проекта).</b> С така направеното предложение се цели да бъде избегнато натрапването на задължителната първа среща по медиация, която съгласно предшестващо обявената за противоконституционна уредба налагаше чрез принуда алтернативното решаване на спора, при това като формализиран процедурен етап – част от исковия процес. Безспорно избраният нов механизъм е по-добър, доколкото и в Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за АРС за потребители, ОВ, L 165/63, 18.6.2013 г.) в чл. 39 от уводната част изрично е подчертано, че „за да се гарантира прозрачността на структурите и процедурите за алтернативно решаване на спорове (АРС), е необходимо страните да получават ясна и достъпна информация, която им е необходима, за да вземат обосновано решение, преди да започнат процедура за АРС“. При все това, остава спорно доколко на практика</p> | 1. Приема се по принцип. | 1. Няма пречка и законово ограничение страните да бъдат информирани за същността на медиацията в един предходен момент преди започването на процеса. Това е един от очакваните резултати – да се стимулира утвърждаване на културата на споразумението като начин за разрешаване на спорове; да се увеличи използването на медиацията като цяло, и в частност увеличаване на използването на извънсъдебната медиация. Този въпрос обаче е извън обхвата на обсъждания законопроект. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |                                                                                                                                   |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>задължаването на страните да участват в среща, в рамките на която да получат информация относно същността и принципите на медиацията, процедурата по която се провежда, ролята на медиатора и последиците от медиацията, вкл. за отражението ѝ върху развитието на висящото съдебно производство, би създало ефективен стимул за страните да изберат медиацията.</p> <p><i>Предвиждането на задължителна информационна среща на етап, на който страните така или иначе са отнесли спора към съд – тоест към момент, в който отношенията помежду им най-често са силно влошени , а и вече са изразходвани немалки ресурси, в някаква степен е с предрешен изход. Тъкмо това вероятно поставя въпроса доколко целесъобразно е подобно информиране относно медиационното производство да се случва в рамките на вече висящ спор, а не в един предходен момент.</i></p> <p>1.1. Освен това, както самото участие в процедура по медиация е резултат от свободния избор на страните, така и вероятно и снабдяването с информация за същата процедура следва да е последица от общото желание на страните по спора, а не от изпълнение на разпореждане на съда. Затова и е съмнително дали налагането на задължително участие в информационна среща наистина би повишило доверието в алтернативните способи за решаване на спорове, или просто би превърнало</p> |                    |                                                                                                                                   |
|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1.1. Не се приема. | 1.1. Тази препоръка няма как да бъде приложена в този проект, тъй като той урежда процедурата след предявяване на исковата молба. |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>последната във формализирана процедура – част от исковия процес.</p> <p>Може също така да се обсъди възможността не съдът да насочва към задължително информиране за алтернативни методи за решаване на спор, който вече е отнесен за съдебно решаване, а подобна информация да се дава на един етап, предшестваш предявяването на иска, без наличието или отсъствието на подобна информационна среща, разбира се, да оказва влияние върху допустимостта на по-късно предявения иск.</p> <p><b>2. Има и още нещо, което тук вероятно заслужава да бъде отчетено - Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси предоставя възможност на всеки европейски съдия да предложи на страните по спора на всеки етап от процедурата да присъстват на среща, на която да им бъде предоставена информация за медиацията, и ако прецени за необходимо, да покани страните по спора да използват способа на медиацията. Оттук и би могло да се помисли дали не е по-добре вместо съдът да задължава страните да участват в информационна среща, да ги приканва към медиация. По този начин вероятно ще бъде постигнато по-високо ниво на съответствие на националната уредба с изискванията на Директивата, като същевременно ще бъде</b></p> |  | <p>2. Не се приема.</p> | <p>2. Предложението не съответства на целите на закона. В допълнение отбелязваме, че съгласно чл. 5, пар. 2 от Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, директивата не засяга разпоредбите на националното законодателство, съгласно които медиацията е задължителна или подлежи на стимули или санкции, преди или след започване на съдебното производство, при условие че съответното законодателство не възпрепятства страните да упражняват правото си на достъп до съдебната система.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>утвърден и възприетият в чл. 145, ал. 3 ГПК подход, при който съдът не указва на страните да се опитат да се спогодят, а ги приканва към спогодба.</p> <p><b>3. Отделно от това въведеното с новелата на чл. 140, ал. 3 ГПК (§7 от Проекта) задължително лично участие в информационната среща на страните по делото, при това преимуществено по дела, по които не се изисква задължително лично явяване на страните в процеса, може потенциално не само да доведе както до необосновани разноси по отношение на страни, които живеят извън България, но така и да обезсмисли в някаква степен ratio legis, заложен от законодателя във функциите и приложното поле на института на представителство, доколкото се вменява.</b></p> <p>Задължение за лично участие само в един етап от производството, при условие, че подобно лично участие не е предвидено в закона като предпоставка за допустимостта на процеса.</p> |  | <p>3. Приема се частично.</p> <p>3. Изискването за личното участие на страните не означава отнемане на правото на страната за защитник. В тази среща упълномощени адвокати могат да участват заедно със страните, но не и вместо тях. Поради това не е необходимо изрично упълномощаване. Изричното пълномощно на адвокат е необходимо ако представителите участват вместо страната в самата процедура по медиация или вместо тях сключат споразумение, което е отразено в чл. 34, ал. 3 ГПК. Целта на предложението за лично явяване на страната е да се гарантира реалното ангажиране на страните в процеса, повишаването на информираността за същността на медиацията, тъй като това ще допринесе за по- ефективното ѝ прилагане. Същевременно в законопроекта е направено допълнение в чл. 140, ал. 3 и чл. 22а ЗМ, като е предвидено, че страните участват в срещата лично, като недееспособните участват чрез законния си представител, а ограничено дееспособните – с попечителско съдействие. Предвидена е също така възможност, когато страна по делото е държавата, община или юридическо лице, те да могат да бъдат представлявани и от пълномощник с изрично пълномощно. Предвижда се и възможност ако</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>4. На следващо място се предлага съдът да задължава страните да участват в информационна среща за процедура по медиация по дванадесет конкретно определени в закона групи граждански и търговски дела, като задължението на съда да препрати към информационна среща за процедура по медиация по тези дела е обвързано с преценка за това, че конкретният спор е подходящ за препращане към медиация, основаваща се на ясно регламентирани критерии. (§8 от Проекта). При това положение обаче се вижда, че по същество провеждането на информационна среща се въвежда като факултативна фаза по широк кръг граждански и търговски дела, при това единствено с оглед преценката на съда, което повдига няколко възражения.</p> <p>4.1. <i>На първо място предвидена е отново твърде широка гама от дела, по отношение на които трудно може да бъде отговорено на въпроса на какъв принцип законодателят е извършил подбора, който е довел до отделяне на групата дела, посочени в чл. 140а, ал. 1 ГПК, от други дела. В мотивите се твърди, че подборът на определените 12 групи дела е извършен с</i></p> |  | <p>страните са повече от две или на страната на ищеца или на ответника участват повече от две лица, те да могат да упълномощят изрично едното от тях или трето лице, да ги представлява.</p> <p>4.1. Приема се по принцип.</p> <p>4.1 Направено е допълнение в мотивите относно подбора на делата.</p> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>оглед на възможността за постигане на споразумение по тях. Според вносителя на проекта преценката за включване на точно тези дела в ал. 1 се основава на досегашната практика на центровете за спогодби и медиация към Софийския районен съд и Софийския градски съд, както и на тези центрове към окръжните и районните съдилища в Бургас, Варна, Плевен и Велико Търново. При все това, подходът при избора на спорове, при които има задължителен опит за информационна среща, би следвало да е по-скоро рестриктивен.</p> |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

В сравнителен план следва да се посочи, че именно с цел да не се нарушава чл. 6 ЕКП и правото на защита и справедлив процес, тенденцията е по законодателен път да се наложи някакво задължение за медиационна или информационна процедура, но по твърде ограничен вид дела, най-вече с оглед особеностите на самите производства и естеството на конкретния спор и конкретните специфики на онези случаи, при които доверието между страните не е все още загубено. Също така, противно на изложеното в мотивите към проекта, че в категорията дела, подходящи за доброволно уреждане на спора, не са включени дела с голям брой на страните (доколкото поголемият брой на страните е предпоставка за потрудно постигане на споразумение), то в т. 3 на чл. 140а, ал. 1 е включено производството по делба. При това, немалка част от делата, при които съдът може да прецени дали да задължи страните да проведат информационна среща,

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>често са извънредно усложнени и имат за предмет спорни права, чиято защита най-често се търси именно от съда.</p> <p><b>4.2. На следващо място в предложения чл. 140а, ал. 2 и 3 се регламентират критерии, които съдът следва да преценява, за да препрати страните към медиация, посредством формулиране на положителни предпоставки и пречки за препращане на страната в информационна среща за процедура по медиация. Сред тях са: дали между страните са налице трайни отношения, дали между страните се водят или са водени няколко дела, които имат връзка помежду си, дали по делото са предявени множество иски или насрещни претенции, дали разноските за производството може значително да надхвърлят материалния интерес по делото, дали бързото доброволно разрешаване на спора е в интерес на страните или на детето, дали основните обстоятелства, от които произтичат претендираните права и възражения, са безспорни; дали са налице други обстоятелства, които сочат, че спорът е подходящ за медиация. Вижда се, че формално чрез въвеждането на така изброените критерии се създава възможност на съда да преценява с оглед на конкретната фактическа и правна обстановка и предвид спецификата на делата дали процесният правен спор е подходящ за препращане към процедура по медиация, или не е. Същевременно при погрешна преценка на съда в проекта липсва</b></p> | <p>4.2. Не се приема.</p> | <p>4.2. Следва да се подчертае, че със законопроекта се въвежда единствено задължението страните да участват в информационна среща за процедура по медиация. Тя има само информационна задача. Съдът действително ще съобразява изброените обстоятелства, но само с оглед на потенциалната възможност спорът да приключи доброволно, като се ръководи от спецификата на спора, съобразно представените доказателства. Дали страните ще бъдат в готовност да преминат към процедура по медиация зависи от самите тях и тук няма намеса на съда. От друга страна, ако съдът прецени, че не е уместно да се провежда информационна среща, а страните желаят да опитат да се споразумеят, те могат във всяко положение на делото да потърсят съдействието на медиатор, вкл. да поискат спиране на делото по общо съгласие.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>реална санкция, така че няма причини съдът да прилага последователно така предложените критерии.</p> <p>Проблем е още и обстоятелството, че част от споменатите критерии изискват от съда да съобразява извънпроцесуалното поведение на страните, респективно наличието на други висящи спорове между същите (например по чл. 140а, ал. 2, т. 1-2 или ал. 4, т. 6), което не става ясно кога и как може да се случи, или дори да се произнася по съществуващото на спора (ал. 2, т. 6), което противоречи на трайното разбиране на нашия закон, че съдът се произнася по същество единствено с крайния съдебен акт.</p> <p>4.3. Не на последно място, предоставяйки на дискрецията на съда да прецени дали да задължи страните към информационна среща, която дискреция се оказва да не подлежи на контрол, то определена категория ищци са поставени в неравно положение спрямо останалите лица, търсещи съдебна защита, чиито спорове биват гледани от съдии, които решават да не използват дискрецията си по чл. 140а, ал. 2 ГПК. Още повече, че в проекта е предвидено, че възраженията на страната относно това дали спорът е годен за медиация, или не, не обвързват съда, негова е преценката за наличието на предвидените в закона условия за провеждането на задължителна информационна среща и медиация</p> |  | <p>4.3. Не се приема.</p> <p>4.3. Следва да се съобрази обстоятелството, че както информационната среща, така и същинската процедура по медиация се провеждат пред медиатор, а не пред съд. В този смисъл не може да се очаква да е предвиден контрол във взаимоотношения, които не стоят на плоскостта на правораздавателната дейност на държавата.</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                               |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--|
|  | <p>5. На следващо място положително следва да бъдат оценени предложените правила, които изключват делото да бъде забавено с оглед провеждането или не на информационна среща. Така с проекта е определено времето, когато съдът може да задължи страните да участват в информационната среща за медиация, като се създаване нова ал. 3 в чл. 140 от проекта, която предвижда, че най-подходящото време за задължаване на страните да проведат информационна среща е с определението на съда по чл. 140. Втората възможност е в първото открито съдебно заседание. По изключение се допуска това да стане до приключване на съдебното дирене в първа инстанция, като се дава възможност на съдията да прецени кога страните по конкретното дело биха имали позитивна нагласа към евентуално споразумение. Изрично се регламентира, че при насрочена задължителна информационна среща за медиация, производството по делото не се спира и съдопроизводствените действия продължават (чл. 140в, ал. 1). Една от целите на предложението е производството да не се забавя. Информационна среща се насрочва преди първото съдебно заседание или между заседанията. Дори при съгласие за започване на медиация, нейното провеждане не води до спиране на делото. Отлагане или спиране се допуска само по общо искане на страните (чл. 140в, ал. 3). С цел оперативност и бързина се предвижда след приключване на съдебното дирене в случаите по чл. 149 ГПК съдът да</p> | <p>5. Не се съдържат бележки в коментара.</p> |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                              |                                                                                                                                                                             |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>пристъпи към постановяване на решение по делото, независимо от това, че не е проведена информационна среща, защото съдът не е задължил страните да участват в нея, или някои от тях не са взели участие в срещата, освен ако не е налице искане на всички страни за участие в информационна среща или в процедура по медиация.</p> <p>6. На следващо място в чл. 140а, ал. 4 от проекта се предвижда, че ако липсват пречките по чл. 140а, ал. 3 от проекта на ЗИД на ГПК, съдът да препраща страните към медиация, когато те преди предявяване на иска са уговорили писмено спорът да бъде разрешен чрез медиация, или когато ищецът е поискал това с исковата молба и ответникът се е съгласил с отговора на исковата молба. И ако във втората му част предложеното правило отговаря на житейската логика, то не става ясно защо при уговорено между страните доброволно решаване на спора, последвано от предявяване на иск ( което свидетелства единствено за невъзможност страните да уредят доброволно възникналия спор) следва съдът да ги препраща към медиация. Едно подобно натрапване на задължение за доброволно разрешаване на спор би имало за резултат единствено ограничаване свободния избор на страните как да се защитят.</p> <p>7. С § 4. от Проекта в чл. 92а се правят следните изменения и допълнения, като се създават ал. 2 и 3, съгласно които:</p> | <p>6. Приема се.</p> <p>7. Не се приема.</p> | <p>6. Направена е редакция на текста.</p> <p>7. В настоящия случай глобата се предвижда за неизпълнение на разпореждане на съда, което предполага висящ съдебен процес.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

„(2) Страна, която неоснователно не се яви или откаже да участва в информационна среща за процедура по медиация, когато е била задължена от съда, заплаща глоба в размерите по чл. 91, ал. 1.

(3) Определението на съда по ал. 1 и 2 може да бъде обжалвано с частна жалба.“

В мотивите към проекта се сочи, че този законов подход е избран с оглед преодоляване на неконституиционсообразността по отношение на понасянето на разноси във връзка с производството по медиация, независимо от изхода на спора. Отделно се твърди, че налагането на глоба е в пряка причинна връзка с поведението на страната и е с ясно определени в закона граници, а и е в синхрон с предвидената в чл. 89, т. 2 ГПК глоба, която съдът има право да наложи за неизпълнение на разпорежданията на съда. В действителност чрез използване на института на глобите по същество се прави по-скоро опит да бъдат заобиколени поставените от КС изисквания за конституционсообразност на уредбата на медиацията. Стимулирането на страните да се явят на задължителна информационна среща под угрозата на санкция под формата на глоба за неизпълнение на разпореждане на съда, също поставя сериозно ограничение пред правото на защита, част от което е и правото на свободен достъп до съд и справедлив съдебен процес. Нещо повече - с новосъздадената уредба се създава възможност за налагане на имуществена санкция, чийто размер не е в зависимост от материалния интерес

Страните имат задължението единствено да се явят на информационна среща, на която евентуално да вземат решение дали да преминат към процедура по медиация, като в този случай делото не се спира. В случай, че страните не постигнат съгласие за провеждането на процедура по медиация, спорът ще се разгледа и реши от съда.

При това глобата е предвидена под условие – тя се налага само ако страната не се яви без уважителна причина или откаже да участва в информационна среща за процедура по медиация, когато е била задължена от съда. Предвид мотивите на Конституционния съд задължаването на страните да се явят на информационна среща не трябва да е свързано с понасянето на допълнителни разноси от тях, неподлежащи на репарирание, които евентуално да затруднят развитието на исковото производство и да доведат до налагането на глоба поради липсата на средства за явяване на информационна среща. Предвидените глоби, съотнесени към минималната работна заплата, не се явяват прекомерни и като такива не може да бъдат квалифицирани като евентуално пречатстващи достъпа до правосъдие.

по делото, което често би водело до крайно несправедлив резултат. И този извод не се променя от създадената възможност определението за налагане на глоба да се обжалва, респективно от предложението глоба да се налага само при неоснователно неявяване в информационната среща или отказ да се вземе участие в такава. И тук по подобни на отменената уредба обаче не се прави разграничение между отказа, който е настъпил в резултат от обективна невъзможност от наличието на определено укоримо поведение, което е причина за отказа да се вземе участие в задължителната информационна среща.

8. Положително следва да се оцени и предложението за прецизиране на формулировката на чл. 18 от ЗМ, за да отговаря на действителното действие на споразумението. Предвижда се, когато страните са постигнали споразумение във връзка с предмета на няколко висящи дела, то да се одобрява от съда, който разглежда първото образувано дело, като одобрената съдебна спогодба се представя пред останалите съдилища, които прекратяват висящите пред тях производства изцяло или частично според съдържанието ѝ. Предложението произтича от обстоятелството, че одобреното от съда споразумение поражда не само изпълнителна сила, а сила на пресъдено нещо, с всички предвидени в процесуалния закон защитно-санкционни последици, присъщи на съдебната спогодба, насочени към

|  |  |                                                                                                                                                                                               |  |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | след процесуалното поведение на страните (чл. 18 ЗМ). Именно пораждането на сила на пресъдено нещо от одобреното от съда споразумение е основанието за прекратяване на исковото производство. |  |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|